

Zarya

GLASILO SLOVENSKE
ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI

MISS ANGELA MAHNICH
Very capable and well-liked captain of the out-
standing cadets of Branch No. 40, Lorain, O.

The Dawn OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

83

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagi, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 21st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prislend,
1084 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19308 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Goghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Frances Raspel,
305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Kocjan,
5 Ash St., Calumet, Mich.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Tomažin,
1902 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Mary Smoltz Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

Zarja THE DAWN

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina\$2.00 na leto

Za članice SZZ..... 1.20 na leto

Subscription price.....\$2.00 per year

Members of the SWU..... 1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"

1135 East 71st St.

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor

1135 East 71st St.

Tel. Henderson 1572

Entered as Second - Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th 1927
in the State of Illinois

Member of:
National Council of Catholic Women
International Council of Women
Federation of Women's Clubs.

Glavni Odbor — Supreme Committee

Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak,
urednica in upravnica "Zarje,"
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Ponikvar,
1030 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušelj,
726 E. 160th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shinkus,
717 Fifth St., La Salle, Ill.

Svetovalni in porotni odsek—Advisory
Board

Mrs. Barbara Kramer, predsednica,
476 Kansas St., San Francisco, Cal.

Mrs. Agatha Dezman,
649 So. 29th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Avenue, Eveleth, Minn.

Mrs. Agnes Mahovlich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Namesnica nadzornicam:
Josephine Seelye
1097 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

1939 — Oktober — 1939

1	N	Ludovika	9	P	Dioniz	17	T	Jadviga	25	S	Križan
2	P	Teofil	10	T	Gideon	18	S	Luka ev.	26	Č	Dmitrij
3	T	Serafina	11	S	Justina	19	Č	Etbin	27	P	Sabina
4	S	Franc Ser.	12	Č	Maksimiljan	20	P	Vendelin	28	S	Simon
5	Č	Rado	13	P	Edvard	21	S	Uršula	29	N	Tadej
6	P	Bruno	14	S	Viljemina	22	N	Saloma	30	P	Klavdij
7	S	Sergij	15	N	Terezija	23	P	Janez Kap.	31	T	Vuk
8	N	Brigita	16	P	Marijan	24	T	Rafael			

1939	“ ”	OCTOBER				“ ”	1939
SUN	MON.	TUE.	WED.	THU.	FRI	SAT.	
1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30	31	”	”	”	”	

ČASTNA LISTA ODBORNIC NAŠIH PODRUŽNIC

Sledeče podružnice imajo odbornice, ki poslujejo deset
ali več let:

Pod. št. 1—Marie Prislend, predsednica nadzornega odbora

" " 7—Ana Kameen, predsednica
Pauline Osolin, tajnica

" " 8—Dorothy Dermeš, tajnica

" " 9—Theresa Calser, tajnica

" " 14—Frances Rupert, predsednica

" " 16—Agnes Mahovlich, blagajničarka

" " 20—Josephine Erjavec, zapisničarka

" " 25—Frances Ponikvar, predsednica
Dorothy Sterniša, blagajničarka

Zveza je ponosna na te odbornice, ki se že nad deset
let neprestano udeležujejo v svojih uradnih. Še na mnoga
leta!

ENAJST PODRUŽNIC LETOS PRAZNUJE DESETLETNICO OBSTANKA

TEŠKO je vsaki podružnici posebej čestitati, posebno še, če nekatere praznujejo svoje desetletnice javno, druge samo v ožjem društvenem krogu. Zato pa naj bodo te vrstice namenjene vsem onim podružnicam, ki so že ali še bodo letos prekoračile deseto leto svojega obstanka.

Podružnica št. 27 v North Braddock, Pa., je bila ustanovljena 17. aprila 1929 in je imela 41 članic ustanovnic. Uršula Pierce je ustanovnica podružnice.

Podružnica št. 28 v Calumet, Mich., se je ustanovila 10. aprila 1929 s 26 članicami. Podružnico sta v življenje poklicali Mary Kocjan, že preminula, in pa Mary Gazvoda.

Podružnica št. 29 v Broun Dale, Pa., je bila ustanovljena 28. aprila 1929 in je ob ustanovitvi štela 14 članic. Ustanovila jo je Karolina Kotar.

Podružnica št. 30 v Aurora, Ill., se je pričela s 13 članicami dne 5. junija 1929. Ustanoviteljica ji je bila Frances Krainc.

Podružnica št. 31 v Gilbert, Minn., je že ob ustanovitvi štela 47 članic. Za ustanovitev te podružnice, ki je zagledala luč sveta 9. avgusta 1929, imata zasluge Frances Tanko, ki je bila prva v državi Minnesota, ki se je za Zvezo oglasila, in pa Helen Jurčič.

Podružnica št. 32 v Euclid, O., je bila ustanovljena 25. avgusta 1929. Štela je 33 članic, ustanovila jo je pa Jennie Pink.

Podružnica št. 33 v New Duluth, Minn., ima za ustanovnico Heleno Krall, ki je to podružnico organizirala 8. oktobra 1929 s 17 članicami.

Podružnica št. 34 v Soudan, Minn., je bila ustanovljena 12. oktobra 1929 po Frances Loushin in je ob ustanovitvi štela 18 članic.

Podružnica št. 35 v Aurora, Minn., je imela svojo prvo sejo 15. oktobra 1929, z devetimi članicami začetnicami. Podružnico je ustanovila Katarina Kastelic.

Podružnica št. 36 v McKinley, Minn., se je rodila 8. novembra 1929 in je ob začetku štela 24 članic. Ustanovnici sta bili Ana Spehar in Julia Lautižar.

Podružnica št. 37 v Greaney, Minn., je bila ustanovljena 22. novembra 1929 z 11 članicami ustanovnicami. Katarina Kočevar je podružnico ustanovila.

Vse te podružnice lepo napredujejo in so tekom desetih let svojega obstanka znatno pomnožile svoje vrste.

V imenu glavnega odbora kakor tudi v imenu celokupnega zvezinega članstva tem podružnicam želim ob desetletnem slavlju mnogo napredka v bodočnosti predvsem pa sesterske sloge in najlepšega medsebojnega sporazuma.

Da bi bila tudi nadaljna leta blagoslovljena z delom vaših rok ter da bi ostale zveste in lojalne članice naše ljube organizacije, vsem jubilančnim podružnicam želi

MARIE PRISLAND,
predsednica Zveze.

VOJNA!

BILO je v bivši Avstriji, koncem avgusta l. 1914. Svetovna vojna se je že razdivjala. Vse, kar je bilo sposobnega, je moralo pod orožje. In tako je sedelo nekega večera krdelo mladih fantov v častniških uniformah v neki gostilni. Bil je to poslovniki večer; še enkrat so se sešli prijatelji-sošolci, predno se razidejo k svojim polkom. Bilo je že dve leti, kar so dovršili svoje študije na nižjih in višjih šolah in sedaj so se nekateri pripravljali za odvetnike, drugi za zdravnike, profesorje in razne druge poklice. Mnogi so se morali boriti z velikimi težavami, predno so dovršili svoje nauke in marsikaterega starši so si morali pritrpati od ust, da so mogli izšolati svojega sina. Še par let in nastopili bi svoje poklice. Sedaj pa je zavihrala krvava vojna in mesto k učenju, so bili poklicani na bojišče. — Še enkrat si sežejo v roke in se potem razidejo.

Par dni pozneje pa pride, poročilo z bojišča, kratko, a tem bolj žalostno: 6 mrtvih, 3 ranjeni.

Šest mladih nadebudnih življenj uničenih, trije pohabljeni za vse življenje. Devet neutolažljivih mater, ki so v nemem obupu in silni žalosti zaječale in klicale na pomoč nebo in zemljo... Toda daleč je bilo nebo od nas v tistih časih krvolitja, ko so ljudje pozabili eno poglavitnih zapovedi Kristusovih: Ljubi svojega bližnjega... In več mrtvih in pozabljenih in vedno več vdov in sirot in vedno več grobov in vedno več solza in obupa... Skozi dolga štiri leta... Toda kaj se sovraštvo meni za grobove in solze.

Vsaka vojna, pa tudi najpravičnega, pomeni kri, mrtva trupla, pohabljeni telesa, obup in grozo.

Ako si ogledamo razdejanje, ki ga povzroči vsaka vojna, potem v prvem trenutku res podvomimo, da bi bila katerakoli vojna upravičena. In vendar so pravične vojne. — Kakor ima vsak posameznik pravico, da brani svoje življenje in ako v samoobrambi ubije svojega napadalca, s tem ne zagreši umora — prav tako je tudi z narodi in državami. Poljaki v sedanjem slučaju imajo popolno pravico, da celo dolžnost, da branijo svojo državo in domovino. Ne glede na to, ali imajo kaj upanja na zmago. Kri ki bo prelita v tej vojni, bo prišla na njihove napadalce in enako bo nepristranska zgodovina težko obsodila nemške voditelje.

Ako bi katera vlada kratila svobodo vere in vesti svojih državljanov, bi imeli ti državljani popolno pravico, da se postavijo po robu takšni tiranski vladi, četudi z orožjem, kakor je to storil general Franco v Španski.

Toda osvajaalne vojne ne morejo biti drugega kakor navadna tatvina in rop, kakor če tolovaj

napade neoboroženega človeka ter mu izroba žepce. Le par primerov, krivično je bilo, ko so Angleži koncem prejšnjega stoletja napadli Bure v Južni Afriki, ker so jim zadišala diamantna polja. Krivično je bilo, ko so Francozi nekaj let pozneje napadli Anamce v vzhodni Aziji, ker so hoteli imeti izključno pravico trgovanja v tisti deželi. Velika krivica se je zgodila Abesincem, ko jim je Mussolini ugrabil njihove deželo. In prav tako krivično je bilo, ko je Hitler napadel Poljsko, da bi z njo povečal nemško moč. Komu naj damo prednost? Gotovo je le, da si vse te razne države ne morejo druga drugi nič očitati. Marsikatera se je odebelila samo na račun svojih sosedov, prav tako kakor se hoče sedaj Hitler.

Ako opazujemo vso to strašno morenjenje, to slast po krvi, to nečloveško preganjanje vere svobode vesti in mišljenja, se moramo vprašati: Ali niso kruti šaljivci oni, ki nam venomer pripovedujejo, kako smo kulturni in civilizirani? Po vsem tem, kar se dogaja okrog nas, bi sodili, da postajamo vedno bolj divjaški in da ni več daleč čas, ko se bomo preselili v brloge in začeli hoditi po vseh štirih, kakor so baje hodili naši pradedje. Saj tako nas poučujejo celo nekateri slovenski učenjaki v Ameriki.

Kje je rešitev? Kje pomoč? Kaj naj storimo, da bo zavladata zlata doba večnega miru?

Dajte ljudem izobrazbe — odgovarjajo mnogi. Toda sodnijski zapiski kažejo, da so ravno fantje med osemnajstim in petindvajsetim letom, v Ameriških vele mestih, v neprestani vojni s svetno pravico. Vsa izobrazba, katere so bili deležni, jim ni pomagala. Nikče tudi ne bo tajil, da so Nemci, Francozi in Angleži izobraženi narodi. In vendar, kadar upajo na korist in dobiček, pozabijo na vso izobrazbo ter se spremenijo v — divjake. Zdi se, da izobrazba sama, ni tisto vseobče zdravilo. Gola izobrazba pač more narediti človeka ako že ne učnega, pa vsaj premetenega. Ne more ga pa narediti — dobrega. In dobrota je edino sredstvo, ki more odpraviti vse te krvave in nekrvave boje in spore, ki jih doživljamo v tej moderni dobi. In tako smo prišli do onih dveh velikih zapovedi, ki nam jih je dal naš Odrešenik: Ljubi Boga... in ljubi svojega bližnjega...

Toda vojne so imeli tudi najbolj krščanski narodi, bi znal kdo ugovarjati. Da, imeli so jih. To pa samo dokazuje, da je krščanstvo teh narodov bila le zunanja odeja, da pa ni nikdar prešinilo in prekrvasilo njihova življenja. Kristusa in Njegovega nauka v resnici še preiskusili nismo. Naše krščanstvo je premnogokrat le na jeziku, malo pa

ga je v naših družinah in še manj v javnem življenju. Ker pa ni pravega krščanstva, zato je pohlep vedno večji, krivica narašča, preziranje lastninske pravice, preganjanje vere, svobode vesti in mišljenja — so vsakdanje stvari. Ker ni krščanstva, je svet danes rdeč od krvi nedolžnih in ničesar ni, kar bi bilo sveto in nedotakljivo. Le v svetu, ki je končnoveljavno zavrzel Kristusa, lahko imata prostor Stalin in Hitler. In oni naši slovenski brezbožniki, ki neprestano napadajo vero in krščanstvo, nam vzgojujejo še hujše Hitlerje in Staline ...

Nашa pot je jasna. Pot ljubezni in pravično-

sti do Boga in do bližnjega. Po tej poti vodimo našo mladino, v ljubezni in pravičnosti do Boga in do bližnjega jo vzgojujmo, da, ko odraste in bo odločevala o usodi svoje domovine, bo tudi v mednarodnem življenju vsikdar izkušala uveljaviti veliko zapoved ljubezni. Mi vsi pa, ako pride usodni trenutek, ko se razpalijo strasti in roka sega po orožju, se spomnimo opomina Učnikovoga: Česar nočeš, da bi drugi tebi ne storili, tega jim tudi ti ne stori ...

Krščanstvo, ki prešinja vse naše bitje in žitje, je edina rešilna deska, ki nas bo rešila vesoljnega potopa. Bog daj, da bi narodi to čim prej spoznali.

Ivan Zorman:

BELI CVETOVI

Beli cvetovi! V pozni jeseni
ob trhlji ograji cvetite
in sredi trav zvenelih
sladko otožnost budite.

Lepši ste, pozni cvetovi,
kot prve pomladne cvetlice:
v beli lepoti ste zemlji
žlahtne poslednje družice.

Podoba ste bratov in sester,
ki hrani jih dih hrepenenja,
ki tiho na tujem cvetijo
še v pozni jeseni življenja.

Kmalu nam bodo zveneli ...
Vendar lepota njih bela
v širnem ameriškem svetu
v spominih bo trajno živela.

NOČ

Vzemi, noč, globoke vzdihne,
vzemi zlih tegob spomin,
v svoj brezbrežni mrak zagradi
hčerke srčnih bolečin!

Čuvaj, noč, podobe drage
iz nekdanjih mladih sanj,
s staro jih močjo prikaži
in prelij jih v beli dan!

Brezje

Zgodovina in popis božje poti—Nadaljevanje

Pri posvečenju cerkve l. 1900 sta bila prošta, ljubljanski dr. Leonard Klofutar in novo-meški dr. Sebastijan Elbert, tedanji fračiškanski provincijal p. Konstantin Luser, mnogo svetne in redovne duhovščine ter nepregledne množice vernih.

Razen cerkve je kardinal posvetil tudi veliki oltar, stranski oltar svetega Antona Padovanskega je posvetil ljubljanski škof, sv. Antona Puščavnika pa ameriški škof. Oltarja presvetega Srca Jezusovega pa tedaj še ni bilo, temveč je bil postavljen in posvečen leta 1912. Posvetil ga je škof dr. Anton Bonaventura Jeglič 13. junija imenovanega leta, toraj ravno na svojega godu dan.

Kaj pa se je zgodilo z milostno kapelico v novi cerkvi? Ostala je na svojem mestu, nespremenjena v svoji notranjščini. Od zunaj so jo ometali s cementom in ji naredili novo pročelje, nad njo je pa sezidana nova večja kapela z mogočno kupolo, da je tako milostna kapelica od vseh strani dobro zavarovana.

Notranja oprava cerkve je, kakor že omenjeno, večinoma delo domačih umetnikov. Največ zaslug ima seveda rajni blagi in nesebični mož umetnik po božji volji Janez Vurnik iz Radovljice, ki je kajpada imel pomočnike, med njimi zlasti bivšega mošenjskega župana Janeza Resmana, kateremu delajo posebno velika

vrata veliko čast in pa Jožefa Pavlina, ki je po prezgodnji smrti Vurnikovi njegovo delo nadaljeval, seveda tudi s pomočniki; tako prižnico, oltar presvetega Srca Jezusovega in ograjo na pevske koru. Žal, poklican je bil v vojsko in se ni več vrnil. Podoba sv. Vida v velikem oltarju, barvana okna in križev pot razen okvir so pa tuje delo. (V stari cerkvi je bila podoba sv. Vida tudi domače delo, namreč znamenitega slikarja L. Layerja, tistega umetnika, ki je naslikal milostno podobo. Zdaj visi na molitvenem koru in je prav dobro ohranjena in zelo lepa.)

Kaj pa orgle? Leta 1902. je dobila cerkev lepe nove orgle s 14 registri. Ker glavni pevski kor še ni bil zgotovljen, so jih postavili na stranski kor nasproti milostni kapelici. Umetno omaro je izdelal že imenovani mojster Vurnik, orgle pa tvrdka Mauracher. Leta 1911. so jih povečali za 32 registrov in jih postavili na glavnem koru. To delo je izvršil mojster Dornič iz Lancovega pri Radovljici. Petje vodi že od leta 1902 znani organist Ivan Bole.

Pred svetovno vojsko je imela cerkev štiri bronaste zvonove. Trije manjši so bili iz stare cerkve; veliki zvon pa je daroval leta 1893. Miha Studen, posestnik iz Tupalič. Težak je bil 33 stotov in imel v premeru 149 centimetrov. Ulivanje je stalo 2,800 goldinarjev. Ta zvon

je nosil napis: "Daroval me je Miha Studen, da žive razveseljujem, mrtve obžalujem, slavo Mariji oznanujem." Zvonenje je bilo lepo, ubrano, ali vojska mu je napravila konec, ko je pustila cerkvi samo najmanjši zvon. Leta 1918. je ulila tovarna na Jesenicah nove zvonove, seveda jeklene, ker za bronaste v tedanjih razmerah ni bilo denarja; da bi taka cerkev imela leta in leta en sam zvon in še ta majhen, zopet ni kazalo. Vojska je vzela tudi bakreno streho s kupole.

Zdaj pa vendar pojo v brezjanskem zvoniku zopet mogočni bronasti zvonovi. Leta 1932. ob 25 letnici kronanja milostne podobe so pričeli zbirati darove. V nekaj mesecih se je nabralo že toliko denarja, da je moglo predstojništvo naročiti štiri velike zvonove pri "Strojnih livarnah" v Ljubljani. Dne 15. julija 1932 jih je prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman v livarni posvetil, 19. julija pa so bili na dveh avtomobilih z veliko slovesnostjo pripeljani na Brezje in še isti dan srečno montirani.

Zvonovi so stali brez opreme 146,835 dinarjev. Veliki zvon, ki tehta 2,643 kilogramov, ima podobo Marije Pomagaj, ob robu pa napis: "Ob 25 letnici kronanja smo bili BDFG uliti." (Uglašeni so po znani melodiji "Salve Regina.") Drugi zvon se imenuje sv. Vid in mu je teža 1,310 kilogramov; tretji, po imenu Frančišek, tehta 731 kilogramov; četrti: sv. Anton Padovanski, pa ima 560 kilogramov. Prejšnji jekleni zvonovi so zavzeli prostor v novi cerkvi sv. Frančiška v Spodnji Šiški, nekdanji najmanjši bronasti zvon, ki je bil še v stari cerkvi in ga vojska ni vzela, so oddali "Strojnimi livarnam" v Ljubljani.

Z veliko cerkvijo je pa bilo šele deloma poskrbljeno za obilne množice pobožnih romarjev. Potrebno je bilo še določeno število pridigarjev in spovednikov. Kako se je to vprašanje rešilo?

Ordinariat sam ni imel toliko moči na razpolago, da bi bil mogel na Brezje nastaviti stalno več duhovnikov. Zato se je tedanji ljubljanski knezoškof dr. Jakob Missia obrnil na predstojništvo provincije v Ljubljani. Tu pa so se pokazale težave. Frančiškansko predstojništvo je imelo dobro voljo in je pošiljalo že od leta 1894. svoje patre v poletni dobi na Brezje v pomoč, ali naseliti se tam, kjer še ni pravega stanovanja, to pa vendar ni šlo. Kar so romarji nanosili miloščine, se je porabilo sproti za zidanje cerkve, kdo naj pa zida samostan? Provincija sama tega ni zmogla. Tedaj se spomni te zadeve blaga in pobožna

ljubljska dobrotnica Frančiška Ovičaj; ta je v svoji oporoki toliko zapustila v ta namen, da se je moglo misliti na zidanje samostana. Dne 5. septembra, 1897 so že položili temeljni kamen s posebno slovesnostjo in ob obilni udeležbi vernega ljudstva. Kamen je blagoslovil ljubljanski stolni prošt dr. Klofutar, govor na zbrane verne pa je imel znani pater Jožef Bizavičar, potem prvi predstojnik na Brezjah. Prav posebne zasluge, da so se frančiškani mogli naseliti na Brezjah, je imel blagi vse časti vredni rajni p. Placid Fabiani, ki je s svojo preprosto spretnostjo, zlasti pa z gorečo molitvijo zelo veliko, lahko rečemo vse dosegel.

Stavba je bila v enem letu dovršena. Leži na severni strani cerkve in dela z njo četverok. Dne 9. oktobra, 1898 je presvetil knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič samostan slovesno blagoslovil in vpeljal frančiškane, ki od tedaj do danes upravljajo romarsko cerkev ter skrbe za duhovne potrebe pobožnih romarjev, po možnosti pa vsaj od časa do časa tudi za telesne. Prav, da se je ta veličastna cerkev izročila ravno frančiškanom, duhovnim sinovom tistega svetnika, ki je bil tako vnet častilec Matere božje, namreč sv. Frančišek Asiški ali Serafinski.

V prvi frančiškanski družini na Brezjah so bili sledeči člani:

P. Jožef Bizavičar, predstojnik, p. Konrad Mesar in p. Kazimir Vajdič ter dva brata lajka.

P. Jožef Bizavičar, ki si je stekel za Brezje veliko zaslug, saj je začetek vedno težak, je kmalu opešal in je umrl na praznik Marijinega rojstva 8. septembra, 1905 in bil pokopan na Brezjah, kjer imajo Brezjani lastno pokopališče in frančiškani svoj posebni prostor. Njegov naslednik v predstojništvu je bil tukajšnji rojak, mož blagega spomina, p. Avrelij Knafelj, ki je pa kmalu odšel v ljubljanski samostan za vikarja. Kmalu je postal gvardijan ravno tam in je tudi v Ljubljani umrl vzgledne smrti leta 1912. v 50. letu starosti, ko je gorje bližnje svetovne vojske že nekako prej slutil. Naslednik na Brezjah ko predstojnik mu je bil tedaj p. Marijan Širca, dobra duša, ki je umrl na Brezjah kot zlatomašnik. Temu naslednik ko predstojnik je bil p. Salvator Zobec, zelo nadarjen in neutrudljiv mož, ki pa že tudi počiva v večnosti. Njemu je bil naslednik lektor bogoslovja p. Jaronim Knoblar, za njim p. Alfonz Furlan, ki je umrl kot zlatomašnik v Novem mestu, nato p. Marijofil Holeček, ki je umrl v Ljubljani kot provincial, in za tem p. Bonaventura Resman, ne

več kot navaden predstojnik, temveč kot gvardijan, ko je bila rezidenca povišana v pravi samostan. Za njim je postal gvardijan marljivi p. Joahim Košenina, po njegovi smrti pa zopet p. Bonaventura Resman, ki tudi še zdaj opravlja to službo.

Odkar so frančiškani na Brezjah, je božja pot znatno napredovala. Tako je bilo na primer leta 1897, ko fračiškani še niso bili tu stalno naseljeni, obhajanih okoli 13.000 ljudi, takoj naslednje leto pa, ko je bila frančiškanska družina že tu, je naraslo število obhajanih na 23.000. To število se je leto za letom množilo. Leta 1913, kar pa je seveda izjema, ker je bil v Ljubljani znameniti katoliški shod in so vlaki drug za drugim prihajali na Brezje, tedaj je bilo celo 65.000 obhajanih.

Nekaj posebnega je prineslo Brezjam leto 1907, namreč Marijino kronanje.

V katoliški cerkvi je navada, da se na posebno prošnjo v Rimu stare milostne podobe kronajo. Tako je tudi naš vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič, vnet častilec Matere božje in goreč pospeševalec brezjanske božje poti, poslal 16. marca, 1907 prošnjo v Rim na sveto stolico, da bi se smela milostna podoba Marije Pomagaj slovesno kronati. Apostolski sedež je prošnjo uslišal ter 15. junija istega leta prosilca samega pooblastila, da kronanje izvrši.

Začele so se velike priprave za to izredno slovesnost. Dve zlati kroni za Jezusa in Marijo je umetno izdelal znani ljubljanski pasar Kregar. Možje in fantje so vozili in postavljali maje in dekleta so skozi ves teden pred slovesnostjo pletle vence, samo v stolpu so obesili osem zastav, dolgih po deset metrov. Pred velikimi vrati in drugod, kjer se je imela premikati procesija, so bili postavljeni slavaloki. Načrt za šotor je napravil Janez Vurnik iz Radovljice, z zelenjem in draperijami v

raznih barvah ga je olepšal dekorater Ulčar iz Kamnika.

Cerkev sama je bila vsa preprežena z veneci, zlasti pa kar najlepše okrašena milostna kapelica, kolikor je to mogoče na tako malem prostoru. Že dan pred slovesnostjo so prihajali romarji v obilnem številu od vseh strani. Prevzvišeni vladika je prišel že tudi dopoldne prejšnjega dne ter bil slovesno sprejet; popoldne pa je šel v spovednico in spovedoval dolgo v noč. Tudi več drugih gospodov je prihitelo na pomoč, mnogi so vztrajali kar vso noč v spovednici, vendar pa le ni bilo mogoče vsem romarjem biti kos, zakaj zbralo se jih je do 30.000. Med molitvami in pobožnim petjem so z velikim hrepenenjem pričakovali dan kronanja; bila je ravno angelska nedelja 1. septembra.

Ob deveti uri je šla duhovščina s Prevzvišenim k Marijinemu oltarju, kjer so sneli milostno podobo, jo dali v zato pripravljeni okvir in jo postavili na lepo okrašena nosila, katera so dvignili štirje frančiškani in šli v procesiji najprvo samo do pripravljenega šotor, kjer so postavili milostno podobo na oltarno menzo. Prevzvišeni je stopil na prižnico ob pročelju cerkve ter v izbranem govoru poveljeval Marijo Pomagaj.

Po pridigi se je prevzvišeni vladika vrnil v šotor, kjer je obdan od duhovščine—bilo jih je do sto—imel izvršil po posebnem, za to predpisanem obredu slovesno kronanje. Približal se je slovesni trenutek, ki je pričujoče množice vse prevzel, ko je knezoškof položil na glavo Mariji in detetu Jezusu v njenem naročju prekrasni zlati kroni.

Ko je bilo to izvršeno, se je razvila z milostno podobo veličastna procesija izpred cerkve pod slavaloki in med mlaji do glavne ceste čez polje in nazaj v cerkev. Raznih bander je bilo do 70; lepo petje pri procesiji so oskrbeli razni pevski zbori, domači ter drugi iz bližnje in daljne okolice, orkester pa je bil z Bleda. Da se je slovesno pritrkavalo in streljalo z možnarji, to je samo ob sebi umljivo.

Procesiji je sledila pontifikalna sveta maša, katero sta poveljevala domači pevski zbor in blejski orkester. Slovesnost pa na angelsko nedeljo ni bila še končana, temveč je trajala ves naslednji teden s slovesno sv. mašo vsak dan in pridiganjem ter spovedovanjem, tako da je bilo ob tej slovesnosti obhajanih približno 17.000 ljudi.

Tudi obletnica kronanja je bila kaj slovesna, ko je prihitel v ta namen prevzvišeni knezonadškof goriški dr. Francišek Borgija

Slava ti, brezjanska Mati, o Marija Pomočnica! Ti si upanje Slovencev, ti si naših src Kraljica! Dokler bo izpod Triglava vrela v daljni svet Savica, bodo pela naša srca: Slava tebi, Pomočnica!

Sedež ter ob tej priliki tu opravil pontifikalno sveto mašo ob obilni udeležbi pobožnih romarjev od vseh strani. In tudi še zdaj ljudje na to nedeljo kaj radi prihajajo na Brezje, da počaste svojo kronano Kraljico in se priporoče njeni mogočni priprošnji.

Poleg posameznih romarjev, ki prihajajo na svojo roko na Brezje, se pa prirejajo tudi skupna večja romanja. Zveza slovenskih vojakov je priredila na Brezjah že več svojih zborovanj, s posebnimi vlaki se pripeljejo zlasti Štajerci in Dolenjci, posebna romanja so priredili ameriški in westfalski Slovenci, pred nekaj leti tudi prekmurski Slovenci in še prej tudi Hrvatje iz Primorja. Posebno radi so obiskovali Brezje Korošci, Goričani in Tržačani, ki pa zdaj ječe pod tujim robstvom, vendar so bili že tudi zdaj Korošci ponovno in v velikem številu tukaj.

MARIE PRISLAND:

NA POTOVANJU . . .

POTOVATI ni vedno prijetno. Človek mora računati z vsakojakimi nepravilnostmi in vremenskimi spremembami. Tako je, na primer, enkrat mrzlo, da vas zebe do kosti, drugičkrat zopet vroče, da skoro ni moč dihati. Včasih je treba po cele ure čakati na prihodnji vlak, zopet drugičkrat štejete sekunde, da vlovite še zadnji vagon. Ko pridete vsi zmučeni, umazani in trudni domov, vzame najmanj en teden, da je človek zopet v redu.

Vsaka reč pa ima dve strani, tako ima tudi potovanje svojo dobro stran. Jaz vedno rada potujem in to iz razloga, ker sem, prvič prijateljica narave, katero občudujem in se za vse zanimam, kar vidim na potu, drugič pa zato, ker zelo rada srečam in spoznam ljudi, posebno naše članice. Zato zame nepravilne potovanja nimajo velike važnosti in jih takoj pozabim, ko pridem domov. Lepi spomini, katere na potovanju prejmem, pa ostanejo za vedno. . .

Potovala sem toraj v Pennsylvanijo, da v ime nu glavnega odbora izročim prvo darilo zadnje kampanje najpridnejši podružnici, ki je št. 90 v Bridgeville in da kronamo najmarljivejšo delavko zadnje kampanje, predsednico iste podružnice, sestro Mary Usnik.

Odkar Zveza obstoji, se ni še nobena podružnica v državi Penna. tako odlikovala kot se je št. 90 v Bridgeville in takoj za njo št. 88 v Johnstownu. Ker pri podružnici št. 90 nimajo pripravnih prostorov, kjer bi lahko gostovalo članstvo bližnjih podružnic, katere je sklicala na sestanek predsednica podružnice v Pittsburghu in naša gl. odbornica Mary Coghe, zato se je slavnost skupno

Lep vseslovenski shod mož in mladeničev je bil leta 1904 s približno 8,000 tisoč udeleženci. Leta 1909 je bil mladeniški marijanski shod, leta 1915 pa shod Marijinih družb s Kranjskega, ko je bilo do 6,000 udeleženk. Veličasten je bil leta 1921 katoliški shod za Gorenjsko z 10,000 udeleženci. Rada prihajajo na Brezje razna društva, da tu opravijo svojo pobožnost, imajo govore in posvetovanja, za kar je posebno prikladen obširni, lepo s peskom posuti prostor pred cerkvijo in za njim ležeči prostorni senčnati park; ob slabem vremenu pa za ne prevelike skupine zadostuje tudi samostanska dvorana. Pogosto se obhajajo na Brezjah tudi nove maše in še bolj pogosto poroke—prav, da se ljudje ob koraku v novo življenje izroče varstvu Marije Pomagaj.

(Dalje prihodnjič)

s sestankom deseterih podružnic vršila v slovenski cerkveni dvorani v Pittsburghu v soboto zvečer, ob navzočnosti ogromnega števila članstva in prijateljev Zveze.

Ves večer so vozili busi in avtomobili članice od vseh krajev širne Pennsylvanije v Pittsburgh. Nekateri so prišli celo 90 milj daleč, (Johnstown) pa se jim ni nič težko zdelo, češ, sedaj se prvič vrši taka slavnost v Penna., moramo iti. Ta zavednost me je srčno veselila. Ne vem kdaj sem več veselih in ljubih obrazov videla, kot ravno oni večer. Vsaki se je v očeh isknila dobrosrčnost, odkritost in prava sesterska ljubezen, da sem bila v resnici ganjena. Ko so mi druga za drugo segale v roke in sem jim na obrazu brala, kako so vesele našega sestanka, sem bila prepričana, da je bila ustanovitev Zveze res lepa reč, ki je toliko dobrih žensk skupaj privedla. In ko so mi druga za drugo zatrjevale, kako so združene v naši organizaciji, koliko zanj žrtvujejo, kar sem sama pozneje videla, mi je bilo v veliko zadoščenje, da trud, delo in skrb, katero posvečamo organizaciji, prinaša tako lepe sadove. — Prijetni spomini na naše dobre članice v Pennsylvaniji me bodo še dolgo razveseljevali.

Ker bo sestra Coghe prav gotovo podrobno opisala program, katerega izvrstna voditeljica je bila, zato se jaz v podrobnosti ne bom spuščala, omenim le to, da je bil program lep in dobro izpeljan, in navzoči so bili zastopniki treh organizacij namreč: KSKJ, JSKJ in HBZ. Poleg izročitve prve nagrade podružnici št. 90 je bilo na programu kronanje "Kampanjske kraljice" in pa podelitev odli-

kovanj častnega reda predsednici pod. št. 90 in naši "Kraljici," dalje predsednici pod. št. 88 iz Johnstowna, Mary Klučevsek, blagajničarki pod. št. 61 iz Braddock Frances Martahus, in pa ustanovnici podružnice št. 26 iz Pittsburgha Magdaleni Widi-
na. Poleg teh cdlikovanj je bil vsaki poklonjen šopek v imenu Zveze.

Ko sem pozneje obiskala še Cleveland, so me članice vpraševale kakšna je naša kraljica. Kakor sem njim, povem še vam, da je fina žena in delavka prve vrste. Ko nas je drugi dan po slavnosti povabila na kosilo, nam je razkazovala kraje — rekla bi hribe in doline — po katerih se je s svojim truckom — imajo namreč farmo, — vozila in nabirala članice, sem se v srcu vprašala kako veliko ljubezen mora imeti do organizacije, da se za njo toliko trudi. Nad 100 članic je nabrala in vsaka je oddaljena po kake pol milje vsak sebi. Pokazala mi je na visok hrib češ, "tamle je ena članica," pa zopet v dolino, "tamle sta pa dve." Vozile smo se kake štiri milje in je zopet povedala koliko jih je tukaj nabrala in tako je šlo ves večer. Poleg tega je pa še tako skromna, da sem dobro prepričana, da je radi tega ni bilo na konvencijo, ker ni hotela časti, saj bi še v Pittsburgh ne prišla, če bi vedela, kaj jo čaka. V resnici, lahko smo ponosne na našo "Kraljico." — Tudi tajnica pod. št. 90, Mary Rupnik je jako dobra delavka in fina žena, samo oddaljena je preveč od predsednice — mislim kake tri milje — ker ni drugega na razpolago, vzame pot pod noge, nazaj jo pa predsednica pelje. Tako delajo lepo in složno z ostalimi odbornicami, ki so tudi dobre delavke.

Ker sem bila blizu Clevelanda, sem se še tam ustavila, da pozdravim naše gl. odbornice in vidim naše dobre članice in odbornice ondotnih podružnic. Z Berdikovim avtomobilom, ki mi je bil ves čas mojega bivanja v Pittsburghu na razpolago, za kar se Mrs. Berdik in njenemu sinu najlepše zahvaljujem, smo se odpeljali proti Clevelandu. Z nami je bila gl. odbornica Mary Coghe, Mrs. Berdik in sestra Sumic, katere sem nalašč zato povabila s seboj, da se sestaneta z mladimi članicami v Clevelandu in se navdušita za vežbalni krožek. Molly Sumic je namreč direktorica športa za državi Penna. in New York in ima kot taka dobre zmožnosti. Kakor sta mi sestra Sumic pozneje povedali, sta bili prav veseli, da sta imeli priliko videti vežbalne krožke v nastopu in sta z zanimanjem sledili programu, katerega je v naglici pripravila podružnica št. 25 v navzočnosti kakih 300 članic in kjer je nastopilo osem krožkov iz Clevelanda in krožek iz Barbertona. Med krožki je sedaj največji pri Zvezi od pod. št. 15, ki šteje 45 članic. Kakor sem slišala, gre največ zasluge za ta obširni krožek marljivi tajnici podružnice, sestri Mary

Hrovat. Vsi krožki imajo krasne uniforme, da je dekleta res lepo videti, sicer so lepe tudi brez uniform, ker bolj mičnih deklet kot so slovenske, ni nikjer na svetu.

Omenjeni večer je nastopil tudi Baragov pevski zbor pod spretnim vodstvom č. g. Jagra. Zbor obstoji iz samih mladih deklet, ki imajo res izborne glasove. — Ko sem ginljivo petje naše mladine poslušala, sem se vpraševala, se li Cleveland zaveda, kako srečen je, ko ima vse, kar želi.

Nazaj grede sem se ustavila še v Jolietu, v glavnem uradu Zveze, da z gl. tajnico urediva nekatere uradne stvari. Vročina je bila neznosna. Ko sva, "v potu svojega obraza," pisali in reševali nekatere zadeve, pride očka naše gl. tajnice v urad in pravi; "Za božjo voljo! Nehajta vendar! Saj je 101 vročine, se bosta še zadušili v tej sobi!" —

Isti večer je deset deklet od vežbalnega krožka praznovalo svoj rojstni dan, med njima obe hčerki naše glavne tajnice. Čeprav utrujena, sem se vendar rade volje odzvala njih vabilu ter z njimi praznovala njih rojstni dan. Dekleta jolietkega vežbalnega krožka so jako živahna in polna zanimanja za svoje nastope. Posebno so ponosne še sedaj, ker spadajo k podružnici, pri kateri se nahaja glavni urad Zveze.

Tako se je zaključilo moje potovanje, na katerem sem bila povsod prisrčno sprejeta in postrežena. Štejem si v dolžnost, da se kar najlepše zahvalim vsem, ki so mi bili prijazni. Tako gre v prvi vrsti zahvala podružnicam severne Pennsylvanije, ki so se zbrale v Pittsburghu, za njih prisrčnost in poklonjeni spominek, (kodak) in pa za krasen šopek orhidej. Dalje zahvala naši marljivi gl. odbornici Mrs. Mary Coghe, ki je imela z programom in z mojim prihodom dela čez glavo. Zahvalim se Mr. in Mrs. Frank Lokar, Mrs. Agnes Gorišek, Mrs. Berdik, naši kraljici Mrs. Mary Usnik in Mr. in Mrs. Klobučar iz Etna, katerih gost sem bila. — Najlepša zahvala gl. odbornicam in odbornicam clevelandskih podružnic za prijaznost in gostoljubnost, ter krožkom iz Clevelanda in Barbertona za častno članstvo, katerega so mi naklonile in ki mi bo v veden ponos. Zahvala tudi za šopek iz robčkov. — Naša urednica Mrs. Novak nima takrat, ko sem v Clevelandu, nobenega miru, ampak samo razmišlja kam me bo peljala in kaj bo pogruntala, da mi bo bolj ustregla. Zato prisrčna zahvala njeni prijateljski ljubeznjivosti. Zahvalo sem dolžna Mr. in Mrs. Rojtz, pri katerih sem stanovala in kjer sem vedno najprijaznejše postrežena. — V Jolietu sem bila gost naše gl. tajnice Josephine Erjavec in pa deklet vežbalnega krožka. Iskrena zahvala vsem skupaj!

Kadar me bo preobilo delo težilo, se bom spominjala naših navdušenih članic, s katerimi sem se

na tem potovanju sestala. Spomin na vas, drage sestre, mi bo vedno dvigal srce in dušo k ponovni zavesti, da delamo in se trudimo za našo skupno or-

ganizacijo, ki je naš ideal, za katerega ni nobeno delo preteško in nobena žrtev prevelika. — Bog vas živi in ohrani zdrave še mnogo let!

Vida Jerajeva:

Navzgor se širi rožmarin,
navzdol se nagelji vije,
na okenca zagrnjena
večerno sonce sije.

Rdeča ruta, bel ošpet,
dekle razposajeno,
širok klobuk, oj fant vesel,
ki si prepeva eno.

Ti nageljni, ta rožmarin,
ti kmetje v luči sonca,
ej takih nima celi svet,
pa pojdi tja do konca!

DOMA

ŽENSKI SVET

Kdo bo dobil ženske glasove pri bodočih predsedniških volitvah?

KER bodo prihodnje leto predsedniške volitve, je mesečnik Ladies Home Journal poskusil z volitvijo med čitateljicami. Rezultat teh poskusnih volitev je pokazal, da ima sedanji predsednik malo pristašinj med njimi. Bogatinke, premožnejše ženske in kmetice bi ne glasovale zanj. Dve tretjini teh volivk je proti Rooseveltovemu tretjemu terminu. Naklonjene so mu pa revne delavke in mlade meščanke. Med temi bi gotovo odnesel zmago.

Po zemljepisni legi mu je ljudstvo ob zapadni obali najbolj naklonjeno. Izmed volivk, ki so glasovale za predsednika Roosevelta leta 1936, bi mu ostalo zvestih še 48 odstotkov.

Za razne druge možne kandidate, kakor je bivši governor Landon, prejšnji predsednik Hoover in drugi pa se ženske ne ogrevajo preveč.

Mnogo simpatij uživa sedanji podpredsednik John N. Garner, katerega je nedavno delavski vodja Lewis postavil v jako slabo luč. Ženskam je zelo všeč tudi distriktni atorni Thomas E. Dewey iz New Yorka, ki pa je primeroma še jako mlad človek.

Upajmo, da bodo na krmilu vlade taki možje, ki se bodo znali spretno izogniti vsem čerem, ki bi ogrožale naše svobodno gibanje in mirno življenje, katerega posebno sedaj cenimo.

Glavni stan svetovne ženske stranke (World Woman's Party)

MEDTEM, ko se svet oborožuje in pripravlja na vojno, se ženske zbirajo v interesu miru in splošnega blagostanja.

Za svoj glavni stan so si najele historično vilo Bertholini v Genevi, v Švici. Tja bodo prihajale s svojimi problemi in od tam bodo pošiljale navodila svojim zastopnicam širom sveta. Prepričane so, da je vojna nepotrebno zlo in da se vsi mednarodni spori in prepri lažje in pravičnejše rešijo za mizo pri konferencah, ko odloča trezen razum, kakor pa s sovraštvom prepojenim vojaštvom na bojnem polju.

Pri otvoritveni slavnosti, katera se je vršila 18. avgusta, so bile navzoče zastopnice od vsepovsod, celo iz Južne Afrike je ni manjkalo. Otvoritev je počastil tudi diplomatski zbor, ki se nahaja v Genevi.

Ženska legija na Poljskem

KO se bo pisala zgodovina o strašni vojni vihr, katero je povzročil nemški vodja Hitler, ne bodo smela biti izpuščena imena skupin žena, ki danes tvorijo Legijo Poljakinj.

Po končani svetovni vojni so se Poljaki še vojskovali s svojim boljševiskim sosedom. V teh bojih od 1919 do 1921 so se ženske tako hrabro borile, da so bile odlikovane z najvišjimi redi. Skupina, ki je preživela te boje, se je pozneje osnovala v Legijo, ki se bo gotovo tudi v tej krizi odlikovala. Marsikatera članica Legije je hči matere, katera je branila svojo domovino pred dvajsetimi leti.

Na čelu legijonark je aristokratinja, vdova Mirta de Stahowska. Tudi ta gospa je veteranica iz svetovne vojne. Njena vera v svobodno Poljsko je neomajna in če doživi poraz, bo to smrtni udarec.

V Legijo spadajo dekleta in žene od 16. leta naprej ter so nekatere tako dobro izvežbane kakor regularno vojaštvo. Leta 1925 so na Poljskem podelili policijsko službo tudi ženskam. Ta skupina je cvet žena, ki so neustrašene Amazonke.

Ko bodo te vrstice šle v tisk, bo usoda Poljske morda

že zapečaten. Koliko žrtve bo položenih na oltar domovine? Kako se bo končal krvavi ples za to hrabro žensko skupino?

Časi so prerenski za strankarstvo

ŽENSKA demokratska skupina je obhajala svoj dan 16. septembra in je povabila predsednika, da bi govoril po radiu, kar pa je odklonil.

Pisal jim je, da moramo misliti na združenost in ne na politično stranko, h kateri spadamo, ker so časi jako resni tudi za nas. Omenil je, da ženske lahko veliko pripomoremo ako čuvamo svoje otroke pred slabimi uplivi, ki jih trosi sovražna propaganda. Bodri nas, da ohranimo vero in zaupanje v principe demokracije ter učimo otroke spoznavati resnico in jo ločiti od lažij, ki prihajajo med nas.

Na tem zborovanju je govorila Mrs. Roosevelt in tudi več odličnih žen iz višjih uradov.

Popis civilne vojne je povzročil ostro debato

PEŠČICA veteranov, ki so žive pričje dogodkov v vojni, ki se je vršila na jugu naših držav, so zelo vznemirjeni radi filmanja povesti "Gone With the Wind." Avtorica Margaret Mitchell je opisala dogodke, kakor jih je slišala iz ust starih meščanov mesta Atlante in kdor ve, kaj je vojna, mora biti uverjen, da so se vsa taka grozna početja resnično godila. Vojna ni sprehod kavalirjev in zato verujemo, da se ni vojaštvo obnašalo drugače, kakor čitamo v tem romanu. Veteranom pa to ni po volji in zagovarjajo sebe in svoje že umrle tovariše ter prosijo, da bi ljudje ta film bojkotirali. Kaj takega se, seveda, ne bo zgodilo. United Daughters of the Confederacy, to je žensko društvo na jugu, pa se popolnoma strinja z opisom bojev za mesto Atlanto, ki je bilo požgano in porušeno pod vodstvom generala Shermana.

Avtorica, ki je zaslužila svoj milijon, se pa ni nič oglasila. Gotovo pa bo ta film privabil vse tiste, ki so knjigo čitali in tiste, ki so slišali toliko pohvale o njej. Glavno vlogo, Scarlett O'Hara, bo igrala angleška igralka Vivien Leigh. Mesece in mesece so iskali primerno igralko, in končno se jim je Vivien zdela fizično najprimernejša oseba. V tej vlogi mora predstavljati Scarlett kot dekleta, ženo in mater, in ker je Vivien poročena in ima sama petletno hčerko, bo gotovo te faze z umetniško dovršenostjo pokazala. Za filmanje Scarlett rabi 72 kostumov in 30 različnih pričesk, kar je že samo na sebi utrudljivo, čeprav jo oblačijo in lepitičijo najeti profesionalisti.

Vsa vrednost tega filma pa bo v propagandi za mir. Čim bolj spoznamo vojno in njene grozne posledice, tem vnetejše bomo delovali za mir in demokracijo.

V Novi Zelandiji se ženskam godi prav dobro

SVETOVNA razstava v New Yorku je nekako zrcalo narodov in razmer v kakršnih živijo. V posameznih in skupnih paviljonih so razstavljeni produkti raznih dežel in držav, v premikajočih slikah pa opazujemo način življenja dotičnega ljudstva. Dodatna pojasnila pa dajejo še zastopniki in zastopnice, katerih naloga je, hvaliti svojo "robo."

V Tihem oceanu, blizu Avstralije, leži otok New Zealand, ki spada pod angleško vlado. Zgovorna in inteligentna vladna zastopnica, Miss Stuart, ne more dovolj prehvaliti svoje domovine. Po njenem zatrdilu je to najbolj zdrav kraj na svetu. Prebivalstvo šteje le en milijon in pet sto tisoč ljudi in med temi so domačini iz ponosnega rodu Maoris in priseljenci, povečini Angleži. Večino prebivalstva pa tvori moški spol in v tem tiči vzrok, da se ženskam na

tem otoku prav dobro godi. Vsaka dekle se prav lahko poroči, ker žensk bolj primanjkuje, kakor pa preostaja. Po naravi je ženska bolj vneta za dom in družino kakor pa za uradne posle in v Novi Zelandiji kaj lahko sledi svojemu naravnemu poklicu. Dekleta obiskujejo višje šole in se tudi pripravljajo za razne poklice a končno pa pozabijo na karijero in se rajši posvetijo gospodinjstvu. S poroko so dekletu odvzete vse ekonomske skrbi. Vso skrb za zaslužek prevzame mož in sramotno bi bilo, ako bi ne zaslužil dovolj za udobno življenje svojih dragih. Ženi se ni treba truditi, da bi prispevala kaj s postranskim zaslužkom izven doma, zato pa lahko boljše skrbi za svojo družino in moža.

"Malo nas je in daleč od sveta živimo," je rekla Miss Stuart, "pa se prav dobro počutimo pri nas. Naše žene veliko čitajo in so zelo progresivne. Res je vlada v moških rokah, a ženske v svojih domovih vplivajo za splošni razvoj in blagostanje. Pri nas je upeljan 40-urni teden za hišne uslužbenke. Mislim, da tega ni še nikjer drugje. To je seveda ideja naših naprednih gospodinj. Naše delavstvo je najbolje organizirano in vsi problemi se rešujejo potom konferenc, ne pa s stankami.

"Turisti, ki obiščejo naše kraje, se čudijo našemu zdravju in dobremu teku. Tega je dovolj in ravno zato mora mož dobro zaslužiti, ker imamo navado, da tudi po sedemkrat prisedemo k mizi, ki ni prazna. Pri nas imamo tudi povečerek, da ne gre nihče spat s praznim želodcem. Tudi po hotelih je to v navadi. Kuharji in strežniki predno končajo delo, postavijo polne pladnike narezkov in pečenk, s katerih si morajo gostje sami postreči."

Nova Zelandija je pravi raj za ženske in po izjavi Miss Stuart, ni v tem rajju nobene kače, še celo zoološki vrt ne premore nobene.

Daleč je ta otok, a ne bodo mogli uiti vojni napovedi. Kakor poročajo, se je že priglasilo šest tisoč mož. Neverjetno je, da bi se vsi neposkodovani in živi mogli vrniti nazaj k svojim dragim. Bridka žalost bo zajela tudi to mirno ljudstvo in vse to radi blaznosti nemških voditeljev.

Govor delavske tajnice na Delavski praznik

PORABILA je to prilika, da pokaže nesmiselnost prepira med delavskima strankama. Prepri med American Federation of Labor in med Congress of Industrial Organization bi se moral kmalu končati. Obe organizaciji lahko skupaj delujeta za korist delavstva. Cepitev v stranke in medsebojni prepiri delavstvu škodujejo, koristijo pa tistim delavskim sovražnikom, ki take prilike porabijo v svoje, delavstvu sovražne namene.

"Številno pisma, katere mi pisarijo delavci iz obeh skupin, so zadostni dokazi, da je delavstvo za mir in da je sito teh prepirih med voditelji samimi. Čim delj se bodo prepirali, tem večjo škodo bo utrpel do sedaj zdrav in raztoč delavski pokret," se je izjavila Miss Perkins.

Prvi znaki vojne

NAŠE trgovine v Ameriki so polne živeža in v rezervi je toliko nakopičenega blaga, da bi se cene ne smele dvigniti niti za cent. Strah pred pomanjkanjem je prevzel gospodinj in že prve dni vojne na Poljskem smo videli po trgovinah nekatere police izpraznjene. Kjer je prej počivalo toliko zavojev sladkorja, so se videle prazne deske. Svo pač jako sladkosneden narod tukaj v Ameriki in vsaka gospodinja se je hitro založila, tudi če je plačala pri petih funtih cel groš več. Ker so pošle lokalne zaloge, so se cene dvignile in vlada je že storila potrebne odredbe, da ne bo ljudstvo preplačevalo živil, ker jih je dovolj.

Kakor kaže izkazilo od vlade, je v rezervi 16 bilijonov funtov sladkorja. Torej se bomo še lahko posladkali. Mesa imajo 1,500,000,000 funtov. Izračunali so, da pride po 50 funtov več za vsako družino kakor ga porabi tekom enega leta. Jaje je štiri bilijone in kokoši še vedno jajca ležejo, torej je vsak strah pred pomanjkanjem odveč. Treba bo samo še denarja v delavskih žepih, da se bodo vse te bogate in ogromne zaloge lahko praznile. Masla imamo 89 milijonov funtov več kakor ga potrebujemo. Masti je 500 milijonov funtov odveč. V teh milijonih pa gotovo niso všteti vsi tisti keblčki in "jugs" katere vsako jesen naše marljive gospodinj tako vestno napolnijo s čisto mastjo. To navado so ohranile, čeprav se ni treba tako založiti kakor v starem kraju, kjer prešiča samo enkrat v letu zakoljejo. Vrečice moke so se tudi naglo prodajale, a 300 milijonov ekstra bušljev (primeroma mernikov) imamo

spravljenih in tudi 450 milijonov bušljev koruze. Bo dovolj za žgance in polento. Krompirja tudi ne bo zmanjkalo, ker pravijo, da ga je 67 milijonov bušljev. Pa za krompir se menda ne bomo topli, ker vsled stremjenja vitkih linij našega telesa, je krompir na indeksu. Zgodilo se je, da je ženska kupila samo pol funta krompirja, pa če verjamete ali ne. Trgovski pomočnik sam ni verjel ali je slišal prav ali ne, in kupovalka je potem začela razkladati svojo teorijo kako krompir redi in tega noče za ves svet ne.

Upam, da bodo te številke prav natisnjene, da ne bo šlo za kak milijon funtov tega ali onega živeža vzkriz. Držimo se teh vladnih zapiskov in skrbimo, da ne bomo preveč obubožali mi, ki moramo vse kupiti, in da ne bodo trgovci preveč obogateli na račun vojne krize, katere v resnici še ni pri nas v Ameriki.

Prva zamorska sodnica

JANE M. BOLIN, po poklicu advokatinja, je bila po newyorškem županu La Guardia zapriščena kot sodnica v oddelku družinskih zadev—Court of Domestic Relations.

Kot socialna delavka in članica raznih dobrodelnih in kulturnih organizacij ima, kljub svoji mladosti 31 let starosti, zelo bogate skušnje, katere bo v novem poklicu gotovo koristno porabila.

"Naravno je, da sem vesela," je odgovorila časnikaškim poročevalcem, ko so jo oblegali z raznimi vprašanji. "V veliko čast si štejem, pa če sem prva sodnica v newyorški državi ali ne. Z zanimanjem bom reševala zamotane družinske zadeve, katerih je, žal, tudi med mojim plemenom dovolj. Vesela sem, ako morem pomagati mojim klientom do sporazuma in v vseh mojih odločitvah me bodo vodili tisti humanitarni čuti, kakor so me doslej."

V privatnem življenju je ta sodnica žena advokata Ralph E. Muzelle iz Washingtona, a v svoji profesiji je poznana pod svojim dekliškim imenom Bolin. Študije je dovršila na Yale Law School ter je več let pomagala na sodnji kot svetovalka.

Rok sodnijske službe traja deset let in plača znaša dvanajst tisoč na leto.

Konvencija federacije ženskih klubov

NARODNA Federacija ženskih klubov žena v trgovini in profesijah je zborovala 10. julija v Kansas City, Kas. Na predsednika Roosevelta je apelirala, da bi imenoval katero izmed žen v komisijo Federal Communications. Svojo prošnjo so utemeljile s tem, da ženske tvorijo pretežno večino tistih, ki se zanimajo za to komisijo. Izjavile so, da je njih geslo: več sposobnih žen v javne urade.

Nad tisoč delegatkinj je poslušalo pionirko gospo Chapman Catt, ki jim je govorila po radiu s svojega doma v New Rochelle, N. Y. Govorila je tako: "Kjer ni prilike, si jo poiščite, kjer so ovire, jih zlomite, kjer je nasprotstvo, je premagajte. Visoko naj vihra zastava ženskih pravic, dokler ne bodo odstranjene stare tradicije podločnosti."

"Pred sto leti je obiskala naše države angleška ekonomistinja Harriet Martineau. V njenem zapisniku čitamo, da je delo izven doma za ženske jako omejeno. Zaposlitev morejo najti samo v sedmih strokah. Danes so ženskam odprta široka polja. Cenaz iz leta 1930 kaže 501 opravkov, ki ga ženske vršijo. Enako z ekonomskim stališčem se je dvignilo tudi legalno stališče žensk. Pred sto leti je dekle lahko bila legalni dedič posestva, a kakor hitro je izgovorila nesrečni 'da' pred oltarjem, je izgubila vse pravice do svoje lastnine. Celo poročna darila od njenih staršev so postala moževa last. Lahko je vse prodal in spravil v svoj žep, ne da bi mogla žena kaj za to. Do otrok je imel le oče postavno oblast. Nič čudnega če se je ženska začela upirati in zahtevati pravic tudi za se."

"Danes imamo nešteto šol in zavodov, kjer se ženske lahko izobražujejo za vse mogoče poklice. Danes ima ženska pravico do svojega zaslužka, katerega lahko spravi v svojo torbico ali naloži na banko. Nihče se ne sme polastiti njenega zaslužka, pa naj bo še tako trdno in po vseh predpisih poročena. Legalno ženskam ni zabranjeno nobeno delo. Ako ima ženska potrebne kvalifikacije, sme vprašati za vsako delo ne da bi ji smel kdo braniti. Drugo vprašanje je, seveda, če bo dotična dobila delo ali ne. Vpraša pa lahko za vsako delo. Me, iz preteklo dobe, smo se vztrajno trudile in borile, da smo vam, mlajšim, razmere izboljšale. Vaša dolžnost je, da cenite naš trud ter nadaljujete naše delo za bodoči rod."

Po zaključku govora gospe Chapman Catt je tajnica

sporočala o napredku organizacije, ki je narasla na 71.000 članic. Tekom leta so bile zelo aktivne glede pravic poročenih žensk, ki delajo izven svojega doma. Precej resen boj se vrši napram poročenim ženskam, vsled tega smo izdale dva pamfleta pod naslovom "Why Women Work" (Zakaj žene delajo) in "Wives Need Their Jobs" (Žene potrebujejo zaslužek).

Gonja proti zaposlitvi poročenih žensk

V TEJ desetletni depresiji so se začele oglašati skupine po raznih državah naše dežele z zahtevo, da se odslovi vse žene, ki so zaposlene pri vladi, pri mestnih in okrajnih uradih, pa tudi pri drugih podjetjih in industrijah. Mnogi so prepričani, da bo odslovitev žen iz del rešilo vpašanje krize, ki bi pobrala šila in kopita, kakor hitro bo zadnja zaposlena žena poslana domov. Žal, da niso samo moški, ki zahtevajo tako postavbo. Med temi modrijani so tudi neporočene ženske, ki mislijo, da si bodo s tem korakom svoje stališče izdatno izboljšale. Nobena pa ne pomisli, da lahko taka postavba, za katero se dekleta danes poganja, tudi za njo postane usodepolna. Mogoče bi se dekletu nudila prilika mojitve in tedaj bo postavba proti njej. Bogari ženini so redki, če se pa poroči z fantom, ki le malo zasluži, je ženin zaslužek potreben, drugače ne moreta shajati. Vsled tega bi bilo pametnejše, da bi bile v teh bojih vse ženske združene in branile svoje do sedaj tako težko pridobljene pravice.

Mary Anderson, ravnateljica ženskega biroja v delavskem departamentu, poziva vse žene in dekleta za skupen nastop in odpor proti tako nesmiselni propagandi. Ona pravi, da dežela naj zaposli vse, ki želijo delati, pa naj bo tega ali onega spola. Čim več plač bo, tem večja bo skupna moč prebivalstva. Tovarne bodo dobivale več naročil in trgovina bo cvetela ako bo kaj denarja v žepih.

Ta biro je priskoval stanje zaposlenih žen in statistika kaže, da je med jimi 99 odstotkov žen, ki vzdržujejo svoje rodbine ali pa sorodnike izven svojega doma. Če bi zaslužek žene prenehali, bi ti člani morali iskati državno pomoč

potom reliefa. Kaj bi bil os tem pomagano državi—prav nič. Gdč. Earline White, predsednica Federacije ženskih klubov, je sporočala, da so na njen poziv prejeli odgovore od 12.000 žen, ki vse podpirajo vzdržati svoje družine ali pa sorodnike. Delo so si poiskale vsled premajhnega moževega zaslužka, v več slučajih pa so žene edina podpora družine. Med njimi so tudi vdove, ločene, in od mož zapuščene žene.

V raznih državah so tudi določali koliko naj bi bila zadostna plača za dostojno življenje in vsote se zelo razlikujejo. V Minnesoti so določili \$120 mesečnih prispevkov kot zadostno vsoto. V državi Massachusetts bi prepovedali ženi delati, ako mož zasluži tri tisoč na leto. V Wisconsinu smatrajo dva tisoč letnih dohodkov in po \$400 za vsakega dodatnega otroka ali člana družine kot lepe dohodke. V zapadni državi Utah pa naj zadostuje borih \$800 za dostojno življenje. Gdč. Florence Birmingham misli, da so zaposlene žene krive slabih razmer. Žena naj bo doma in naj vrši svoje dolžnosti, katere je prevzela, ko se je poročila, tako bi bilo po mislih marsikoga najbolje. Vpoštevati pa moramo, da živimo v zelo naprednih časih. Dom ni več tisto, kar je bil našim materam in starim materam.

Gospa Roosevelt misli, da ima vsak pravico delati, pa naj bo moški ali ženska, ki je poročena. Florence Birmingham je pozvala gospo Roosevelt na debato o tem vprašanju, pa je ta povabila odklonila, češ, da ste se obe dovolj jasno izrazile in bi bila debata odveč. V državi Massachusetts je prišel ta predlog pred vrhovno sodišče, ki se je izjavilo, da se smatra prepoved dela kršitev naših postav, ki ščitijo svobodščino svojih državljanov.

V fašističnih državah narekujejo kdo sme in kdo ne sme delati, kaj takega se ne sme vpeljati v svobodni Ameriki. Dosedaj so naše države slovele kot raj za ženske. Če pa upeljejo tako krivično postavbo, bo le kletka. Značilno je dejstvo, da se tukaj vrši ta nesmiselna propaganda, a v Južni Ameriki, v Argentini, so ravnokar razglasili zakon, ki prepoveduje odslovitev delavca ali delavke radi tega, ker je poročen.

Frances Ponikvar:

SVETOVNA

POLITIKA

ZGODOVINA beleži mnogo in različnih vojn, ampak tako čudnih in skoro neverjetnih vojn kot je sedanja v Evropi, ki je izbruhnila 1. septembra, ko so Hitlerjeve kohorte udrele v poljsko zemljo. Nemci so bili vajeni jemati kos za kosom drugega ozemlja brez vojne, končno so pa pri Poljaki naleteli na odpor in vojni ples se je pričel na vzhodu in zapadu. Kakšen bo razvoj iz vsega tega, bo pa pokazala bodočnost. Žalostno je misliti, da bodo pri tem največ trpeli nedolžni in revni ljudje, ki nočejo vojne, pa so pahnjeni vanjo po brezvestnih mešetarjih. Vprašanje nastane, kako je vendar mogoče, da se na ukaz par oseb pokori toliko civiliziranih ljudi in na njihovo povelje morijo ljudi in uničujejo brez usmiljenja. Človek bi mislil, da v tej dobi modernega napredka, v kateri se strokovnjaki in izvedenci žrtvujejo do skrajnosti, da bi izumili večje ugodnosti bodisi v enem ali drugem oziru,

da je skoraj nečloveško ubijati življenja in pobijati kar je moderna znanost zgradila. Kdor ima zdrav razum nikakor ne more umeti kako more tako biti na svetu, ko vendar se mora toliko žrtvovati predno se nekaj ustvari. Tega se zavedamo posebno me matere, katerim je ljubezen do svojega otroka globoko vcepljena v srca. Kako mora krvaveti srce poljskih mater, ki vidijo krepke sinove, mlade moške ubite zaradi krutega poželenja sosednega vladarja. Tudi materam v Nemčiji mora biti strašno, ko vidijo kaj zahteva kruta usoda od njih rodu. Koliko trpljenja prebije vsaka mati predno sin dopolni 21. leto! Kako željno pričakuje, da vidi svojega sina uspešnega, naj bo v industriji, podjetju, profesiji ali sploh v kakršnemkoli poklicu za svojo bodočnost.

Koliko nas je, ki smo upale, da je svetovna vojna pustila zadosti strahne in usodepolne za mladino in da se nikdar več ne ponovi. In kakor izgleda sedaj, bi rekli, da so nad nami črni oblaki vojske. Naši živci so še polni strahu od zadnjih izkušenj in nihče, bodisi še tako velik hujskač, ne more želeti ponovitev istih ali mogoče še slabših.

Me matere, žene in sestre, stojmo trdno za vsako akcijo, ki je za obdržanje miru v Ameriki. Naj bi bila naša demokracija zgled svetu, da se lahko živi brez ubijanja ali sebičnega poželenja po tuji zemlji, saj je za vsakogar dovolj na svetu. Živeti brez osebne svobode kakor naši bratje in sestre v Evropi, to je nekaj krutega in strašnega. Zato stojmo stoddot-

no za vsem, kar je demokratičnega in pod zaščito naše svobodne dežele Amerike.

Prihodnji mesec se po naših Združenih državah vršijo razne volitve za mestne vlade kakor tudi okrajne in državne. Torej bodimo oprezne državljanke in ne brezbrizne ali lahkomišelnice češ, da pri nas se ne more zgoditi kot v Evropi. Dandanes ni nič nemogočega na svetu. Čez noč lahko pride velika izprememba. Toda tukaj v Ameriki smo zato srečni, ker lahko odločimo pri volitvah s svojimi glasovnicami in ne puškami, bajoneti, strupenimi plini in bombami. Tukaj gremo na volilni dan svobodno v volilni prostor in vsak lahko glasuje po svoji razsodnosti. Torej drage sestre, državljanke, naj niti ena izmed nas ne zanemari svojih državljanskih dolžnosti, ampak pojdimo vse na volišče in pokažimo svojo moč že pri primarnih volitvah. O splošnih volitvah sledi prihodnjč.

Vida Jerajeva:

ZALOST

Ponoči žalost gre z menoj
v poljano širno, v božji mir,
pozdravlja naju temni les
in kaže pota netopir.

In jaz poslavljam se od nje
v križpotu razsvetljenih cest,
krog naju rože govore,
nad nama glorijske zvezde.

Te rože soncu zamolče,
kar si v nočeh šepetajo,
le zvezde jih razumejo,
poslušajo, trepetajo ...

ZAKAJ ČAKATI?

PRAVIJO, da počasi pa sigurno je bolj trajno kakor pa kadar se začne z velikim rompom in potem utihne. Tako bo najbrž z našim mladinskim razredom, kateri se je rodil na zadnji konvenciji in za katerega so se takoj ogrele delegatkinje in o istem navdušeno poročale pri svojih sejah. Na podlagi tega navdušenja, o katerem se je bralo v dopisu za dopisom, je glavni odbor razglasil kampanjo, ki se je pričela s prvim septembrom in se bo zaključila 30. novembra. Uredništvo je to novico vzelo za zelo važno in isto priporočalo skoraj na vsaki strani zadnje izdaje. Seveda ne smemo biti prehitri v pričakovanju. Saj pravimo, da počasi več zaleže in tako bo morda s to kampanjo. Toda po poročilu, katerega podaja glavna tajnica v tej izdaji je videti, da se članstvo ni izkazalo preveč agilno v prvem mesecu te važne kampanje. Torej bodimo optimisti in glejmo v bodočnost, kakor da bo morebiti zadnja dva meseca kampanje nad naše pričakovanje uspešna. Da ne bi pridobili vsaj par sto članic v tem letu v ta novi mladinski razred, pa že ne bo častno za veliko četo mater, kakor jih je pri naši Zvezi. Torej materečlanice ste tista moč, ki bo privedla zaželeno število mladih članic.

Sicer se ne moremo drugače zadovoljiti, kakor da se kar zanesemo na naše zveste, neumorne agitatorice, ki so doprinesle svoj delež vsaki dosednji kampanji in tako mora biti tudi sedaj. Mati je tista večna lučka v družini, ki vedno gori in vidi vse naokrog, da je v družini dovolj tistega, kar družina potrebuje za svoj obstanek. Pri tem pride seveda najprvo v poštev, da je dovolj hrane, potem obleke, nadalje razvedrila in nad vse važno pa je za vsako mater, da skrbi, da so njene hčerke v dobri družbi. Ravno v letih od deset do štirinajst hoče biti dandanašnja mladina že starejšim sesticam podobna in hoče imeti tudi nekaj tiste družabnosti kakor njena starejša sestra. Vsaka dobra mati pa tudi ve, da bo njena hčerka varnejša v družbi deklic njenih let in pa, da ima taka družba starejša dekleta, ki na mlajše pazijo. In vse to bi lahko potom naše Zveze izvrševale v splošno blagostanje. Pri Zvezi bi se deklicam nudila zabava, pri kateri bi se naučile lepega vedenja in pa dobile lepe vtise od svojih sosestric, kar bi jim krepilo duha in voljo do čednosti, ki zidajo vsak značaj. Kaj je več vredno na svetu kakor zavest, da je hčerka vzgojena v lepem katoliškem in narodnem duhu, ker vsaka izmed nas starejših

dobro ve, da kar se je naučila v svoji mladosti, tisto jo spremlja skozi vse življenje. Mnoge izmed nas nismo imele v svoji mladosti tiste lepe prilike kakor se nudi naši mladini v tej dobi. Me smo morale štediti s svojimi starši na vse načine in pomagati tudi pri najtežjih delih. Toda dandanes je to vse drugače. Hčerke imajo vsakovrstne privilegije do izobrazbe bodisi v enem ali drugem oziru. In vse to jim me iz srca privoščimo. Toda nekaj je še, kar je popolnoma odvisno od mater-vzgojiteljic in to je, da bo njena hčerka v dobri družbi ob prostih časih. In kje je več teh lepih prilik kakor ravno pri direktno ženski organizaciji, katere namen je voditi vse, kar je dobrega za naše ženstvo. Niti ena izmed nas nima slabega namena ali bi hotela vcepiti v mlada srca drugega kakor samo gorečo ljubezen do svoje matere, svoje vere in svojega naroda.

Torej drage sestre! Nikar ne držimo križem rok in pričakujmo čudežev v tem oziru, ker to je pač naša zemeljska naloga, ki nam je poslana od Boga samega. On hoče, da tudi me doprinesemo svojim družinam in svojim okoliščinam vse, kar je na svetu lepega in kar je mogoče storiti za povzdigo človeške družbe. To je vendar naša naloga in te naloge bi se morala vsaka izmed nas okleniti in resnično se potruditi kar v njeni oči, da se jo uveljavi.

Matere, sestre, hčerke, ena brez druge skoraj ne morete uspevati, ne, ako hočemo storiti tiste dolžnosti, za katere smo ustvarjeni. Torej nahajamo se v času, ko bi nas samo hrepenenje po združenju moralo bodriti, da pospešimo svoje vrste, ne da bi nas kdo k temu silil. Toda ustavimo se samo za moment in vsaka naj sebi odgovori: ali bom stala na križpotju in čakala, da kdo pride mimo in me opozori na pravo smer, ali pa sama vidim pravo smer in bom šla po njej naprej do cilja? Naj bi bilo slednje uresničeno.

Ta apel uredništva velja v prvi vrsti za tiste, ki iskreno ljubijo Zvezo in nje napredek in v drugi vrsti pa tistim, ki močno sovražijo vse tiste, ki grenijo pot k boljšemu človeškemu blagostanju.

~~~~~  
Pred par tedni se je srečno vrnil iz domovine zvesti prijatelj SZZ in vodja našega izleta v domovino l. 1938, g. Leo Zakrajšek. Dobrodošel nazaj! Isto želimo vsem, ki so se srečno vrnili v Ameriko. Ker vemo, da se naše bralke in bralci zelo zanimajo za točna poročila iz domovine, zato smo pisali g. Zakrajšku, da bi nam kaj napisal, ker smo uverjeni, da on kot nekdanji časnikar ima globok vpogled v politične situacije. Odgovoril nam je, da bo to storil za prihodnjo izdajo.  
~~~~~


Št. 1, Sheboygan, Wis. — Veseli me poročati, da smo imele prav povoljno udeležbo na zadnji seji. Želim, da boste večkrat prišle v tako lepem številu. — Organizirale smo tudi dva kegljaška tima, ki bosta vso sezono kegljala pod Zvezinim imenom. Lepa hvala naši Matildi Skrenner za lepe šopke cvetic iz njenega vrta, katere je poklonila odbornicam na zadnji seji. Seja je bila kratka, ker smo hoteli imeti več časa gledati premikajoče slike, ki so bile vzete na zadnji konvenciji v Chisholmu, Minn. Iskrena hvala spoštovani gospej Marie Prislund za vso požrtvovalnost in prijaznost, ker slike nam je ona preskrbela. Hvala tudi vsem, ki ste posetile sejo. Na svidenje na seji v oktobru! — S pozdravom,

Antonia Retell, predsednica.

Št. 2, Chicago, Ill. — Naš izlet na Holy Hill, Wisconsin, dne 22. avgusta je bil nad vse uspešen. Spremeljal nas je tudi naš pomožni župnik č. g. Andrew, ki je tam daroval sv. mašo. Vsi smo bili globoko ginjeni pri lepih pobožnostih kakor tudi vesel, da smo se zbrali skupno na tako lepem razglednem kraju. Na potu domov smo se ustavili v Burlington, Wisconsin, kjer smo obiskali poljski frančiškanski samostan, kjer smo bili očarani nad čudovito lepem prostoru, kjer se je nekaterim zdelo še lepše kakor na Holy Hill. Ta dan oziroma lep izlet, nam ostane v prijetnem spominu. Bil je užitek poln dan za vsakogar.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da priredimo posebno "B" zabavo pri sestri Mary Tomažini dne 8. novembra. Zapomnite si datum te zabave in pridite prav vse.

Bolna se nahaja Antonia Vogrich, ki je pri padcu dobila resne poškodbe. Želimo, da bi kmalu bila zdrava kakor tudi vse druge bolne sestre.

Lepo prosim vse članice, da plačate redno vsak mesec, če ne na seji pa prinesite na moj dom, ker meni je nemogoče kolektat po hišah. Prihodnja seja se vrši 5. oktobra. Pridite v lepem številu. — S pozdravom,

Lillian Kozek, tajnica.

Št. 3, Pueblo, Colo. — Vsake stvari je enkrat konec, tudi molčanja, da ne boste mislile, da sem morda ostala v Minnesoti ali pa, da se mi je Minnesota tako zamerila, da nič ne poročam. Ni eno ne drugo, ampak rajši berem kaj druge pišejo. Kako smo se imele na konvenciji in po konvenciji ne bom pisala, ker so mnogo poročale že druge delegatkinje. Samo to rečem, da mene je zeblo en čas, dokler ni to zvedela Katra Trillerjeva, potem je pa ona poskrbela arnije in sem se tako vsak večer zdravila pri njej. Prav lepa hvala, Katra, za vso postrežbo.

V Zarji sem brala, da se je Ančka Petrič precej pobila. Mi je prav žal, Ančka, da se je to pripetilo Tebi, ker

si tako fejest dekle. Želim, da kmalu okrevaš.

Veste kaj se je v Minnesoti meni najbolj dopadlo? Parada v nedeljo popoldne, ko sem videla lepo število članic SZZ, ki so prišle skupaj od vseh strani Minnesote in nekatere prav od daleč. Med njimi sem videla moje sorodnice, znanice in prijateljke, katere nisem videla že 31 let. Predno sem se poslovila iz Minnesote so me povabile na odhodnico pri moji sestrični Frances Varoga, kjer so se zbrali moji prijatelji, za kar hvala vsem skupaj kakor tudi g. in ge. Shepel za vso prijaznost.

Moje sožalje družini Golob nad izgubo sina in brata.

Kaj pa vendar misli naša Nežika, anyhow, da se več ne oglasi. Pričakovala sem kaj več poročila kako se je zabavala na konvenciji. Kaj pa, če je še tam ostala? Mogoče je jezna, ker ji je clevelandska Nežika odpeljala Markota. (Jaz bi bila tudi, ko bi bila na njenem mestu.) Nežika, prosimo prav lepo, da prideš s svojimi vrsticami zopet med nas, ker je vse tako prazno, kakor če odneso mrliča iz hiše. Pozdravljena, Nežika, bodi vseeno koder hodiš, samo glej, da prideš nazaj na svoj kotiček. En čas sem mislila, da je šla Nežika na "honeymoon" z go. Smoltz, tja nekam v Kanado. Kdo bi si mislil, da smo imele na konvenciji med delegacijo nevesto! Gotovo bi priredile "shower," če bi kdo namignil o tej novici. Torej želimo mnogo lepih dni in veselja v novem stanu!

Naše mesečne seje so povprečno slabo obiskane. Izmed 235 članic jih pride na sejo kakih ducat. Na septembrski seji smo sklenile, da priredimo kino dne 15. oktobra zvečer v St. Mary's dvorani. Članice ste prošene, da vsaka prinese en dobitok. Več o tem se pomenimo na seji 4. oktobra in prosim vas, da se udeležite polnoštevno. Prosim vas lepo, da si to obvestilo zapomnite, da se ne bo zopet katera izgovarjala, da ni sploh vedela.

Vsa pohvala našim kadetkam, ki so se tako izvrstno postavile tri večere ob času sejma ali takozvanem State Fair. Bile so prav laskavo pohvaljene v lokalnem listu in podrobneje o teh nastopih berite v angleškem dopisu v tej izdaji.

Naj zadostuje za sedaj. Potrudila se bom odslej poročati vsak mesec. Srčen pozdrav vsem gl. odbornicam, delegatkinjam in članicam SZZ!

Frances (Unbutton) Raspet.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Bilo je že poročano v Zarji, da bomo imele razprodajo predpasnikov meseca oktobra in k temu naj bo dodana vesela vest, da se ob istem času vrši tudi kart pardi in bomo dale za dobitke predpasnike. Začetek bo ob osmih zvečer in kakor vam je znano, je ta važen dan 27. oktobra. Opominjam ponovno vse članice, da boste napravile predpasnike in obenem vas

prosim, da v velikem številu posetite to prireditev, kajti brez vaše pomoči ne bo uspeha.

Na zadnji seji je bila deležna nagrade Josephine Mauser. Značilno je to, da je bilo njeno ime klicano na dveh zaporednih sejah. To se malokrat pripeti.

Sestri Anna Traunar in Sofi Somrak sta se morali podvreči operaciji in sta isti srečno prestali. Na bolniški postelji je tudi Mary Volker. Iskreno jim želimo skorajšno zdravljenje. — S pozdravom!

Mary Kronoshek, predsednica.

Št. 7, Forest City, Pa. — Naše članice so vse nekam tihe, nobena se ne oglasi z dopisom. Čakam in čakam pa ni nič, zato moram pa sama poročati.

Udeležbe na sejah so zadnje mesece bolj picle, ne vem kaj je temu pravi vzrok. Kar se tiče delavskih razmer smo se že itak privadile tudi slabem, zato naj nas to ne ovira do društvene živčnosti. Če pridete na sejo se lahko ukrene mnogo koristnega v prid podružnice.

K mnogim lepim zahvalnim dopisom, ki so bili priobčeni po konvenciji se pridružim tudi jaz in se tem potom najlepše zahvalim članicam št. 38 in gospej Trdan, katero sem poznala že iz clevelandske konvencije, ki mi je preskrbela prenočišče v Nelson hotelu. Res je, da v potrebi je boljši dober prijatelj kot gotov denar.

Hvala lepa naši urednici, ki je tako lepo skrbela za nas ves čas na potovanju ker smo se tudi me pridružile clevelandskim delegatkinjam in dekletom od krožkov. V njih družbi je bilo prav kratkočasno in prijetno. Moja želja je, da bi zopet imela priliko potovati s to prijazno družbo.

Hvala lepa prijateljici Frances Zupančič iz Aurora, Minn., ki me je prišla obiskat v konvenčno dvorano in spoznala sem se tudi z drugimi prijaznimi članicami. Žal mi je, da nisem imela časa jo obiskat na njenem domu kakor sem želela. — Posebna hvala vsem delegatkinjam in glavnim odbornicam za tako lep red na konvenciji in za vso gostoljubnost in prijaznost.

Več naših članic se nahaja bolnih. Želimo vsem ljubega zdravlja in da bi bile vse prisotne na seji 5. oktobra ob dveh popoldne v navadnih prostorih. Na veselo svidenje! — Vse najlepše pozdravljam,

Anna Kameen, predsednica.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), O. — Field Day, ki se je vršil v Euclid Beach parku 31. avgusta je bil zopet zgodovinski dan za našo Zvezo. Zbrala se je velika množica članstva in občinstva, ki je nestrno čakala pričetka parade vežbalnih krožkov. Srce je kar poskakovalo veselja sleherne mu, ko so prikorakala dekleta v krasnih uniformah in na čelu je igrala godba društva sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. V vežbanju so se vse prav dobro izkazale. Krono vseh so pa

odnesle dekleta številke 25, katerim tem potom izrekam najiskrenejšo čestitko. Naše so bile pa le za eno desetinko zadaj, torej so se tudi naša dekleta dobro obnesla. Najlepša hvala vsem dekletom za vso izkazano čast napram glavnim odbornicam in za ves trud in požrtvovalnost, ker to je velika reklama za našo Zvezo. Dolžnost je torej nas starejših, da jim pomagamo in jih vzpodbujamo do nadaljnjega dela. Veliko priznanja pa zaslužita urednica Zarje Albina Novak in direktorica Frances Kurre, ki sta vse tako lepo aranžirali. S tem je veliko dela in skrbi, toda obe sta kot rojeni za tako stvar, ker znata vse tako izvrstno izpeljati in izvršiti. Torej najlepša hvala za vse!

Drugi, zopet lep večer, je bil dne 11. septembra, ko nas je obiskala naša glavna predsednica Marie Prislund. Podan je bil lep program. Zopet so se zbrala vsa dekleta v lepih uniformah. Vsak posamezen krožek se je lepo predstavil glavni predsednici in obenem jo je proglasil za svojo častno članico in v znak sprejema ji je bil poklonjen trak iste barve kot uniforma dotičnega krožka in na traku v zlatih črkah zapisano ime krožka. Baragov zbor je zapel več lepih pesmi pod spretnim vodstvom č. g. Matija Jagra in v dvospevu sta zapela gđc. Irene Jazbec in g. Richard Lavretič. Za lepo izbran program gre zopet zasluga Albini Novak in Frances Kurre ter odbornicam št. 25. Za vse najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali pri programu v našo lepo zabavo in razvedrilo.

Dne 2. septembra se je poročila naša gđc. Zora Lesjak z g. Charlijem Drašler. Želim jim vso srečo, zdravje in zadovoljstvo v novem stanju. — Na bolniški postelji se nahajajo bolni Molly Stibic, Frances Dolenc in Anna Krasovec. Vsem želim, da bi kmalu ozdravele.

Važna opomba: V teku je kampanja za mladinski oddelek. Matere-članice, lepo ste prošene, da vpišete svoje hčerke na prihodnji seji. Pristopnina je prosta in plača se samo 15 centov mesečnine. S tem boste storile svojo dolžnost napram sebi, hčerkam in Zvezi! — Na svidenje na seji!

Frances Sušelj, tajnica.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Zadnja seja je bila zelo slabo obiskana. Imamo 287 članic in na seji jih je bilo 11. Prosim vas članice za večje zanimanje. Na prihodnji seji bomo imele nekaj prav posebnega in žal vam bo, če boste zamudile. Zato se takoj odločite, da boste prišle.

Naše čestitke k 25 letnici zakonskega stanu sestri Ceciliji Breznik in soprogu. Da bi dočakala zlato poroko! — Zopet imamo več bolnih članic, prosim, da jih obiskujete in te so iste kot sem zadnjič omenila ter Anna Plaznik na 10. cesti in West Pierce. — Prosim udeležite se tudi naše domače zabave, ki se bo vršila dne 28. oktobra v South Side Turner dvorani. Vstopnina bo samo 50 centov za osebo in na razpolago bo vseh do-

brot v obilju in tudi dobre kapljice ne bo manjkalo. Sklep je, da vsaka članica plača vstopnino, torej pridite in poslužite se lepe prilike do domače zabave. — Vsem Terezikam in vsem, ki obhajate svoj rojstni ali imendan v oktobru želim vse najboljše. Pa še nekaj: naša predsednica hoče kaj več mladih deklet pri podružnici, torej pokažimo svojo naklonjenost in potrudimo se, da pridobimo kaj več mladine v našo podružnico v kampanji, ki je sedaj v polnem razmahu. Dolžnost vsake dobre članice je, storiti vse, kar je za dobrobit SZZ, ker napredek v članstvu je najlepši izkaz naše dobre volje in zanimanja za SZZ. Pozdrav vsem čl. odbornicam in članicam SZZ!

Mary Schimenz, tajnica.

Št. 14, Cleveland (Nottingham), O. — Slovenska ženska zveza se je zopet pokazala in postavila v Euclid Beach parku. Krasen je bil pogled na naša slovenska dekleta! Kako ponosno so korakale v paradi po širnem parku in potem nadaljevale svoje vaje v dvorani. Ako bolj temeljito in s premislekom pomislimo, kaj to pomeni za naš narod tukaj med Amerikanci, bi članice še bolj pomagale dekletom pri krožkih.

PRAV LEPA HVALA!

V treh tednih sem obiskala kar dve naši podružnici izven mesta. Prva je bila v Detroitu, kamor sva šli z Frances Kurre 13. avgusta, da sva videli eno največjih demonstracij vežbalnih krožkov in to ob času konvencije National Fraternal Congress. Tako sva ob istem času posetili sejo mladih članic podružnice št. 9, kjer se je ustanovil nov vežbalni krožek. Odbornice so bile nad vse prijazne in gostoljubne za kar vam vsem skupaj prav iskrena hvala.

Še posebna hvala predsednici Catherine Butala, tajnici Theresa Caisler, ter gospem Verderber, Potočnik in Intihar za lepo postrežbo in prijaznost. Sestanek bo gotovo doprinesel lep uspeh krožku in podružnici. Potem sem imela drugo priliko obiskati podružnico št. 88, Johnstown, Pa., kamor sem šla s premikajočimi slikami iz domovine. Prav lepa hvala predsednici Frances Klucvsek za gostoljubnost kakor tudi vsem prijaznim članicam za prisrčni sprejem. Tudi tukaj sem čutila, da se dekleta zanimajo za vežbalni krožek in sem prosila gospo Frances Klucvsek, da je poklicala na njen dom nekaj mladih članic in skoraj bi rekla, da bo tudi v Johnstownu prihodnjo pomlad vežbalni krožek.

Čeravno nas ločijo daljave in se poznamo le kot sestre SZZ, vendar, ko pridemo skupaj človek občuti nekako notranjo zadovoljnost, da si med domačimi, čeprav se prvič srečamo. To je nekaj značilnega in se sme pričakovati le med članstvom, med katerim preveva prava sestrskaja ljubezen kakor pri naši Zvezi.

Iskrena hvala vsem skupaj za vso naklonjenost in prijaznost. Upam, da se povrne prilika vas zopet obiskati. Živeli!

Albina Novak.

Ko sem gledala na to parado sem videla v mojih mislih male deklice spadajoče k mladinskim oddelkom, kako bi s ponosom korakale pred starejšimi sestricami in pokazale, da so tudi one Slovenke! Ta ponos bi se jim vcepil v mlada srca in jih napravil zavedne hčere slovenskih mater. Nikdar bi se ne sramovale svojega naroda!

Cenjene sestre! Zavedajmo se vsaka svoje obljube pri vstopu, namreč delovati za korist Zveze. Veliko bi se lahko o tem pisalo. Jaz sem članica Zveze že 11 let, pa dokler nisem prevzela posla tajništva pri podružnici, to je osem mesecev nazaj, se mi ni niti sanjalo, kar sem se v tem kratkem času naučila. Sestre, bodimo previdne pri svojih predsodkih. Mnogokrat niti ne premislimo, da bi kaj škodovalo, pa napravimo veliko pomoto, v nobeno korist, pač pa v škodo vsej organizaciji. Kako hitro se lahko dobri stvari škoduje, toda storiti kaj koristnega pa ni tako lahko. Najlepši poklon vsem tistim članicam, ki vedno stojijo na braniku za organizacijo in delujejo za njen uspeh! Prosim vas, delujte še v bodoče za dobrobit članstva in podružnice.

Ravno sedaj je prav lepa prilika storiti kaj koristnega, ker v teku je kampanja za mladinski oddelek. To bi nas moralo vse navdušiti in vsaka naj bi pomagala po njeni najboljši zmožnosti. Zavedajmo se, da če vsaka stori vsaj nekoliko bo to pomenilo zelo veliko v celoti. Naša organizacija šteje čez deset tisoč članic, toda bilo bi nas še več, če bi se skupno potrudile, da privedemo v naše vrste svoje znanke in prijateljice. Članarina je tako malenkostna, da je skoraj ni med nami, da bi se zaradi tega izgovarjala. Na drugi strani je pa to, da biti članica SZZ je za čast vsake zveste hčere slovenskega naroda. Saj je bila SZZ ustanovljena iz najboljšega namena in je stopila prva na plan za združenje ženstva. Edino željo imam, da se gre naprej še do višjih ciljev in naj nas ničesar ne ustavi, čeravno je treba včasih pobirati polena, pa upam, da jih v bodoče ne bo preveč.

Ob tem času iskreno čestitam našemu vrlemu krožku, ki se je tako lepo odlikoval pri tekmi v korakanju in bil na tretjem mestu po odstotkih. Dekleta! Lepo ste predstavile našo podružnico in ponosno smo na vas. Videle smo tudi novo načelnico Rose Troha, ki je stopala pogumno in ponosno pred dekleti. Rose je prav pridna in spretna voditeljica in poznana med nami že po njeni marljivosti. Čestitamo, Rose, in želimo najlepši uspeh Tebi in krožku! Prav iskrena hvala Jean Centa Grebenc za njen trud in delovanje kot prejšnja načelnica pri krožku. Ona je bila vedno na mestu storiti vse v njeni moči za povzdigo krožka in je imela tudi izvrsten nastop. Sedaj pa ima Jean druge dolžnosti, ker se je to poletje poročila in hoče biti prvo naklonjena svojemu domu. Toda naša želja je, da bo Jean še naprej pomagala pri naši podružnici za kar ji bomo vse hvaležne.

Urednici A. Novak in direktorici Frances Kurre se iskreno zahvaljujem za vse sodelovanje in dobro voljo. Kadar se obrnem do vaju, vselej dobim vso potrebno pomoč. Upam, da bom imela tudi jaz v bodoče večjo srečo uresničiti dobri namen.

S sestrskim pozdravom,

Frances Medved, tajnica.

Poldica Podgornik, čl. št. 13:
POZDRAV DOMOVINI

Sorodna duša v daljni tam dolini
v domovine sladkem krilu,
prijateljica nežnih, mladih dni,
prisrčno mi pozdravljena.

Dekliške sanje nepozabnih dni
tak svetle in kristalno čiste,
so up in nado zlato spleтали
v cvetoči venec nam spomin deklitstva.

V maju rož in cvetje, v čarobnem dolu
ptičje petje,
brale krasne sve spominčice,
nedolžne šmarnice, da ž njimi počastive
nebeško cvetko vseh cvetic, Marijo.

Oltarček nežnih dni in pa zvestobe
v najinih še srcih vedno spi;
glej, srečna sem, le tebe ni in nagelj-
nov rdečih.
pozdrav že je zadnji, ti podam v spo-
min,
ko vzela sem slovo od lepe domovine.

V spominih še spomin nad vse blesti
na tvoje zadnje mi besede,
da našla dušo bom, a ne več tebe,
življenje ponovilo večkrat mi resnico
to.

V domovine varstvu bivaš ti
in ljubiš me ti blaga duša,
še kot v mladosti pestrih dni
srce želi in kliče: da srečna si,
da srečna boš vse dni.

Št. 15, Cleveland (Newburgh), O. —
Ne vem kaj je vzrok, da ne pridete k
sejam v večjem številu? Na vsaki se-
ji dobi ena članica lepo darilo. Zdaj
je že tri dolarje za pokloniti. Torej
če ne bo dotična navzoča, katere ime
je klicano na seji, ostane v blagajni
in potem bo še en dolar več za drugi
mesec, oziroma štiri dolarje. Torej je
za vašo korist, če pridete redno k se-
jam.

Zadnjo sejo smo sklenile, da prire-
dimo plesno veselico. Vstopnina bo
25 centov za osebo. Znano vam je,
da se nahajamo v trinajstem letu ob-
stoja in prav je, da se praznuje. Ob
ustanovitvi smo imele 14 članic, leta
1929 je podružnica štela 60 članic in
leta 1936, ko sem jaz prevzela tajni-
štvo je podružnica štela 180 članic in
letos 1939, pa šteje podružnica 372
članice. Naše mlade članice se prav
pridno trudijo za povzdigo podružni-
ce bodisi pri vežbalnem krožku, ki je
zdaj en največjih pri organizaciji ali
pri kegljaški skupini. Ta mesec pri-
čnejo s kegljanjem in imele bomo
štiri kegljaške time, ki bodo kegljale
vso sezono. Imajo vse enakega kroja
obleke in sicer modre barve s črkami
SZZ 15. Torej vsak pot, ko kegljajo,
še odlikujejo v svojih lepih oblekah,
da je že to nekaj za videti, podirati

jih pa tudi znajo vsako leto boljše.
Poleg tega se pa same trudijo za svo-
je vzdrževanje, zakar jih moramo vse
najlepše pohvaliti. Le tako naprej,
pa bomo vselej častno zastopane.

Naznanjam vam tudi, da dekleta od
vežbalnega krožka pridno nabirajo
članice za klub. Prosim vas, da ste
jim naklonjene, kar povejte dekletom,
da hočete biti pri klubu ali pa pri
načelnici Eleanore Hrovat, 3524 E.
82nd Street. — Pozdrav!

Mary Hrovat, tajnica.

Št. 17, West Allis, Wis. — Ne vem
se čim bi pričela, ker imam toliko za
poročati. Najprvo bi rada komentirala
na razne dopise v zadnji Zarji,
v katerih se je na vse strani priporo-
čala prva kampanja mladinskega raz-
reda. Resnica je, da večjih ugodno-
stih se ne nudi pri nobeni organizaci-
ji mladini kakor je za pričakovati
pri SZZ. Zato toplo priporočam
vsem materam: vpišite svoje hčere
in nagovorite tudi njih prijateljice
do pristopa! Ne odlašajte, lepa pri-
lika je sedaj pred nami. Sicer je
naša dolžnost, da privedemo v naše
vrste mladino, da se bo zavedala svo-
je narodnosti že v mladosti in bo
potem spoštovala tudi v starosti. Imej-
mo pred očmi velik pomen naše vz-
podbude do Zveze na mladino, da ko
nas ne bo, bodo hčere rekle: moja
mati je bila članica SZZ in mi vce-
pila v srce ljubezen do Zveze! Ta
lep spomin jim bo ostal vedno pri
srcu. Potrudimo se vse povsod. Naša
predsednica ga. Josephine Schlossar
je obljubila, da bo poklonila pet do-
larjev nagrade v gotovini tisti čla-
nici, ki bo vpisala 25 mladih članic
pri naši podružnici. Upam, da nas
bo šlo več na delo, ne samo radi le-
pe nagrade, pač pa iz ljubezni do po-
družnice.

Na zadnji seji je bila prav povolj-
na udeležba, ki je bila v posebno za-
dovoljstvo vsem odborcem. Skle-
nilo se je, da priredimo "Benefit
Party" na prvo nedeljo v oktobru v
cerkveni dvorani točno ob osmi uri
zvečer. Oddane bodo krasne nagrade.
Vabimo vas vse na poset! To bo za
korist naše ročne blagajne. — Sreča
je čakala tri naše članice. Hvala
lepa ga. Schlossar za lepa predava-
nja o domovini. Dasi ravno je mini-
lo že več kot leto od časa izleta v
domovino, pa vendar nam vsako sejo
pove kaj zanimivega, kar vse z vese-
ljem poslušamo, saj tako zvesto lju-
bimo rodno domovino. Ljubi Bog,
varuj našo domovino in sorodnike
pred vsem zlom!

Bolni s'a sestrice Cerar in Recel.
Ne pozabimo ju obiskati kakor tudi
druge bolne sestre. Vsem člani-
cam želimo najboljšega zdravlja.

Vsi, ki smo poslušali slovenski radio
program, ko nas je prisrčno pozdravil
g. p. Kazimir Zakrajšek, smo bili
globoko ginjeni. Hvala lepa in pro-
simo Vas, g. pater, da Vi ponesete
enako tople pozdrave našim ljubim
nazaj v staro domovino. Naj Vas
Bog spremlja po vseh potih.

Vljudno vabimo na sejo sestro Ju-
stino Šuštar, ki se je ravno vrnila iz
obiska v domovini, da nam pove ka-
ko se tam zdaj imajo. Veseli nas,

da se je zdrava vrnila. — Zapomnite
si, da se vršijo naše mesečne seje
vsako drugo nedeljo v mesecu ob
dveh popoldne. Pričakujemo še več-
je število članic kot doslej.

Iskrene čestitke naidebudni sestri
Florence Lipoglavšek, ki je dovršila
svoje študije za učiteljico in bo pod-
učevala v višji šoli. Želimo ji vso
srečo!

Pozdravljene!

Mary Kastner, poročevalka.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O. —
Zdaj ne kraljuje v cvetju zemlja
mlada,
ne greje več jo jasni sončni soj—
in pisan gozd, ne njive, ne livada,
prijazno ne prepeva ptičji roj ...

In dalje še tako v stikih srčnih,
želela srečo majki sem za god,
ko spet oktober mesec je v deželo—
poteklo mnogo je zdaj let odtod ...

Da bi mi dano bilo zopet
še enkrat zreti mamici v oči,
bolest odsotnosti bi v radost spre-
menjena
sladila vse dogodke trpkih, resnih dni.

Pošiljam ah, le iz dalje srčne vtripe—
veljajo majka ti v ljubezni z dneva v
dan:
naj Bog te čuva, kloni zemsko srečo,
povito v radost čisto za tvoj imen-
dan!

Cenjenim sestram naše in vseh po-
družnic SZZ srčno čestitam k rojst-
nemu ali godovnem dnevu, ki v na-
stopnem mesecu oktobru slave ta do-
godek!

V veselje mi je poročati, da smo
pri naši podružnici imele prav prije-
ten, družaben večer po zadnji mesečni
seji. Želela bi, da se enake vrste
zabava še večkrat priredi, kajti malo
razvedrila ne škoduje nikomur!

Poročila se je sestra Sajovic, kateri
vso srečo želimo. Da bi v zakon-
skem jarmu našla pravo zadovoljst-
vo in blagoslov! Posnemanja vredna
je marljiva sestra Josie Gorjup, ka-
tera je bila odlikovana z društvenim
znakom agilnosti. Istega odlikovanja
je deležna sestra Mary Draz, katero
pa smo pogrešale na zadnji seji. Pri-
zadetim vsled bolezni E. Pozarelli in
Mary Jančar želimo iskreno zopetno
okrevanje! Kot "ocvirk" tem vrsti-
cam pa polagam na srca vseh zaved-
nih članic, da se udeležite seje 3. ok-
tobra. Na programu imamo zaželji-
vo kart pardi, izborna godbo talen-
tiranih rok, okusen prigrizek in vse,
kar spada v prijeten večer. Cena
vstopnicam je samo 25 centov. Drage
sestre, ne prezrite tega vabila; pri-
peljite s seboj vse svoje znanke in
prijatelje do 9. kolena in zagotav-
ljam vestransko zadovoljstvo! — Po-
zdrav!

Josephine Praust, tajnica.

Št. 21, Cleveland (West Park), O. —
Bog daj še dosti takih dnevo kakor
smo imele v kratkem kar dva dni.
Prvi je bil 31. avgusta, ko smo imele
takozvani Field Day v Euclid Beach
parku. Bil je krasen pogled na na-
ša brhka dekleta, ki so s ponosom

stopale kot članice SZZ in hčerke slovenskih mater. Vsa čast naši neumorni delavki urednici Albini, ki tako spretno vodi našo mladino. Bog ji povrni za njen trud in da še dolgo življenje. Hvala tudi naši direktorici vežbalnih krožkov, Frances Kurre, za njeno vestno delovanje. Upamo, da bo dolgo let uspešno vodila našo mladino.

Drug pomenljiv večer je pa bil 11. septembra, ko nas je obiskala spoštovana glavna predsednica Marie Prislend. Že dolgo sem hrepenela po priliki, da bi jo osebno srečala in želja se mi je izpolnila ta dan. Bila sem očarana nad njenim lepim nastopom in takoj sem čutila prisrčnost in dobrodušnost njenega značaja. Mejo imamo kot za svojo mater, ki nas vodi do najlepših ciljev. Bog Vas živi na dolgo let in ohrani čilo pri spretnem vodstvu Zveze. Vaš goreč poljub sem čutila kakor bi bil od moje matere. Prav lepa hvala za obisk v upanju, da se kmalu zopet snidem.

Program ta večer je bil prav izvrstno izbran. Hvala lepa č. g. Matiji Jagra in njegovemu Baragovemu zboru, ki sestoji iz samih mladih deklet, za tako krasno petje ter gđc. Jazbec in g. Lavretič. Jaz bi jih kar naprej in naprej poslušala. Bog daj še mnogo enakih večerov. Vsa čast tudi našim vežbalnim krožkom, ki so obakrat tako srečano povišali slavnosti. Bog vas živi vse skupaj!

Dne 23. septembra je stopila v zakonski stan naša mlada sestra Ana Legan. Obilo sreče in božjega blagoslova Ti želimo vse članice. Delj časa se nahajajo bolne naše sestre Agnes Jurca, mati Lahova, Theresa Zakrajšek in mati Avgustinova. Priporočam jih vsem našim članicam za obiske kakor tudi v molitve za povrnitev ljubega zdravja in da bi lažje prenašale bolezen. — Prihodnja seja se vrši 4. oktobra. Prosim vas, drage sestre, da ste gotovo navzoče, ker imamo nekaj prav posebnega za urediti. Vas srčno pozdravljam.

Anna Pelčić, tajnica.

Št. 25, Cleveland, O. — Zopet se je nabralo nekaj novic, ki naj se vsaj nekoliko obelodanijo, da se boste vse članice naše podružnice seznanile z aktivnostim, ker nas je veliko in je skoraj nemogoče pričakovati, da bi se vse udeležile vsake seje in slišale poročila. Toda uverjena sem, da vsaka gotovo prebere dopis od podružnice kamor spada.

Mnogim morda še ni znano, da je naš vežbalni krožek prejel najvišjo odliko ob času tekme med vežbalnimi krožki SZZ, ki se je vršila dne 31. avgusta v Euclid Beach parku. Mnogobrojno občinstvo je občudovalo naša brhka dekleta oblečena v krasni uniformi, vsak krožek v svojem kroju in v lepo izbranih barvah. Za naša dekleta je bil to prvi nastop v popolnoma novi uniformi in zato smo še tem bolj ponosne na nje. Obleke je izdelala krojačnica, kjer izdelujejo najbližje uniforme, barve so zlate in modre. (Slika je priložena v tej izdaji med angleškim čtivom.) Torej naše kadetke, ki se imenujejo St. Vitus

Cačets, so bile odlikovane s prvo nagrado in prejele krasno trofejo, ki jim bo vedno v najlepši spomin. Program ta večer je bil sijajno izveden po direktorici krožkov Frances Kurre, in urednici Albini Novak. Med dolgim špalirjem deklet v krasnih večernih oblekah (evening gowns) in s pajčolani v rokah, katere so dekleta držale kvišku, da je gledalo kakor mavrica pri mavrici in med tem špalirjem so bile najprvo spremljene gl. odbornice in za njimi je pa prav postavno in ljubko prikorakala kraljica s prevoda, gđc. Albina Jančar iz Loraina. Kraljica je v rokah držala trofejo, ki se je blestela kakor iz samega zlata. Ko se kraljica vsede na krasno pripravljeni prestol, je bila naznanjena odločitev sodnikov in ti so bili noveljnik raznih drugih sličnih krožkov v Clevelandu. Ko je bilo naznanjeno, da ima najvišje odstotke krožek št. 25. je kraljica s ponosom in slovesno izročila trofejo našim članicam gđc. Emily Mahne, ki je bila veselo presenečena in globoko ginjena nad visoko častjo. V imenu naših članic iskreno čestitam našemu krožku in načelnici sestri Mahne nad tem odlikovanju. Vse smo ponosne na vas in vam obljubimo vso pomoč pri skladu, katerega že zbirate za plačitev dolga na oblekah. Članice pa prosim, da pomagajo po svoji najboljši volji.

Dne 11. septembra smo pa zopet doživele presenečenje, ko je na potu iz Pittsburgha obiskala našo metropolo gl. predsednica Marie Prislend v družbi gl. odbornice Mary Coghe in Mollie Sumic ter več drugih članic iz Pittsburgha. Ker je bila isti večer redna seja naše podružnice, smo jo z vsem veseljem povabile na poset. Seja je bila kmađu končana in nato smo se podale v dvorano nove šole sv. Vida, kjer se je vršil izbran program. V petju je nastopil Baragov zbor, ki je zapel več mičnih in prijetnih pesmic v angleščini in slo-

veščini. Zbor obstoja iz samih mladih deklet in je prav izvrstno izvežban pod spretnim vodstvom č. g. Matiji Jagra. Lepo sta zapela v duetu tudi gđc. Irene Jazbec in Richard Lavretič. Vežbalni krožki so pa nastopili posamezno in vsaka načelnica je posamezno pozdravila glavno predsednico in jo vprašala, če je nje volja biti častna članica krožka. Gospa Prislend je vselej z ljubkim nasmehom sprejela to ponudbo in v znak sprejema je prejela lep trak iste barve kot obleke in ime krožka v zlatih črkah. Kako impozantno je izgledala naša glavna predsednica, ko je pri zaključku pozdravila vse navzoče v prisrčno izbranem govoru in na prsih imela pripete vse te trakove. Bil je prav lep večer in program zelo pomenljiv. Udeležba od strani članstva je bila dovoljna, zastopane so bile tudi ostale clevelandске podružnice in iz Barbertona je prišel krožek in odbornice, kar nas je veselo presenetilo, ker nismo skoraj pričakovali tako lepega odziva. Najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali in nas posetili na imenovanju večer. Naj ta iskrena zahvala velja vsakemu posebej, ki je s svojo dobrosrčnostjo in prijaznostjo pomagal k zadovoljnemu programu in zaključku.

Dne 26. avgusta je zapustila svoj dekliški stan naše nekdanja tajnica, agilna delavka za Zvezo, sestra Mary Brodnik z g. Figurski. Ona je vselej nastopila dovršeno pri naših igrah in raznih predstavah in upamo, da bo tudi v bodoče delovala v blagor podružnice in Zveze. Želimo ji vso srečo v novem stanu!

Omenila sem že, da ima krožek novo načelnico Emily Mahne, ker je morala zapustiti to delo sestra Josephine Perpar in to zaradi prezaoplenosti. Ona in hčerka sta namreč pričeli trgovino z oblekami. Želimo jima mnogo uspeha v tem podjetju, in članice se bodo gotovo zavedale, da je bila ena naših zaslužnih odbornic.

Vabim vas vse na prihodnjo sejo, ker bomo imele več važnih zadev za rešiti. Obenem priporočam vsem našim kegljačicam, da se gotovo prijavijo za kegljanje takoj in to pri sestri urednici Albini Novak, ki bo vam podala vse tozadevne informacije. — Na svidenje na seji. Vas iskreno pozdravljam,

Frances Ponikvar, predsednica.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Dan 9. septembra ostane zapisan z zlatimi črkami v srcu mnogih, ki so prisostvovali lepi slavnosti. To je bil en najlepših dnevo za SZZ v Pittsburghu in vsej naši okolici.

Slavnost se je vršila v počast obiska glavne predsednice Marie Prislend in to v cerkveni dvorani na 57. cesti. Ona je prišla od daleč, namreč iz Sheboygana, da je osebno izročila lepo nagrado podružnici št. 90, ki je pridobila v zadnji kampanji največje število novih članic. Ob istem času je bila kronana kraljica, namreč najmarljivejša članica v naši državi, gospa Mary Useničnik od št. 90 iz Bridgeville. Druga lepa nagrada je bila izročena gospej Frances Klucv-

**V BLAG SPOMIN POKOJNI
SESTRI, KI JE PREMI-
NULA PRI SLEDEČI
PODRUŽNICI:**

**PODRUŽNICA, ŠT. 41, Collin-
wood, Ohio. Miss Mary Ro-
mih, 14913 Sylvia Avenue, Cle-
veland, Ohio, rojena 9. sep-
tembra, 1913, pristopila 1. de-
cembra, 1936, umrla 2. avgu-
sta, 1939.**

**V deželi blaženih duhov, plava
duh umrlih sester, ki nam
kličejo: "Na svidenje, na
večno rajsko svidenje!"**

sek od št. 88, Johnstown, Pa. Tretjo nagrado je pa dobila gospa Frances Martahaus od št. 61, Braddock, Pa. Četrta je pa bila izročena gospej Magdaleni Widina od št. 26, Pittsburgh.

Prav prirčna hvala vsem gostom, ki so prišli od vseh raznih krajev ter zastopali svoje organizacije in prinesli pozdrave in dobre želje od njih članstva. Prav lepa hvala č. g. župniku Matiju Kebeču za blagoslov. Nadalje glavnim odbornikom KSKJ g. John Dečmanu, Rudolph Rudmanu, Frank Lokarju, od Hrvatske Zveze g. Joseph Česareku, kakor tudi g. Matt Pavlakoviču, ki je poslal svoje čestitke in isto zdravniku dr. F. Archu, ki se je oprostil toda poslal pismene čestitke. Pismene čestitke nam je poslala tudi glavna tajnica Josephine Erjavec in Anna Kameen iz Forest City, Pa.

Hvala lepa vsem podružnicam za udeležbo, saj s svojo prisotnostjo smo pokazale, da visoko spoštujemo našo voditeljico go. Marie Prislund. Imela je solzne oči, ko je videla tako lepo število članic in občinstva, ki so ji z vso ljubeznijo podajale roke, kakor res prave hčerke svoje matere. Navzočih nas je bilo okrog 350. Zastopane so bile podružnice št. 26, 27, 61, 67, 77, 80, 88, 90 in 91. Vsem skupaj najlepša zahvala za zvesto sodelovanje in navzočnost.

Iskrena hvala vsem kuharicam in kelnericam ter vsem, ki ste pripomogli k zadovoljstvu gostov. Prav lepa hvala sestrām št. 26 za lepo darilo, s katerim ste me tako veselo presenetile. Prav lepa hvala sestri Agnes Klobuchar, ki mi je v imenu članic izročila lep zlat križ na verižici.

Prav lepa hvala ge. M. Berdek in Harrytu Berdek, ki so nam bili na razpolago z avtomobilom in nas peljali tudi v Cleveland, kamor smo spremili našo priljubljeno gl. predsednico. Lepa hvala M. Skerlong, ki je oznanila naš program na radio ter William Skerlong in Louis Staniša za godbene točke, g. Brtoša, Andrew Coghe in Bohar bratom za petje.

Ko smo dospeli v Cleveland smo mislili, da posetimo navadno sejo št. 25, pa smo bili presenečeni z lepim sprejemom in okusno večerjo, pri kateri so se zbrale odbornice od 17 podružnic. Po tej okusni večerji, katero je pripravila gospa Jennie Jerič, smo bile povabljene v šolsko dvorano šole sv. Vida, kjer je bil podan izvrstno izbran program. Slišale smo izborni petje mladinskega deklškega Baragovega zbora pod spretnim vodstvom č. g. Matija Jagra, nadalje lepo petje gdč. Irene Jazbec in Richard Lavretiča in nad vse smo pa bile ginjene nad lepim nastopom vežbalnih krožkov, kar je bilo za naše članice nekaj popolnoma novega. Z menoj so bile namreč sestri Sumič, Molly in Frances, ter M. Berdek. O tem bi rada več pisala, pa sedaj ni časa. Torej se še oglasim.

Prirčna hvala za vso postrežbo in prijaznost odbornicam clevelandskih podružnic ter vsem članicam št. 25 in drugih podružnic, ki so posetile ta

lep sprejem in še posebna hvala vsem, ki so nastopili v lepem programu in voditeljem istega. Drugega ne morem reči na kratko kakor: bilo je imenitno! Živeli!

Mary Coghe, predsednica.

S. Gregorčič:

SVARILO

Stara mati kare me:
hčerka, hčerka mila,
slabo sem te žalibog,
slabo izredila.

Kjer so fantje, kjer je ples,
tja zahajaš rada,
božja služba, božji hram
to ti ne dopada.

Le sosedovo pogledj,
ta za zgled ti bodi,
pridno ona dan na dan
k božji službi hodi.

Kot zamaknjena kleči
doli v prvem stoli,
na oltar ti vpre oči
in pobožno moli.

Skrbna mati dan na dan
svoj pouk ponavlja
ter mi hčer sosedovo
za zgled postavlja.

Jaz pa se smejim, ker vem,
da sosedja mlada
mladeru cerkovnika
gleda srčno rada.

Št. 27, No. Braddock, Pa. — Vse, kar je na svetu, vse se izpreminja. Če pogledamo krasna drevesa, pred par meseci so se košato raztegala, cvetlice so bile v bujnem cvetju in sedaj drevesa izgubljajo listje in cvetlice žalostno povešajo svoje cvetje. Kmalu bo zopet vse mrtvo za nekaj mesecev, da pride pomlad in zopet obudi naravo k življenju. Tako je tudi pri naših podružnicah. Naše sestre so večkrat omenile kako rade bi osebno videle našo glavno predsednico gospo Marie Prislund in prišla je tudi ta izredna prilika dne 9. septembra. Njen veseli obraz in njene bodrilne besede nam bodo ostale v trajnem spominu. Videle smo tudi kronanje kraljice in mnogo drugih zanimivih in veselih stvari. Najlepša hvala gospej glavni predsednici za ljubezniv obisk s željo, da bi še dolgo let skrbno delovala za slovenski rod. Iskrena hvala vsem našim sestrām, ki so s svojo udeležbo v Pittsburghu povečale pomenljivo slavnost. Prav lepa hvala za lep sprejem, točno postrežbo in vso naklonjenost. Vse je bilo prvovrstno pripravljeno za našo zabavo. Kako lepo je bilo, ko smo se zbrale članice SZZ v lepi sestrski ljubezni in spoštovanju od raznih podružnic. Koliko bolj bomo cenile sedaj svoje članstvo v tej dični organizaciji in naše spoznanje nas bo napravilo še večje agitatorice v prid podružnice in Zveze. Slovenke in Hrvatice, ki niste še pri SZZ, pristopite takoj in se pridružite našemu lepemu združenju!

Čestitke pošiljamo sestri Mary Mramor in soprogu, ki sta prazno-

vala 35 letnico zakonskega stanu meseca septembra v krogu svoje družine in mnogih prijateljev. Še na mnogo let zdravega in srečnega družinskega življenja želimo prav iz srca. — Naša blagajničarka Mary Anžlovar se je nahajala na obisku v Clevelandu. Gotovo je imela vesele čase in to ji vse želimo, kakor tudi zdrav povratek med nas. — Tajnica Josephine Rednak boleha že delj časa. Zeli se zahvaliti vsem, ki so jo obiskale in za vso naklonjenost. Vsem bolnim želimo ljubelega zdravlja.

Najlepši pozdrav vsem sestrām in posebno vsem tistim, ki smo bile skupaj na banketu v Pittsburghu. Bog vas živi!

Anna Tomašič, predsednica.

Št. 28, Calumet, Mich. — Starka zima se nam zopet približuje. Prihajajo zopet dolgi večeri, v katerih se radi kratkočasimo z lepim branjem, zato bo zelo na mestu, če bodo naše podružnice pridno poročale o svojih aktivnostih, o katerih prav rade beremo. Prosim tudi Nežiko, da nadaljuje z njeno kolono, saj smeh je najboljšje razvedrilo za vsakogar.

Naš letni piknik dne 15. avgusta je bil dobro obiskan in imele smo zabavo do poznega večera. Za plesateljine je poskrbel godbo sin predsednice.

Pozdravljene gl. odbornice in celokupno članstvo!

Mary Stefanich, zapisničarka.

ISKRENA ZAHVALA

Drage sestre št. 30! Soprog in jaz se vsem skupaj iskreno zahvaljujemo za veselo presenečenje ob priliki 25 letnice zakonskega življenja. Hvala tudi vsem ostalim udeležencem, katerih je vas bilo polna dvorana. Vsem lepa hvala za tako krasna darila kakor tudi za vso pomoč in naklonjenost. Vedno boste zapisani v naših srcih in obljudiva isto storiti za vas ob priliki. Hvala vsem za vse!

Mary in Joseph Fajfar.

Št. 30, Aurora, Ill. — Naša poročevalka F. Kranjc se nahaja bolna, vsled tega je bilo meni naročeno, da nekoliko poročam, ker vsaka članica najprvo pogleda za dopis od njene podružnice.

Matere, kakor vam je znano, je v teku kampanja za mladinski oddelek, namreč za deklice od 10. do 14. leta, ki plačajo samo 15 centov na mesec in v slučaju smrti se izplača ista svota k pogrebnim stroškom kot za nas starejše članice. Saj veste, nesreča nikdar ne počiva in tudi ne gleda na starost. Noben ni izključen od nesreč, posebno nevarno je pa v današnjih časih, ko vse tako hitro nekam drvi...

Čestitam novo izvoljeni glavni tajnici Josephine Erjavec in se tudi zahvalim za spise o potovanju, katere beremo z vsem zanimanjem. Prejšnji glavni tajnici Josephine Račič pa vse želimo ljubelega zdravlja.

V zakonski stan bo stopila Rita Mary Alster in to bo dne 30. septembra. Želimo ji vse najboljše v novem stanu in da bo tudi v bodoče agilna članica kot doslej. — Globoko

sožalje izrekamo Carolini Jeraj nad izgubo ljubljene matere, ki se je preselila v boljši svet. Naj v miru počiva blaga žena. — Vse želimo, da bi čimprej ozdravela sestra Kranjc in zopet posečala naše seje, ker ona je vedno vesele narave in tudi nas pravi do smeha. Da bi bile zdrave vse naše sestre! — Pozdravi!

Mary Fajfar.

Št. 32, Euclid, O. — Lep večer smo imele dne 10. septembra, ko smo obhajale desetletnico obstoja naše podružnice. Program, ki je bil podan na odru in nastop našega novega vežbalnega krožka je bil prav vsem v popolno zadovoljstvo. Krasni prizori na odru so bili tako prisrčni in ginja, da nam ne bodo šli nikdar iz spomina. Zelo smo hvaležne naši urednici Albinu Novaku, ki je uredil tako lep program s sodelovanjem naših mladih članic vežbalnega krožka. Kako veličastne so bile v krasnih večernih oblekah v raznih prizorih in potem zopet v uniformah pri korakanju. Upale smo, da se bo vse lepo izvršilo in sedaj smo od veselja globoko ginjene, ker je bilo še veliko lepše kot smo pričakovale. Iskrena hvala vsem, ki so pomagali pri raznih točkah kakor tudi Irene Jazbec za lepo petje. Posebna hvala č. sestram šole sv. Kristine, ker so naučile gđc. Zakrajšek tako pomenljivo deklaracijo. Lepa hvala Mary Gerl, ki je spremljala ljubko petje deklic Novak in Gerl ter Johnny Peon za spremljevanje pri plesu, ki sta ga proizvajala Eileen Česnik in Albert Ulle.

Lepa hvala glavnim odbornicam Frances Rupert, Frances Ponikvar, Frances Sušel, Frances Kurre in urednici za poset. Prav lepa hvala tudi vsem krožkom, odbornicam in članicam kakor tudi župniku č. g. A. Bombaču, županu Simms in drugim za udeležbo in lepe govore. Najlepša hvala glavni predsednici in glavni tajnici za pismene čestitke. Hvala tudi vsem trgovcem in posameznikom za oglase v programski knjigi kakor tudi Ameriški Domovini za lično tiskanje istih.

Zastopanih je bilo lepo število podružnic in krožkov, katerim smo srčno hvaležne.

Prav lepa hvala slovenskemu mesarju iz 185. ceste, g. Matt Krizmanu, ki je brezplačno prišel kazat lepe premikajoče slike od parad. — Najlepša hvala zvesti sestri Tereziji Zdešar, ki je prodala največ tiketov in katera se vedno tako neumorno trudi za našo podružnico in krožek. Hvala lepa ge. Tanko, ki je prva vežbala naš krožek in njeni naslednici ge. Frances Kurre za veliko pomoč. Prav lepa hvala vsem, ki so pomagali pri bari in v kuhinji kakor tudi drugod, kjer je bilo treba pomoči. Hvala lepa vsem poštvovalnim sestram, ki so marsikaj darovale samo, da smo imele večji gmojni uspeh. Če bi imenovala vsakogar posamezno, bi vzelo preveč prostora, zato mi oprostite to-
da uverjeni bodite, da smo prav iz srca hvaležne vsakemu, ki je količ-
kaj pomagal za uspeh naše proslave

in našemu vežbalnemu krožku, ki se res postavi in nam bo doprinesel marsikatero častno priznanje ob vsakem nastopu. Bog jih blagoslovi, da bodo nadaljevale v najlepši slogi in sporazumu. Pridite v velikem številu na prihodnjo sejo, kjer boste slišale nadaljno poročilo.

Naj dodam še to, da smo drugi večer, to je 11. septembra posetile program, ki je bil v počast obiska naše spoštovane glavne predsednice. Bil je zopet lep večer in naš krožek je tudi nastopil ter sprejel gospo Prislund za častno članico. Bog živi našo glavno predsednico, glavne odbornice in vse zavedne članice in še posebno naša dekleta pri vežbalnih krožkih, ki nam bodo delale čast vse povsod, kjer bodo nastopile. Živele!

Terezija Potokar, predsednica.

Št. 35, Aurora, Minn. — Dne 15. oktobra se poteklo deset let odkar je bila ustanovljena naša podružnica. Meni sicer ni znano, katere so bile ustanovnice, ker jaz sem pristopila šele leta 1931 meseca marca. Takrat je bilo pri podružnici 12 članic in potem sta pristopili še dve in med tema je bila Josephine Putzel, sedanja spretna predsednica, ki je prišla k nam iz Ely in nam pripovedovala koliko članic je tam in kako prijetne seje imajo. Jaz sem začela premišljevali: zakaj pa pri nas ni tako? In leta 1934, ko se je pričela kampa-
nja, me je toliko navdušila, da sem šla od hiše do hiše za novimi članicami. Bila je težka naloga, ker SZZ ni bila poznana in treba je bilo razložiti vse namene in pomene in ko sem to storila, je bilo veliko lažje in ene so takoj pristopile, druge me pa odslovile, toda z vztrajnostjo se vse doseže in bilo je treba iti po dvakrat in trikrat do nekaterih, toda bil je uspeh in oktobra meseca leta 1934 je štela podružnica 47 članic. V kampanji leta 1935 nas je šlo pa več na delo za novimi članicami. Zveza je bila bolj poznana in ni bilo treba tako silno razlagati, predno so se nam pridružile nove članice in meseca oktobra istega leta smo štejele 73 članic. Leta 1936 meseca maja je pa bilo število naraslo na 95 članic. V letu 1937-1938 pa nismo po želji napredovale. Nekaj jih je v tem času pustilo, tri so pa umrle. Letos sem pa pridobila pet novih članic. Zdaj so pa tako slabi časi, da ni veliko upanja za napredek. Toda zna se še spremeniti.

V štirih letih sem pridobila 58 novih članic in prejela tri zlate zvezine broške in ček za dva dolarja. Prav lepa hvala za vse lepe nagrade in naši podružnici pa želim mnogo zvestih članic. Da bi med nami bila vedno sloga in vse seje dobro obiskovane in zanimive ter da bi zmeraj bile vse pri volji delovati za napredek naše podružnice. Ključem vam: živele SZZ in njena ustanoviteljica gospe Marie Prislund, Iskren pozdrav
Kathrena Virant, tajnica.

Št. 38, Chisholm, Minn. — Vljudo vabim vse naše članice na sejo dne 4. oktobra. Po seji bomo imele domačo zabavo ter igranje karte in dru-

ge igre in serviran bo tudi okusen prigrizek, da ne bomo šle lačne domov. — Nadalje naznanim, da se je morala podvreči operaciji naša tajnica Mary Tekauc, katero je srečno prestala in se sedaj zdravi na domu. Želimo ji najboljšega zdravlja.

Drage sestre! V zadnji izdaji smo vse brale, da se je pričela kampanja za mladinski oddelek. Svetujem vam, da se skupno potrudimo za uspeh te prve kampanje. Saj to je lepo za matere in hčerke, če spadajo k isti organizaciji, kjer si lahko ustanovijo vsakovrstne družabne ali izobraževalne klube, pri katerih bodo imele pošteno zabavo. Vsaka mati naj bi vzela za svojo narodno dolžnost navdušiti svojo hčerko za Zvezo, kjer si bodo lahko zbirale v najboljši družbi. Poglejmo naš vežbalni krožek, kako ponosne smo na vse članice tega agilnega krožka in koliko lepih odlikovanj so si že pridobile. Zatorej, matere, pripeljite svoje hčerke na prihodnjo sejo in jih vpišite med nas. Pristopnina je prosta in plačujejo samo 15 centov na mesec. Res je mnogokrat težko za denar, toda kjer je dobra volja se pa že kje drugje pritrja, da je za najbolj potrebno. Vas vse skupaj najlepše pozdravljam!

Mary Knaus, predsednica.

Na prvi pogled bo vsaka mislila, da so te slike gotovo iz starega kraja, pa so bile vzete v Minnesoti. Tako perejo naše članice, ko so na počitnicah blizu jezera, namreč, ko se gre "kempat v katič." Na tej sliki sta pa ga, Antonija Gornik in Jennie Shega, članice št. 38, Chisholm, Minn. pri Sturgeon jezeru.

ČLANICE PODRUŽNICE ŠT. 67, BESSEMER, PA.

Prva vrsta: sestre Hulina, Srjak, Zatkovich, Snezik, Sankovich, Brodesko.

Druga vrsta: sestre Kinke- la, Jermanovich, Herbolich, Doricic, Zatkovich, Mahocic, Snezik, Salovich, Račić, Slo- sar, Robarić, B. Snezik.

Tretja vrsta: sestre Babik, Zorinić, Rubeša, Bačić, Sep- pik, Stonich, Samsa, Samsa, Valentine, Slavish, Jandos, Kužul.

Četrta vrsta: sestre Simon- cik, Brgles, Ciber, Potočnik, Jevnikar, Mioni, Noved, Ma- hocic, Udovich.

Peta vrsta: sestre Grmnik, Kučel, Snezik, Srjak, Slap- nicar, Mravljak, Krtel, Has- nik, Ujčik.

Št. 39, Biwabik, Minn. — Iskrena hvala vsaki posamezni članici in vsem skupaj za veselo presenečenje ob pri- liki mojega rojstnega dne. Hvala za pristrčno darilo kakor tudi za okusni prigrizek. Moja želja je povrniti va- šo ljubeznivost in prijaznost ob vsaki priliki. Bog vas blagoslovi!

Katherine Tometz.

Št. 51, Kenmore, O. — Drage člane- ce! Prosim, da se udeležite oktobr- ske seje, ker imamo važne stvari za rešiti. Apeliram na vas, da se bolj zanimate za seje, ki se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu. Saj seje so kratke in je še dovolj časa za pik- nike, ki tudi nas ostale veselijo, to- da vendar si štejejo v dolžnost, da prvo posetimo sejo. Prosim vse tiste, ki ste zaostale na mesečnini da pri- dete poravnati svoj dolg in delujete za napredek naše podružnice. — S pozdravom!

Jennie Gainer, tajnica.

Št. 61, Braddock, Pa. — Na zadnji seji 10. septembra smo sklenile, da priredimo plesno veselico 14. oktobra v hrvaški cerkveni dvorani na Ken- more Ave. in 3. cesti v Rankin, Pa. — Udeležite se prihodnje seje 8. oktobra ob pol osmih zvečer, da se bo vse ukrenilo, da ne bo potem prekanja, kar prav nič ne koristi podružnici. Nekatere članice tudi čakajo, da bi tajnica plačala asesment za nje. Pro- sim vas prav lepo, da se poboljšate v tem oziru v bodoče in prinesete plačat redno vsak mesec. Ako se zna kaj pripetiti ob času, ko nimate pla- čan asesment, bo vaša lastna krivda in ne tajnice, ker jaz nikakor ne mo- rem zalagati za vse.

Hvala lepa gl. predsednici Marie Prislund za obisk v Pittsburghu dne 9. septembra. Posebno ginljiv je bil prizor, ko je bila kronana kraljica od št. 90 in je prejela lepo darilo. Naše čestitke obema. Sedaj se Pennsylvan- nija lahko ponosno postavi s kraljico.

Bolni sta sestri Frances Hrovat in Marie Hudale. Želimo jima hitrega

zdravja. — Na svidenje 8. oktobra. — S pozdravom!

Johanna Chesnik, tajnica.

Št. 67, Bessemer, Pa. — Vroči po- letni dnevi se skoro nagibljejo k za- tonu, vsaj v delno tolažbo onim, kate- rim nobena letna sezona ne prija. Mi- slim, da ni izjeme v tem pri naši po- družnici. Naše članice so odločile, da se dajo slikati in pošljejo sliko za pri- občitev v Zarji, da se bolj spoznamo z drugimi ali žal, ki nismo vse skupaj, kolikor nas je pri podružnici.

Drage sestre, vljudno vas prosim, da se bolj pridno udeležujete meseč- nih sej. Ni treba odlašati za prihod- njič, vsaka naj si vzame na mesec toliko časa, da pride k seji, kjer se človek vsaj malo nasmeje in pozabi mizerijo doma in kako hitro mine čas. Upajoč, da se snidemo polno- številno na seji v oktobru, kjer čaka vsako navzočo prijetno iznenađenje. — S pozdravom!

F. Sankovich, tajnica.

Št. 83, Crosby, Minn. — Zadnja se- ja je bila bolj slabo obiskana zato vas prosim, da posetite polnoštevilno sejo dne 11. oktobra, ki se bo vršila pri sestri Frances Turk ob osmih zve- čer. Na tej seji se bo ukrepalo o važnih zadevah. Vreme je sedaj naj- udobnejše, da lahko pridete prav vse. Treba bo tudi nekaj ukreniti v dobro- bit naše ročne blagajne. Pozdrav vsem sestram SZZ širom Amerike!

Frances Turk, predsednica.

Št. 88, Johnstown, Pa. — Cenjene članice! V poletnem času je bilo res težko se odločiti za sejo, ker je vsa- kovrstnega razvedrila na razpolago, namreč pikniki in druge zabave v prosti naravi. Zato vas vljudno va- bim, zdaj na jesen na naše mesečne seje. Vse, ki zvesto berete Zarjo, do- bro veste, da je v teku kampanja za mladinski oddelek, v katerega se spre- jemajo deklice od 10 do 14 let sta- rosti, za katere je prosta pristopnina kakor tudi za mlade članice v odras- li oddelek do 25. leta. Mesečnina za

mladinski oddelek je samo 15 cen- tov na mesec. V slučaju nesreče se izplača ista svota za oba razreda k pogrebnim stroškom. Torej matere, ki imate mlada dekletca, vpišite jih v SZZ, ki je resnično ena najlepših ženskih organizacij. Tudi pri nas bi lahko potem ustanovile vežbalni kro- žek, kateri so tako popularni pri dru- gih podružnicah, kakor smo videle v premikajočih slikah, katere so bile kazane v naši naselbini dne 3. sep- tembra. Videle smo slike, ki so bile vzete v domovini ob času izleta SZZ. Videle smo svoje domače kraje in v duhu mislile, da se nahajamo v pre- lepi stari domovini. Nekatere osebe so mi rekle, da je bilo vredno naj- manj en dolar in ne samo 25 centov, kakor je bila vstopnina. Posebno smo hvaležni urednici Albini Novak, ki nas je osebno obiskala in vse slike ta- ko lepo raztolmačila.

Toplo priporočam drugim podružni- cam, kjer niste še kazale krasne sli- ke iz domovine, da jih dobite, ker so zelo zanimive.

Najlepša hvala glavnemu uradu za poslano nagrado, katere smo si pridob- bile ob času kampanje. V kolikor nam bo mogoče se bomo potrudile tu- di za kampanjo mladinskega razreda.

Naznanjam vam, da bomo odslej imele seje na vsako prvo nedeljo v mesecu. Apeliram na vas, da se udeležite v lepem številu kakor tudi, da plačate točno mesečnino, ker od zdaj naprej mora biti že do 25. v mesecu na glavnem uradu. Prijazno vas prosim, da poravnate tudi zaostali dolg na mesečnini. Saj je vendar veliko lažje plačati en mesec kakor po dva in tri in več kar se hitro na- bere. To sodim sama po sebi in vas prosim, da vzamete v naznanje. — Po- zdrav vsem članicam!

Mary Lovše, tajnica.

Če si jezna šteje do deset; če si močno jezna šteje do dvajset.

Ne nakladaj drugim, kar lahko sa- ma izvršiš.

Nič ni težko, kar radi storimo.

MIKLOVA ZALA

Povest iz turških časov
(Nadaljevanje)

(Ker je bilo zadnje mesece premalo prostora za vse priobčiti, je pri tem povest zaostala, toda odslej sledi vsak mesec.)

Tudi to noč ne bi bilo Miklove tete in njene Zalike pri Serajniku, ko ju ne bi bila Serajnikova mamica povabila k sebi na večer, da ji sami doma ne bo predolg čas.

Zalika je bila hči Serajnikovega sosedu Mikla. Miklovo posestvo ni bilo veliko. Mikla so prištevali srednjim kmetom. Bil pa je svobodni gospodar. In to je bilo velike važnosti v tedanjem času, ko niso vsi kmetje imeli še lastne pravice nad svojim posestvom.

Lepa, belo zidana hiša Miklova je bila le par streljajev od Serajnika oddaljena; visoko sadno drevje jo je obdajalo.

Zalika je bila edini otrok pri Miklovih. Oče je imel veliko veselje s svojo hčerko. Ali te radosti ni dolgo užival. Dve leti po njenem rojstvu je gnalo njega in njegovega brata Marka blago navdušenje za krščansko vero v boj proti Turkom, a nobenega ni bilo več nazaj. Le Serajnik, Mirkov oče, ki je bil tudi šel z njima, je prišel srečno domov, prinesel pa s seboj žalostno novico o nesreči svojih dveh tovarišev.

Miklova žena je ostala vdova. Njena edina sreča in veselje je bila odslej Zalika. Njo je redila in odgojevala, kakorkoli je mogla in znala. Serajnik, njen sosed, je bil odslej takorekoč desna roka in edina opora Miklovi hiši. Pomagal je svoji sosedu s svetom in dejanjem. Bil je tudi Zaliki krstni botev in njen varuh. Zaradi tega se je še bolj poganjal za Miklovo gospodarstvo. Rekli bi torej lahko, da je Serajnik gospodaril na dveh kmetijah, doma in na Miklovem.

Tako so leta hitro potekala. Posebno veselje je bilo gledati, kako sta rastle Serajnikov Mirko in Miklova Zala. Veliko radost je imel Serajnik s svojim sinom, a še večjo s svojo varovanko, Zaliko. Dekletce se je lepo razvijalo in postalo pravi biser za vso župnijo. Devet župnij ni baje premoglo tako brhkega dekleta. Zategadelj so jo imenovali Zalo ali Zaliko, ne pa Roziko, kakor so klicali druga dekleta istega imena.

Zalina lepota je zaslula daleč naokrog po Rožni dolini. Prešla je celo v pregovor. Kdor je namreč hotel lepo žensko postaviti označiti z besedami, rekel je le: Lepa je kakor Miklova Zala, in to je bilo največje priznanje.

Spomin na njeno lepoto živi še dandanes v Rožni dolini. Milo se stori človeku, ko sliši, kako sivolasi možje ognjevito opisujejo Zalino lepoto in ti pripovedujejo njeni žalostni usodi.

Zalika pa se ni ponašala s svojim zakladom. Dobro je vedela, da je zunanja lepota minljiva in da lahko škoduje človeku. Le kadar se čednost družijo z lepoto, zadobi ta svojo pravo vrednost. To je znala tudi naša Zalika. In če ji je katera tovarišica zavidala njeno zunanost, je vselej odgovorila: ženska lepota je podobna cvetoči, nežni rožici, katero lahko slana čez noč pogubi.

Zalika je bila ponižno dekle in je živela le za dom in za svojo mater. Nikdar se ni laskala ljudem. Kazala se je bolj trdega kakor mehkega srca. Mladeniči so jo vsi častili in spoštovali; marsikateri je tudi gojil tajno prijateljstvo do nje. Približevati pa se ji ni upal nobeden izmed njih, ker so dobro vedeli, da jo je oče Serajnik izvolil svojemu sinu za ženo. A z Mirkom, najbogatejšim mladeničem v vsej okolici, ni mogel nobeden tekmovati.

In to bi bilo tudi zastoj; Zalika je od nekdaj že rada videla Mirka, svojega tovariša in prijatelja v mladosti. Z njim je vzrastla, z njim igrala, z njim se učila, z njim pretrpela dobre in hude čase. Serajnika pa je imela za svojega, kakor za njegovega očeta. Sploh se je smatrala za njegovo lastno hčer. A tudi Mirko je rad videl svojo tovarišico. Njegova otročja vdanost do nje pa se je izpremenila pozneje v mladeniško in moško ljubezen. In ta je

ostala dolgo časa trdna kakor železo. Iskro njegove ljubezni je nitila in vzdrževala Zalino lepoto in njena deviška čednost.

Prišel pa je dan izkušnje za Mirka.

Pred petimi leti se je bil v šentjakovski župniji naselil neki tujec, kakor je že prej omenil oče Serajnik. Pri sebi je imel precej starikavo žensko in mlado, štirinajstletno deklico. Imenovali so ga Laha, pozneje mu pa še prideli priimek Tresoglav.

V tedanjem času so bili tuji, osobito laški in židovski trgovci in kramarji v naših krajih zelo nepriljubljeni. To so bile namreč prave pijavke za naše ljudstvo. Spravljali so ubogega kmeta ob vsak pridelani in prihranjeni vinar. Sreča je bila za tisto župnijo in vas, kjer ni bilo take kmetijske nadloge.

Tudi denar so ti tujci radi izposojevali, a seveda le na visoke obresti. Po 25 do 50 odstotkov so zahtevali židovski in laški oderuhi. Naš kmet pa si tedaj ni mogel tako lahko pomagati kakor dandanes. Hranilnic še takrat niso poznali, niti deželni, niti mestni, niti občinski. Denarja niso mogli dobiti od žive duše. V stiskah je bil torej laški in židovski kramar kmetu edini pomočnik. Toda pri tem se je tisti, ki je izposojeval, bogatil ob kmetovih žuljih.

Vsled tega se taki tujci niso mogli našim kmetom priljubiti. Bili so jim trn v peti. Čestokrat se je celo prigodilo, da so kmetje take pijavke iztirali iz svojega kraja. In gosposka sama se ni protivila temu, dobro vedoč, kako ti oderuhi na nič spravljajo ubogega kmeta. Da, v poznejših letih je prišel celo od deželne gosposke ukaz, da se morajo vsi židovski in tuji kramarji, ki nimajo domovinske pravice, pobrati iz dežele.

Te težkoče in neprijetnosti je poznal tudi Lah Tresoglav. Slutil je, kaj se mu utegne pripetiti, ako si ne pridobi v kratkem domovinske pravice. Zatorej si je prilastil Knezovo kmetijo v Svetnah. Kot lastnik nepremičnega posestva pa je lahko dobil od gosposke pravico, stalno se naseliti, če se je tudi oče Serajnik na vso moč protivil temu.

Naravno je torej, da Serajnik in Tresoglav nista živela v prijateljstvu. Vidnega sovraštva ni bilo sicer med njima, ali po hladnem in redkem njunem občevanju so sklepali vsi, da si sosed nista na roko.

Šele tekoče leto se je jel Tresoglav očetu Serajniku bolj približevati; pa tudi Tresoglavka se je skušala prikupiti svoji sosedu. Večkrat sta prišla obadva k Serajniku v vas. Ali ta ni bil tega vesel. Ugibal in premišljal je večkrat, kaj pomenja njuna nenavadna prijaznost; ali iz vsega tega si ni mogel obetati nič dobrega.

In res, Tresoglavovo prijateljstvo je imelo poseben namen.

V zadnjih letih se je bila Tresoglavova hči Almira lepo razvila. Dekletu je kaj dobro ugaјalo življenje v zdravi Rožni dolini. Kakor roža je rastle in se razcvetela. Kazala pa se je v njej prava Italijanka.

Med tem ko je bila Zalika velike postave, šibke rasti in ravna kakor sveča, je bila Almira manjša, a vendar tako primerna svoji rasti, da nisi pogrešal skladnosti na njej. Bila je gibčna, šaljiva in šegava; Zalika pa bolj resna, častitljiva in dostojna. Zaliki je dajalo visoko čelo nekaj vzvišenega in moškega. Njeno veliko modro oko je gledalo mirno in zaupno. S svojim nežnim pogledom je očaralo Miklovo dekle človeka. Z glave sta ji viseli dve dolgi, zlatolasi kiti, in vse se je čudilo njenim, kakor svila tankim in lepim lasem. Če je Zalika v nedeljo ali praznik oblekla narodno slovensko nošo: lepe čevljice, bele nogavice, kratko modro krilo, črno jopico s srebrom in zlatom obšito, na glavi pa dragocen šapelj, izpod katerega so gledale njene velike modre oči: tedaj je bila zares kras vseh deklet v Rožni dolini.

Posebno vrednost pa je dajala Zalini lepoti njena dekliska čednost in pobožnost; zakaj naše slovensko dekle si ni bilo v svesti svoje lepote. Tembolj pa jo je kazala Almira in se ob vsaki priliki ponašala z njo. Almirine velike obrvi, globoke oči, črni lasje so sicer kap lepo pristojali bolj črnkastemu obrazu, ali v vsem se je kazala neka lahkoživost in raztresenost. Na Zalinem obličju in v njenih očeh pa je kraljeval mir, nedolžnost in dekliska resnoba.

Sladek nasmehljaj okoli Almirinih rdečih ustnic in njeni pogledi so marsikoga premetili. Prevzel te je prvi

pogled v njeno črno, veliko oko. Iz njega je iskrla laška ognjevitost. Če si pa dalje gledal v njene goreče oči, si moral odmakniti svoj pogled. Strah te je obšel in stresel si se pred njenim živim ognjem. Nič zaupnega, nič mirnega, nič blagega nisi videl v Almirinih očeh, a ravno to je blažilo in povzdigovalo lepoto ponižne Zalike.

Kakor laška dekleta sploh, vedela se je tudi Almira mnogim prikupiti. Preslepila je enega za drugim. Videl jo je sicer marsikateri rad, a ob enem se je nje tudi bal. Za ženo pa si je ni hotel noben mladenič v vsej Rožni dolini.

Tudi Mirku ni ostalo to dekle neznano, in Almira sama je najbolj prežala nanj. Pa tudi Almirin oče je želel to zvezo; zakaj Mirko je bil sin bogatega gospodarja. Tresoglav si je namreč domišljal, da mu pride po tej zvezi v roke največja kmetija na daleč okrog. In potem mu bo tudi mogoče nakupiti vse druge manjše kmetije v okolici. Naposled si je še mislil sezidati grad na Gradišču ter postati mogočen grajščak in gospod podložnim kmetom v Rožni dolini.

To so bili njegovi visokoletni načrti. To je bil tudi vzrok njegovi prijaznosti do Serajnika, najbolj pa do njegovega sina Mirka.

Almira je izkušala s sladkimi besedami pridobiti Mirka zase. Ob vsaki priliki so ga vabili na svoj dom ter mu kaj radi tudi postregli.

Mirko ni seveda slutil nič hudega. Stopil je torej rad k Almiri na vrt ali v hišo.

Mili pogledi Almirini niso sprva našli nikakega odmeva v Mirkovem srcu, kar je tudi deklica hitro spoznala. Vedela je, da ljubi Zaliko in da mu jo je oče že odločil za ženo. Zategadelj je sovražila svojo sosedo; češ, le ona ji zastavlja pot do njene sreče.

Almira dolgo ni mogla omajati trdne ljubezni do Zalike v Mirkovem srcu. Ali znano je, da se človek prej nagiblje k hudemu, kakor k dobremu. Tej obče človeški slabosti je bil tudi Mirko podvržen. Tudi njemu se je naposled bolj priljubila sladka govorica lahkožive in vesele Almirine, nego resnobno in tiho življenje ponižne Zalike.

Mirko je jel tedaj Zalikino hladno obnašanje pripisovati njeni mrzli ljubezni. Domisljal si je, da Zalika ne ljubi iskreno, ker ne kaže, kakor Almira, očito prijateljstva do njega. Zdelo se mu je celo, da se Zalika le nalašč dela prijazno proti njemu, zato da postane žena bogatega posestnika.

Povrh jo je Almira še obrekovala, češ, Zalika se kaj rada ozira po drugih in njeno pobožno obnašanje je le navidezno ter ne izvira iz dna njenega srca.

Take besede so seveda ugašale ogenj prve ljubezni v Mirkovem srcu. Nehote je jel dvomiti nad Zalikino čednostjo in njeno zvesto vdanostjo. Večkrat je sam svojo prijateljico poprašal o tem. Terjal je od nje, naj se opraviči. Ali Zalika mu ni na taka vprašanja odgovarjala na dolgo in široko, temveč rekla mu je kar na kratko, da izpričuje njeno življenje dovolj, da jo sodi krivo in napačno. Pri tem je milo in zaupno pogledala Mirka, svetla solza se ji je utrnula iz nedolžnega očesa in v solzah je zgotavljala zvestobo svojega srca.

Mirko je rad verjel njenim nedolžnim pogledom in besedam. Ko pa je prišel v Almirino družino, se mu je zopet vzbujal prejšnji dvom in sum. Zapeljivi pogledi so ga prevzeli—iskra njegove ljubezni do Zalike je jela umirati.

Te izpremembe na Mirku je Zalika že dolgo časa opazovala. Tudi oče Serajnik sam je že zasledil, da zahaja njegov sin v zadnjem času kaj rad k Tresoglavu v vas. Večkrat je celo videl, da se Mirko prav ljubeznivo pogovarja z Almiro na vrtu. In Serajnik je kmalu vse spletke izpregledal ter spoznal deklino zapeljivost in nakane njenega očeta.

Zatorej se mu je zdelo potrebno, da svojemu sinu v kratkem izroči posestvo in ga oženi z Zaliko. Osobito zdaj, ko pretijo hudi časi in utegne priti krvočno turek v deželo, je moral skrbeti za to, da se prej ko mogoče Mirko oženi.

„Če umrem jaz, ali me ubijejo Turki,“ si je mislil večkrat Serajnik, „potem bo sin delal po svoje. Almira, zapeljivo laška deklica, ga bo popolnoma omamila in preslepila. Tuja snaha bi prišla v hišo, hči nekrščanskega očeta. A nato gorje stari materi in Miklovi Zaliki! Neizbrisna sramota bi bila to za mojo hišo in za vso Rožno dolino.“

Zatorej se je bil Serajnik še bolj zbal poročila, da pridejo Turki v deželo, in zategadelj je takoj nocoj, prišedši z Gradišča, govoril s sinom resno besedo.

ČETRTO POGLAVJE

HITRO potem, ko sta stopila oče Serajnik in Mirko v sobo, se je hotela Zalika z materjo posloviti; saj ne bi mogla mirno govoriti z Mirkom in mu pogledati v oči. Pregloboko ji je rezalo v srce neljubo spoznanje, da pogleduje mladenič čimbolj od dne do dne po Almiri. Tudi danes je videla, kako se je nežno in ljubko poslavljala od nje. Pri tem pogledu je krvavelo Zaliki srce.

Serajnik je spoznal deklino dušno stanje in precej uganil, kaj jo žene tako hitro od hiše. Zatorej ustavi deklico, rekoč:

„Zakaj tako hitro domov, Zalika? Ali se me bojiš, da nočeš zdaj, ko sem prišel jaz, dalje ostati pri nas? Pose-dimo še malo in zmenimo se kaj!“

„Hudi časi se bližajo, dragi moji. Treba je, da se pogovorimo, kaj bo potem, ko nas staršev več ne bo.“

Pri zadnjih besedah vzdihne Serajnik globoko in pogleda dekletu v obraz. Ali Zalika zre nepremično v tla. Skrivala je svoje lice pred Serajnikovim bistrim pogledom. Zali spomini na umrlega očeta in pogled na staro mater ji privabijo solze v oči. A ko se še nato spomni, kako se je danes Mirko šalil z Almiro na vrtu, kako ji je pri slovesu stiskal roko in se odhajaje oziral po njej, tedaj pa se hudo razjoče.

V srce se je smililo ubogo dekle Serajniku; saj je vedel, zakaj žaluje, in poznal njeno bolečino. Z lepimi besedami jo je skušal potolažiti, a zastonj. Deklica mu žalostno odgovori:

„Dokler še živite vi, boter in varuh moj, ni mi sile jokati se. Ako pa enkrat vas zakrije hladni grob in odene črna zemlja, tedaj pa joj meni, siroti! In če mi potem umrjejo še mati, nimam žive duše več na svetu, ki bi imela usmiljenje z menoj. Sama, zapuščena od vseh, bom gospodarila na Miklovem domu. Ali ondi ne bom imela človeka, ki bi mu potožila svoje gorje in na čigar prsih bi si ohladila in potolažila žalujoče srce.“

Tako govoreč si briše solze iz oči, ki so ji zakrivala pogled. Zatorej ni opazila, da se ji je bil med tem približal Mirko. Šele ko jo prime za desnico, povzdigne Zalika glavo in spozna svojega prijatelja. A takoj mu odtegne roko ter ga resno in mirno pogleda rekoč:

„Zakaj me držiš, Mirko? Saj itak vem, da ne maraš več zame. Edino upanje, katero sem gojila do danes v svojem srcu, me je jelo zapuščati. Izgubila sem vse, kar sem imela. Zakaj vidim, da se me izogiblje prijatelj, kateremu sem obljubila svoje življenje. Neskončna žalost prešinja mojo dušo, če pomislim, da se mi odteguje človek, kateremu sem bila vdana z vso močjo človeškega srca.“

Te besede je govorila Zalika milo in nežno, da bi bile lahko omečile trdo skalo. In res, ganile so mladeniču srce, Zalikina žalost je pretresla Mirka. V njegovi duši je zasvetila iskra prejšnje ljubezni in Mirko ji je odgovoril:

„Ali mi še moreš, Zalika, biti tako vdana, kakor nekdaj?“

Deklica upre vanj svoj milo proseč pogled. Solze v oreh so govorile, kaj je Mirko njenemu srcu. V tem trenutku prime mladenič deklico za roko, ji pogleda živo v solzne oči in pristavi:

„Zalika, v slabih urah svojega življenja sem res dvomil nad tvojo iskreno vdanostjo, ali zdaj sem prepričan, da me ljubiš iz vsega srca. Zdaj vem, da ni zame boljšega dekleta od tebe in da ni zvestejše deklice na svetu, kakor si ti. Zatorej ti vpričo tvoje matere in svojih staršev prisežem, da bom tvoj na veke.“

Pri teh besedah se izbistri deklici oko. Veselje in radost zasveti na njenem licu. V tej sreči se oklene Mirka in od samega veselja se razjoče na njegovih prsi. Oče Serajnik in obe materi pa prosijo Boga, naj blagoslovi zvezo njunih otrok.

Zalika se kar hitro odtrga Mirkovemu objemu in pristopi k očetu Serajniku. Goreče poljubi svojega dobrotnika in se mu zahvali za veliko srečo, da se sme imenovati njegova hči; starčku pa se zasvetijo pri tem od same radosti in veselja solze v oči.

„Danes je zame najsrečnejši dan v mojem življenju,“

jame po kratkem molku Serajnik. "Zdaj vem, da bo moj sin srečen mož in gospodar. Prepričan sem, da mu bo pomagala Zalika v vseh stiskah in nadlogah, kakor je pomagala in še pomaga meni moja žena. Povedati vam pa tudi moram, da se je izpolnila danes prisega, ki sem jo bil storil pred dvajsetimi leti."

Nato vstane sivolasi mož in gre molče v drugo sobo, kjer je imel v omari zaklenjene svoje dragocenosti. Tu poišče nekaj dobro ovitega, potem pa prisede zopet k naši družbi.

"Tu imaš, Zalika, srebrno svetinjo s podobo Matere božje. To svetinjo že shranjujem dvajset let, a zdaj jo dam tebi v roke. Od tvojega očeta je. Velika moč je skrita v tej podobi. Hrani in čuvaj jo kot največji svoj zaklad! Kadarkoli boš v stiskah in nadlogah, vzemi sveto podobico v roke in moli k Materi božji! Iskrena in goreča molitev ti bo pomagala."

Zalika prejme svetinjo iz starčevih rok in jo pobožno poljublja. Pri pogledu na njo se zmisi zopet svojega rajnega očeta ter prosi Serajnika, naj ji pove, kedar in kje je dobil ta sveti zaklad iz njegovih rok. Nato vsi utihnejo, in starček jame pripovedovati tako-le:

"Bilo je spomladi leta 1456. V naš kraj je bil prišel pobožen in sivolasi mož, menih Kapistran. V Podgradu pri cerkvi sv. Jakoba je pridigoval. Tako ognjevito in goreče je govoril sveti mož, da bi ga bili vedno poslušali. Navduševal nas je za boj proti Turkom.

"Tedaj sem bil še močen in čil mož. Tako tudi tvoj oče, Zalika, in njegov brat, tvoj stric Marko. Sveta beseda meniha Kapistrana nas je bila tako navdušila za boj proti nekristjanom, da smo sklenili pridružiti se njegovi vojski.

"Zlasti jaz sem hrepenel po vencu slave zmage nad krvoločnim Turkom. Pregovoril sem bil tudi tvojega očeta in strica in še marsikatero drugega moža v Rožni dolini. In tako smo zapustili svoj dom, ženo in otroke. Tvoj oče se je poslovil od svoje Zalike v zibeli, jaz pa od majhnega, desetletnega Mirka. Tvoja mati je žalovala, moja žena točila grenke solze, a vse zastoj. Šli smo z menihom Kapistranom globoko doli v deželo Ogrsko in v Slavonijo, meneč, da pridemo v kratkem vsi zdravi in venčani domov. Mislili smo, da ne more nihče nas kristjanov vzeti konec v boju za sveto vero.

"Ali čuj, Zalika, kaj se je zgodilo!

"Turki so oblegali mesto Belgrad. Bilo jih je kakor lista in trave. Kristjani so se branili hrabro in vztrajno, kolikor so mogli. Nevarnost pa je prihajala zanje vedno večja. Vse je kazalo, da vzame mesto v kratkem sovražnik. A tedaj bi morali vsi kristjani, kolikor jih je bilo v njem, storiti strašno smrt.

"To je zvedel tudi naš vodja in menih Kapistran. Bilo nas je čez tisoč. Vsi navdušeni se pridružimo ogrskemu junaku Hunjadi, očetu znanega kralja Matjaža. Z združenimi močmi uničimo nekaj turških ladij in pridemo po Donavi in Savi v mesto Belgrad.

"Vrskaje so nas oblegani kristjani sprejeli v svoje vrste. In res skrajni čas je bil, da smo prišli na pomoč. Turki so že bili vzeli spodnje mesto; janičarji so razvijali svoje zastave na nasipih in po zidovju pred trdnjavo; vsako minuto smo že mislili, da se polasti Turek naskokoma naše posadke. Ali glej, menih Kapistran vzame iz cerkve sveto razpelo, stopi z njim pred nas, govori nekaj navdušenih besed... in nato se zaženemo kakor ljuti levi nad sovražnika.

"In božja moč nam je pomagala. S čudovito hrabrostjo smo zagnali Turka z zidovja, ga vrgli raz nasipe in iz spodnjega mesta, a potem ga gonili razvneti v tabor. Tu pa se sovražnik ustavi, in zdaj se jame mesarsko klanje.

"Tvoj oče, stric Marko in jaz smo stali drug zraven drugega blizu meniha Kapistrana. Kakor da bi bila menihova svetost zarotila svinčenke, ni zadela nobena krogla niti njega, niti nas. Naenkrat pa pridrvi v najljutejšem begu četa janičarjev mimo nas. Kakor bi trenil, udari neki Turčin sivolasega meniha po glavi, a v istem trenutku odbije k sreči tvoj oče, Zalika, namenjeni udarec ter prebode sovražnika, da se zgrudi na tla. Tako je rešil tvoj oče pobožnemu možu življenje.

"Za to rešitev je podal menih kar na mestu, vpričo nas, to srebrno svetinjo, ki jo imaš zdaj ti v rokah, tvojemu očetu v dar. Dobil pa jo je menih, kakor je pravil, v Rimu — od sv. Očeta samega.

":Mi pa, zdaj še bolj navdušeni, uderemo za bežečimi Turki; šele nočna tmina nas je ustavila.

"Pozno v noči smo se zbirali v taboru. Mnogo jih je manjkalo. Tudi našega tovariša Marka, tvojega strica, ni bilo žalibože nikjer. Drugi dan smo vse preiskali in prehodili, ali nikjer nismo našli sledu o njem. In glej, še dandanes nimamo ne sluha ne duha o Marku.

"Gotovo je zašel ponoči, ko smo dirjali za sovražnikom, med turške čete in te so ga menda ujetega odvedle v sužnost. Zakaj tudi med ubitimi in ranjenimi ni bilo nikjer zaslediti njegovega trupa."

Serajnik umolkne in si briše solze iz oči. Globoko v srce mu je segal spomin na nekdanjega prijatelja. Po kratkem molku pa ga Zalika poprosi, naj ji pove, kaj se je zgodilo potem z njenim očetom.

"Tvoj oče ni dolgo užival hvale in slave, da je bil otel pobožnemu menihu življenje. Čez nekaj dni je nastal hud legar v našem taboru. Mnogo jih je ta nesrečna kuga pobrala. Umrl je slavní junak Hunjadi v naročju meniha Kapistrana, a tvojemu očetu, Zalika, sem zatisnil jaz na veke oči.

"V teh-le rokah, s katerimi sem ravnokar združil tvoj desnico z Mirkovo, je umrl tvoj oče. Strašno težka je bila smrt njegova. Ni se mogel ločiti od sveta. Želel je še videti prej tvoj oče in tebe, Zaliko. Strašno kesanje se je polotilo njegove duše. Obžaloval je, da se je bil vdal mojim besedam in šel v boj proti Turkom.

"Le ti, le ti, Zalika, si mu bila vedno na jeziku; le o tebi je govoril. Hotel sem mu olajšati smrt. Čutil sem, da sem bil zares jaz kriv njegove nesreče in vaše siročine. Zatorej sem mu v smrtni uri prisegel, da hočem skrbeti za njegovo dete in ubogo mater. Obljubil sem mu, da postane njegova Zalika moja hči, to je žena mojega Mirka.

"Po tej obljubi mi je podal tvoj oče to-le svetinjo, prosič me, naj ti jo izročim tedaj, ko se združiš z mojim Mirkom v zakonu. To izgovorivši je mirno v Gospodu zaspal."

Smrtna tišina je nastala po teh besedah v sobi. Vsem so tekle svetle solze po licih; le globoki vzdihljaji so motili skrivnostno tiho.

Ko pa vidi Serajnik vse do srca ganjene, jih izkuša potolažiti, rekoč:

"Kaj boste zdaj žalovali! Moj prijatelj, tvoj oče, je gotovo v nebesih in prosi tam pri Bogu za nas. Z menoj vred se veseli, da sem izpolnil storjeno obljubo in izvršil svojo prisego. Velika radost navdaja mojo dušo, da sem še ob pravem času spravil Mirka na dober pot in mu pridobil srečno bodočnost. Danes sem dovršil svojo nalogo; odslej pričakujem z lahkim srcem zadnjo uro."

V znamenju svojega veselja in zadovoljnosti prime oče Mirka za roko in ga iskreno poljubi. Solza, ki se mu je zasvetila v očeh, je bila solza očetove sreče in ljubezni.

Dolgo so se še pogovarjali v naši družbi. Med drugim je Serajnik tudi pripovedoval, kako se je vračal z Ogrskega v svojo domovino.

"Po dolgih in težavnih potih sem bil srečno prišel iz Belgrada domov," je sklenil naposled stavec. "Kmalu smo se morali namreč ločiti od svojega vodje, pobožnega meniha Kapistrana. On namreč ni dolgo preživel tvojega očeta, Zalika. Saj pa tudi ni več imel one srebrne svetinje, ki ga je, kakor so sploh trdili, varovala smrti. Nekaj dni po Miklovm pogrebu se je lotila tudi njega taborska bolezen. In on, sedemdesetletni starček, ves utrujen in pobit, ji je hitro podlegel. Njegove čete so žalovale na grobu svojega vodje in točile solze, kakor otroci ob smrti očetovi. Naposled smo se vsi razšli. Slovenske svoje tovariše s Kranjskega, Štajerskega in Koroškega pa sem bil jaz združil v majhen oddelek ter jih privedel srečno domov."

Peto poglavje

Pozno je že bilo, ko sta se Zalika in njena mati poslovili od Serajnikovih. Veselega srca je želela nevesta tistu in tašči: Lahko noč!

Tudi Mirko je bil ves izpremenjen. Hvalil je Boga, da se je vse tako dobro razrešilo zanj in odločila pot za bodoče življenje. Osobito pa mu je bilo lahko pri srcu, ker je vedel, da je s to zvezo odvezal veliko skrb svojemu očetu; zakaj izpolnil mu je najsrčnejšo željo, ki jo je gojila njegova duša.

Z najboljšo nado in največjim upanjem je gledal Mirko v svojo bodočnost in zakonsko srečo. Kakor jelen čil in vesel, je stopil nato k deklici, se oklenil njene desnice in jo spremljal domov.

(Dalje prihodnjik)

ŽENA IN DOM

Frances Sušel:

RED

Red je za obstoj človeške družbe neobhodno potreben. Kjer ni reda, ni napredka, ni zadovoljnosti. Ko vstopimo v hišo, že vemo, ali je v hiši gospodinja, ki je vajena redoljubnosti. Red se kaže v stanovanjskih prostorih, v kuhinji, po shrambah. Vsaka stvar naj ima svoj določen prostor. Kjer je red tam nikoli ni nepotrebnega iskanja in prepira, če kdo rabi to ali ono, ker gospodinja že kar ve, kje se dobi in kam mora nazaj vrniti. Vsak član v družini bo opravil svoje delo točno, če vidi točnost tudi pri gospodinjici.

Vsako gospodinjico je pa zadnja leta hitrost življenja in pomanjkanje v zaslužkih očeta in drugih odraslih članov v družini pripravilo do tega, da mora skrbeti za račune in tudi pri teh je veliko lažje delo, ako je lep red. Treba je zapisati vse izdatke in prejeme. Če se pridno zapisuje se kaj kmalu jasno vidi, koliko se je izdalo in ako ni dovolj dohodkov se kaj hitro vidi, da za gotove stvari ni sploh denarja na razpolago. Pri tem se pride do lepe čednosti, biti točen v vseh ozirih in s tem zgle dom postanejo opreznosti tudi drugi člani v družini in ne zahtevajo več kakor je mogoče kupiti. V angleških časopisih vidimo večkrat navodila kako hrani takozvani budžet sistem. Zelo priporočljivo bi bilo za vsako gospodinjico, da vodi red po teh predpisih, ki so mnogokrat lahko izpolnjeni. Pri tem se človek odvaja na dolge. Taki, v začetku majhni in lahkomišelnosti dolgov so že marsikatero trdno hišo upropastili.

Red in snaga sta neločljiva. O slednjem spregovorimo prihodnjič.

DOMAČA KUHINJA

Počitnice za šolske otroke so pri kraju in otroci bodo morali zopet deset mesecev drgniti šolske klopi in z večjim ali manjšim uspehom napredovati v znanosti. Naloga matere je, da skrbi zato, da lica ostanejo zala, da se obdrži zdrava drža in da ne bo nervoznost prehitro pregnala veselo razpoloženje. Trgovine so bogato obložene z dobrim sadjem, katerega nudimo otrokom v kolikor pač dopušča finančni direktor. Sadje je najboljše nadomestilo za sonce in gibanje v počitnicah. Res je težko v družini, kjer je več šoloobveznih otrok, ko je treba plačati šolnino, kupiti knjige in kaj še vse, toda ni prav, da skušamo hraniti pri hrani otrok. Ves uspeh počitnic bi bil s tem uničen. Otroci bodo vso zimo bolj močni in zdravi, ako bodo imeli vsak dan nekaj sadja, vsaj jabolka.

Naši trgi so tudi polni vsakovrstne zelenjave in najlepšega sadja za vkuhanje. Pripravimo si sedaj, ker zima bo dolga in če so v kletu napolnjene police z zalogo potem bo vso zimo lahko za gospodinjico in ne bo treba vsako stvar kupovati sproti. Katera gospodinja ima navado si preskrbeti vsega dovolj v jeseni, ko se dobi polno izbrlo vsakovrstnih

stvari, tista gotovo ne bo opustila lepe navade. Tista pa, ki rada odlašala od sezone do sezone, naj pa letos neha z odlašanjem ter začne z resnim pripravljanjem za napolnitev polic v kleti.

Jajca v solati

Osnazi, operi lepe liste glavnote solate ter daj na rešeto, da se odcede. V mehko kuhana jajca (kuhaj jih približno pet minut) previdno olup, da ostanejo cela. Vsako jajce zavij v 3 do 4 skupaj zložene solatne liste ter polagaj na krožnik ali v skledo. Posebej vmešaj par žlic olja s primerno količino kisa, malo soli ter vlij na solato.

Fižol s smetano in sirom

Otrebi in prereži stroke zelenega fižola na dva ali tri dele ter ga skuhaj v slani vodi. Kuhanega odcedi in stresi v skledo. V kozici zagrej skodelico kisle smetane ter vlij na fižol. Povrhu potresi svežega sira od kislega mleka in drobno zrezanega drobnjaka.

Jabolka nadevana s sirom

Olupi debela jabolka in izdolbi pečke. Sir od kislega mleka, kisle ali sladke smetane, sladkor, ščepec cimeta, zrezane limonine lupinice, dobro premešaj in s tem nadevom napolni izdolbena jabolka. Zložij jabolka v kozico in peci, da se zmehčajo, a ne razkuhajo.

Sladka repa s krompirjem

Olupi dve večji repi, zreži ju na kocke, ki jih kuhaj v slani vodi. Prav tako kuhaj v slani vodi 3 ali 4 olupljene, na kocke zrezane krompirje. Ko je oboje že mehko, napravi prežganje iz masti ali masla in malo moke in sasekljane čebule; dodaj sladke paprike po okusu, zalij z malo mrzle vode, razmešaj, stresi to v repo in krompir z vodo vred, ako je ni preveč, prevrij in pomešaj. Jed mora biti srednje gostljata.

Krompirjevi žganci

V precej velikem loncu pristavi z mrzlo, slano vodo olupljen na kosce zrezan krompir. (Rabi toliko, kolikor že veš, da bi zadostovalo za tvojo družino.) Vode naj bo le toliko, da za silo pokriva krompir. Dodaj tudi prav malo kimlja. Krompir naj se kuha pokrit tako dolgo, da je napol mehak. Medtem praži okrog dva funta ržene moke v suhi železni ponvi na zmernem ognju tako dolgo, da zadisi po moki, nikakor pa se ne sme žgati, zato mešaj neprestano. Še popolnoma vročo moko stresi enakomerno vrhu krompirja, ne da bi mešala, pač pa napravi z ročajem kuhališnice preko moke v krompir par luknjic, da bo vrela voda preko njih. Ko se kuha že kakih deset minut, in ko spoznaš z bodljajem vilic, da je krompir mehak, odlij odvisno vodo in na vse skupaj stresi kocke zrezanega in v ocvirke spraznega svežega špeha. Premešaj dobro in postavi kozo v pečico, da se žganci dobro izparijo. Pri tem jih večkrat mešaj in drobi. Ako so žganci presuhi, jih parkrat samo malenkostno poškopri z vodo, pa vedno premešaj. Lažje popraviš, če so presuhi, kakor kadar so premokri. Krompirjevi žganci morajo

biti precej suhi, vendar sočnati, predvsem rahli, da se "stresejo." Daj jih na mizo z vročim ali kislim mlekom. Fonekod jedo krompirjeve žgance s kislim zeljem po drugod zopet posipane s sladkorjem in cimetom ter s kuhanim sadjem.

Želi iz jabolka, kutin in brusnic

Kutne dobro operi in izreži sredino, muho in pecelj. Lupiti jih ni treba. Enako naredi z jabolki. Kutne in jabolka razreži na manjše kosce ter odmeri en funt jabolka in tri četrta funta kutin. K tem stresi pol funta brusnic (cranberries), katere prej operi in zmelji. Ko jih melješ, postavi krožnik, da prestrežeš ves sok. Prilij malo vode in pokrito kuhaj, da se razmehča. Kuhanost stresi v vrečo, da se odcedi. Iz toliko sadja moraš nameriti prime-roma štiri in pol šale soka. Sok postavi na peč ter zasuj šest šal sladkorja, katerega pa prej segrej. Prilij tudi pol steklenice pektina (pectin), pa naglo kuhaj. Posnemi pene in poskusi gostoto z žlico. Če teče, kuhaj delj, če se pa sok drži žlice v širokem traku, pa zalij v kozarce, katere drži v vroči vodi poleg. Če si rabila vsega to mero, moraš napolniti deset kozarcev.

Okus teh treh sadežev je izvrsten in lahko razveseliš svoje prijateljice o božiču s takim darilom.

Katera ima kaj zelenih paradižnikov na vrtu, naj jih potrga, predno pade slana. To svari bo prepozno za letos, pa naj pomaga drugo jesen rešiti paradižnike, ki niso pravočasno dozoreli. Zavij vsak zdrav paradižnik v rjav papir in položi jih na police v klet. Od časa do časa pojdi pregledat in kakor zorijo, tako jih pa porabi. Vsi ne pordečijo naenkrat in vsled tega imaš lahko zalogo svežih paradižnikov notri do praznikov.

Anna Petrič:

NEKAJ NASVETOV

ALI ŽE VEŠ ...

DA rešiš presoljeno juho, ako vržeš vanjo sirove rezine krompirja in jih v njej prevreš.

DA se uvela zelenjava in solato hitro osveži, če jo položiš v mrzlo vodo, pomešano z limonovim sokom ali vinskim kisom?

DA se palačinke ne primejo, ako prej podrgnemo ponev s soljo.

DA se suh sir osveži, ako ga položiš za nekaj časa v mleko?

DA kuhaj krompir po možnosti vedno v oblicah, ker je tikoma pod kožo največ beljakovin?

DA boš bolj srečna v zakonu ako pustiš možu svobodo kakor tudi ti želiš zase pravico do svobode? Ne nadzoruj in zasleduj moža na vsak korak! Bodi modra in ponosna in zavedaj se, da vse ono, kar je zabranjeno, najbolj mika. Mož potrebuje od časa do časa svoboden dan. Tudi žena se oddahne, ako si more včasih razdeliti dnevni čas po svoji želji in volji. Tak dan svobode dela čudeže na obeh straneh.

YOUTH AND RECREATION BOARD

DISTRICT 1—Mrs. Frances Kurre, 6509 Schaefer Ave., Cleveland, Ohio, president of the board.
 DISTRICT 2—Miss Molly Sumic, 222—57th St., Pittsburgh, Pennsylvania.
 DISTRICT 3—Mrs. Lillian Kozek, 2244 S. Lincoln St., Chicago, Illinois.
 DISTRICT 4—Mrs. Frances Marinshek, 438 Sheridan St., Ely, Minnesota.
 DISTRICT 5—Mrs. Dorothy Meister, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colorado.
 DIRECTOR OF JUVENILE CLASS—Miss Albina Janchar, 1686 E. 32d St., Lorain, Ohio.

*Special Bulletin***Secretaries, Please Read!**

You are kindly requested to mail the monthly report and assessments to the headquarters by the 25th of every month, and the very latest the 28th, at which time I will hereafter begin completing my monthly report. Some of the secretaries have increased the suspension list in the past months, which means that some of the suspended members may drop their membership and thereby reduce the number of members in your particular branch, which may take some time to bring back. Therefore, I find it very imperative to make this appeal to the secretaries:

Please visit the members who are in arrears with their regular dues before you suspend them! Nine times out of ten the member will explain to you why she cannot pay and tell you when she'll pay. I realize that it is a task for any secretary to make good some of the unpaid dues, but it means so much to show just a little kindness in this respect, that it is really just too bad if you do not remind such members before suspending them. Secretaries, please collect the dues regularly and if you have members who do not come to the meeting, neither to pay at your home, do see them the first month. Paying 25 cents is so much easier than 50c, 75c or \$1.00. Believe me, that my heart aches when I get the report with a suspension list. Remember

one thing: You and I will succeed if we work together. Successful women usually are found in groups. There's a lot of talk these days about "co-operation." The effort to do anything always fails unless there is "operation." The "co" doesn't get far alone. You and I will succeed if we stand together. Let's twiddle our thumbs at those who say "it can't be done." I'm going to co-operate in every way I can with the members who are doing the things for the good old SWU—and therefore for me. How about you?

In the last edition every loyal member has undoubtedly read that we have launched a juvenile campaign, which will close Nov. 30. Awards will be given to diligent members who will secure the most new members. For securing five new juvenile members you get the beautiful Zveza emblem pin. This campaign gives a wonderful opportunity to members who have daughters from 10 to 14 years of age. The monthly dues are only 15 cents and the same funeral benefit will be paid as for an adult member. If the spirit for the Juvenile Class prevails as it did at the convention, we are assured of success. So let me hear from every branch in this campaign and thank you for any co-operation which you will render the home office in the future.

JOSEPHINE ERJAVEC.

SUCCESS

Cleveland, O.—The third annual Field Day held at Euclid Beach Park on Thursday, Aug. 31, is gone into oblivion, but the memory of it will linger on for some time because of its grand success. To begin with the weather, it was a perfect day. Those who came early frolicked all afternoon by taking amusement rides and joining in the races and games. The most important part of the program was in the evening. It was my earnest desire to get started on schedule, knowing that a delay would mean time lost for dancing. And the young folks do go for dancing, as we all know. The cadets were there on time and so was the St. Joseph's Band of Society No. 169 KSKJ, and the parade through the park got on its way on time. The parade made its final bow in the Log Cabin (this is really a huge hall) and the program opened with the band playing the Star Spangled Banner.

The eight drill teams, namely: Frances Susel Cadets of No. 10, the Frances Rupert Cadets of No. 14, the St. Lawrence Cadets of No. 15, the West Park Cadets of No. 21, the St. Vitus Cadets of No. 25, the Frances Bresak Cadets of No. 40, the Mary Lusin Cadets of No. 41, the Marie Prinsland Cadets of No. 50 were ready for competitive drill work. Before the parade the captains drew numbers from a hat

for their position in the line-up and each team had a designated place in the hall. The judges, Col. J. C. Holtz, Capt. Linn of the Modern Woodmen of America, and Mrs. Loretta Obermeyer of the Protective Home Circle, each of these an excellent drill master, were there ready with the score sheets. A thorough inspection of each team was first in order. I am sure that this was an experience which will serve as a reprimand to each cadet that she has to look neat in every respect.

Mistress of ceremonies was our editor, Mrs. Albina Novak, who later in the program received a beautiful distinction pin which is engraved A N Colonel SWU. As I have reported in the last edition that the Cleveland teams have elected Mrs. Novak colonel to give her an honorary recognition for her constant help to the teams.

After the competitive work the cadets changed in a jiffy into evening gowns and were ready to escort the queen of the pageant, Miss Albina Janchar of Lorain, who proudly carried the beautiful trophy which was to be presented to the first team. A throne was prepared for her majesty, the queen, from which the presentation was made. The St. Vitus Cadets of No. 25 had the highest score, 98.5. Very close behind them were the Frances Susel Cadets with a score of 98.4. Emily

Mahne, captain of the St. Vitus Cadets, was thrilled with surprise and so were the other cadets.

The captains of the participating teams were then presented with a beautiful medal in gold on a blue ribbon, which they are to wear with their uniform as a talisman of good leadership. At the queen's side were our supreme officers: Frances Rupert, Anne Petrich of Warren, Frances Ponikvar, Frances Susel, Mary Otonicar, and Josephine Seelye and Miss Evelyn Fabian of Chicago, who was in Cleveland at the time and whom we asked to be our honored guest. This was followed by a scarf drill by the girls, who waltzed into some very beautiful formations which brought out the variety of colors of scarfs. Miss Irene Jazbec, member of St. Christine Cadets of No. 32, sang "Beautiful Ohio" and "Slovenka sem." Her sweet voice added much grace to the scene, and everyone in the hall seemed touched with emotion. The queen, with the little mascots as her attendants, then graciously walked down the long aisle of scarfs followed by the supreme officers and then the girls waltzed out with dignity and pride, each feeling certain that the audience was pleased, because the applause was terrific.

We estimated the audience about a thousand. The spacious balcony all

The St. Vitus Cadets of Branch No. 25, Cleveland, Ohio, winners of the First Award in the competitive floor work among Ohio drill teams. This event took place on the Third Annual Field Day at Euclid Beach Park on August 31, 1939. Congratulations in behalf of all SWU cadets and members!

First row, seated, left to right: Helen Meglich, Josephine Hrastar, Emily Mahne, captain, (holding trophy), Ann Marolt, lieutenant, Sophie Marolt, Ann Garvas, Madeline Grdina, mascot.

Second row, left to right: Mary Krall, Caroline Kranjc, Marie Hrovat, Elsie Hrastar, Ann Doles, Frances Nemgar, Sophie Lach.

Top row: Frances Brancel, Jean Pike.

The St. Vitus Cadets are 20 in number but this is the group that entered in the competitive work and scored 98.5.

around the hall was filled to capacity and so was the big hall. Everyone seemed thrilled about the entire program and the many words of congratulations and the many compliments were appreciated by the committee and the cadets. I feel certain that all the nice things that were said will add a good deal to further the idea of field day activities and that our cadets will practice diligently all season through to be ready in every way for the coming big event in the summer of 1940.

Witnessing an occasion of this kind, where only a few years ago we had but a few drill teams and knowing that we have 14 of these fine groups at the present time and more to be organized in the near future, one could not help but be impressed, that we have something for any organization to be proud of. This manifestation proves to many what can be done when women want to organize and get ahead in fraternal work.

I wish to express sincere thanks to the SWU supreme officers, local officers, members, friends, business people, and to everyone who helped in any way to make this event a wonderful experience of good-will. There's little the public would know about if it wasn't for publicity, and we owe our deepest gratitude to the Ameriška Domovina, daily newspaper, for the fine

Miss Emily Mahne, captain of the St. Vitus Cadets with the trophy the team received at Euclid Beach Park, Cleveland, O., Aug. 31, 1939.

support and co-operation. Many thanks to SDZ fraternal organization for the use of the amplifying system and to their supreme officer, Mr. Max Traven, for his services. Thanks also to Freddie Kaye and his orchestra for the extra fine music.

Let the laurels that usually go with a successful venture be reflected in

kindness to each and every one who has helped us attain same.

The fourth annual field day will be held in 1940. May the results of the recent one encourage each of us to be even better enthusiasts of the coming.

Another gold star can be added to the list of drill teams of SWU. The St. Christine Cadets of Branch No. 32, Euclid, O., made their debut on Sunday, Sept. 10. Their new uniforms are very attractive and they have a fine captain in the person of Miss Josephine Jamnik, and my warmest hope at this time is that the cadets will continue to be outstanding in every respect and that each cadet will value her importance in the team and do all in her power to keep the good sportsmanship which now exists.

We salute you, St. Christine Cadets! In August Mrs. Albina Novak and I attended the drill demonstrations of the National Fraternal Congress of America, which took place on State Fair Grounds in Detroit, Mich. It was an educational experience which I am sure will prove of value to us in the drill work. I would like to report in detail about the many new things we've seen, but space does not permit at this time. But I shall keep it in mind for future reference.

Knowing that Branch No. 9 of Detroit was anxious to start a drill team,

Mrs. Novak and I wired to the secretary, Mrs. Caizer, that we were to be there and asked her to call a special meeting, which she did, and we are happy over the results. The girls were deeply interested in every detail about the success of a drill team and we could feel that they will do their utmost to make it a reality. They have a wonderful young leader in the person of Vivian Intihar and we know she'll keep up the good spirit, and so will the girls. I shall be waiting anxiously for some good reports, girls, so just get going and try your best to succeed.

Many thanks to Mrs. Caizer, Mrs. Verderber, Mrs. Potočnik, Mrs. Butala and Mrs. Intihar for the kindness shown to Mrs. Novak and I. It was a lovely visit and we hope for another in the spring.

FRANCES KURRE.

Irene Jazbec

Miss Irene Jazbec, member of the St. Christine Cadets of Branch No. 32, Euclid, Ohio, who is blessed with a very sweet soprano voice and who has entertained us frequently the past summer. Many thanks and our best wishes for continued success in singing and high school.

EASTERN BOWLING LEAGUE Cleveland, O.

A meeting of all members interested in bowling was called on Sept. 14 at St. Clair Bathhouse Auditorium. A general discussion on certain rules brought about the following conclusion:

Bowling teams wishing to participate in the next bowling tournament must be organized in the beginning of the season, that is in October, and bowl through the entire season as members of SWU, which must be plainly written on the dress or blouse of each bowler. If the team has a backer, the name of that backer must include the letters SWU or SZZ and the number of the branch to which that particular team belongs. This way we will know from the start just how many teams we will have competing in the tournament. Majority of the bowlers present at this meeting expressed their dissatisfaction as to teams entering the last minute and, as it happened in the past, won the best awards, and those who have been bowling all season through under the name of the organization had no chance, which, to their opinion, was not just. I would like to stress on this important fact: we want good bowlers as well as beginners, but we want the good bowlers to bowl with us all season and have match games with our

league, thereby encouraging those who are not the best bowlers from the start that they should keep on trying to beat them.

I think we are all very anxious to have the best league in the city, that is why we think strict rules on the privileges of the tournament will encourage every bowler to be a regular bowler in our league the entire season. I might also mention at this time that the prizes will excel all previous records, so it's really something to go for.

Mrs. Antonia Tanko, 6128 Glass Ave., has been elected secretary of the SWU league and you may call her for any information or else get in touch with me. Let's work together for a successful season! FRANCES KURRE,

LET US WORK TOGETHER!

Now that the 1939 Field Day is history, we are looking forward to the fourth annual SWU field day, which will be sometime in the summer of 1940. But first of all, hearty congratulations must be given to the St. Vitus

Albina Janchar

Cadets of Branch No. 25, the grand prize winners, for their exhibition at Euclid Beach Park. Due consideration and praise must be given to Emily Mahne, who took hold of that important office of captain only three weeks prior to the big day. Of course, we know that she is a veteran in drill work

and knows it from A to Z.

Again, I must give thanks for the opportunity of serving as the queen of the pageant which climaxed the program in the evening of the Field Day. It was a great honor, but, of course, it would have pleased me very much if I could have presented my own team with the high distinction. Perhaps next time! That's the spirit of team work!

The many Lorainites who attended the Field Day reported that it was one of the best they have ever seen and hope for continued success in these wonderful demonstrations.

The best part of any trip is the ride in the chartered bus, because when a crowd gets together it is fun all over. We only wished that every member could have been there to enjoy this gala affair! Laughing, joking, singing, etc. Mr. Esser, our drill master, had his fun following our bus home in his private car, but "Uncle Bill" has us trained very well, for he is a perfect chaperon, although we had to ride without him.

Competitive drill work seems to be very popular in our state. Every so often we are training for such a venture. At this time we are preparing for competition at the State Fair which will be held at Amherst, O. Wish us good luck, for we are told the competition will be very keen, for a number of champion teams will be there to

compete.

On Sept. 3 we had the opportunity of watching a drill performance by the St. Mary Cadets of Barberton, O., in our fair city of Lorain.

Perhaps most of you have read that I have been appointed as the director of the juvenile class, for which a membership drive is now in progress. I have many good ideas to pass on to our juvenile members, therefore I urge the branches to please get active in this campaign and enroll new members so we can start with our activities among them. Let's give it our full support and make it a record-breaker!

BOWLING IS HERE AGAIN

Pittsburgh, Pa.—All the SWU bowlers stand informed that the 1939-40 bowling season is on. All the branches

Molly Sumic

in western Pennsylvania are advised to get together individually and sponsor bowling leagues. All to the purpose and aim to make the 1940 S. W. U. bowling tournament a general SWU event and not only a No. 26 Pittsburgh and No. 77 Northside bowling tournament.

Branch No. 26 Pittsburgh bowlers are advised to report for bowling on Monday evenings at 8 o'clock at the Lawrence Recreation Alleys on 54th and Butler Streets.

MOLLY SUMIC.

BOWLING SEASON IS HERE!

BOWLING is a grand sport for both young and old. Just like anything else, it takes a little time in practice before being considered a good bowler. They say that the best way to achieve good results is by constant trying, in other words, never get discouraged even though sometimes those pins stand there like they were pasted to the alley. Some of the best bowlers will tell you that bowling is just luck because they, too, will drop in their score against their best will. But they never give up! If our members would keep this in mind, maybe that would pep them up to keep on trying for success.

Now is the time to organize your teams and start in regular practice. The coming midwest bowling tournament will be held in our Windy City, Chicago, and we are very much interested in a large participation. Do not put it off, but get organized from the start and when time comes, next spring, it's be much easier for all concerned if we have a dependable league. It is really a hard job scouting around the last month for bowlers. Let's hear from all the members who are interested in bowling at the beginning of the season, for it's to your advantage. You'll hear from me again! Regards and luck to all!

LILLIAN KOZEK.

My Trip Through Europe

By Evelyn L. Fabian

A LONG the Dalmatian coast we cruised leisurely, gliding among the islands, touching at charming little harbors here and there, watching the people busily engaged with cargoes of fruit, olive oil and barrels of wine. Dalmatia has many islands, many of which are uninhabited (it is said that there are altogether 61 fairly large ones and 405 smaller ones), all the while sheltered by the mainland and with views in the distance of the Velebit Mountains.

We arrived in Split (Spalato) at 4:30 p. m. on Aug. 1, and went directly to Hotel Ambassador, one of the most modern hotels in Split, overlooking the shore of the Adriatic Sea. That same afternoon we strolled up to Mount Marjan, which was just across the street from our hotel. Though a little over five hundred feet in height, this hill is so uniquely situated at the end of the peninsula on which Split is built that it overlooks to the west the city with Diocletian's palace—to the northwest the lonely shore of the Gulf of Salona, with the ruins of the buried city—to the north and northeast the romantic Riviera of the Seven Castles—to the east the Isle of Brač—and southward the blue waters of the Adriatic and their distant isles, and here and there the sails of fishing boats or the faint line of smoke from a distant steamer. Marjan is 178 meters high and has 800 broad stone stairs leading up to the summit.

Split—Hotel Ambassador marked by arrow

The summit of Marjan can be reached in an hour and a half, but the way is too beautiful to be rushed over. The sulphur springs on the way are worth noticing, also the Campo Santo, where white oleanders blossom among the pines and cypresses scent the air. No fairer God's-acre could well be found than this, and from the little temple at the crossing of the ways which separate the churchyard of the rich, with its costly monuments, from the churchyard of the poor, with its rows of simple wooden crosses, there is a glorious view.

The heights of Marjan are crowned by the pilgrimage chapel of Bethlehem, and still higher the tiny hermitage chapel of San Girolamo, watched over by a mighty cypress tree. From here you can see the islands of Brač and Solta as far as Lesina, about forty miles away. The monks who dwell here must have found some compensation if they were lovers of nature by choosing such a beautiful sight for their monastery.

I am sure no one will ever forget that walk to beautiful Marjan singing every "Rožmarin" song we could think of. We all strolled slowly along the walk through the pleasant

perfume scented "rožmarin" air, each fanning ourselves with a branch of the "rožmarin."

After dinner we walked along Obala, the main street, lined with beautiful palms, to Bačvice a beautiful bathing beach and resort, where we stopped for amusement. We danced to the tunes of Slovenian, Croatian and American music.

The following morning we bathed at Bačvice and in the afternoon toured the Diocletian Palace.

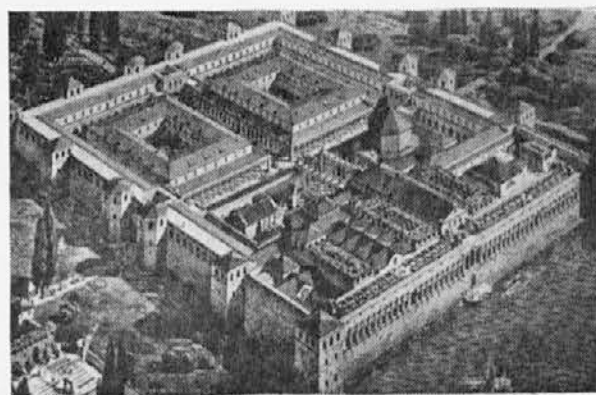

Strolling by the Adriatic seashore in Split were Miss Alice Zeleznik, Mrs. Marie Prislund and daughter Hermine. The huge palm tree which you see in the background is just one of the many that beautify the boardwalk and give it that appealing, peaceful atmosphere.

Near the city are the ruins of the little town of Salona, where Diocletian was born in the year 245. Diocletian was a fine soldier and a great general, and eventually became emperor of Rome. He lived to be 68 years old. While still an emperor he realized that the Roman Empire had become too large for one to handle, and so divided the empire into two parts, and appointed another emperor to help him out in the task of ruling the empire. In 305 he became tired of ruling, abdicated and retired.

Diocletian built himself a huge palace on the Adriatic coast, near his birthplace. When completed it was one of the wonders of the world, extending, as it did, over an area of nine and one-half acres overlooking the sea. He built it quickly, too, because he was anxious to live in it before he died. At the time it is said that 50,000 men were employed in working on the project. The stones used in the construction of this enormous palace were carved from the neighboring hills, and the more rare marbles were imported from Egypt.

The Diocletian Palace greatly interested me. The walls, the gates, the octagon towers, the roofless peristyle, the numerous Corinthian columns of red granite—are the remains of probably the largest private residence ever built. Within these walls, over 600 feet square, is a teeming town with a market place, scores of modern stores, offices, printing plants, barber shops and workshops of all kinds, jammed in along narrow labyrinthine passageways too narrow to be called streets, and above them dwellings of

Diocletian Palace—Split

3,000 people, mostly poor Croatian families. These people maintain their existence by working at a variety of ill paid trades, including farming on the fields just outside the city and dock-walloping—for Split is becoming Dalmatia's leading seaport.

The south front of the palace was devoted to the imperial apartments. It had a water gate (Porta Aenea), where Diocletian could embark and disembark, just as the three other sides of the palace had their great gateways towards the land. The north gate was named Porta Aurea (Golden Gate), and was the principal entrance by which Diocletian always entered from Salona. The east gate named Porta Argentea (Silver Door), and the west Porta Ferrea (Iron Door)—very little remains. From Porta Aurea we made our way up to a cute little chapel of the 9th and 10th century built within the thick walls over the great doorway. In this tiny place of worship (known as the smallest church in the world) is a beautiful carved marble screen which divides the chapel from the chancel. It has a fine cross in the center. The two tiny slits in the outer wall of the door, which looks like the openings in a fortress through which they used to shoot arrows, are really the windows in this most miniature church. But, small as it is, it is dedicated "To the Blessed Virgin, Saint Martin, and Saint Gregory the Pope."

The peristyle of the palace has on each side seven Corinthian arches resting on heavy columns. On each side of the peristyle is the Duomo and the Baptistery. The Duomo is, after the Pantheon of Rome, one of the best preserved and most interesting example of a Roman temple in existence. A remarkable feature of the interior of the Duomo is the frieze, on which are depicted, in relief, hunting scenes, in which Cupids on foot, on horseback, or driving chariots are mixed up with stags and wild animals. Each Baptistery door is divided into 14 panels, each representing some incident in the life of our Lord, and they are said to be among the earliest and best examples of medieval woodwork in existence. They were originally painted and gilded, and here and there a touch of color or glimpse of gold suggests their former glory, though to my thinking they are more attractive in the natural tints of wood than they could ever have been in fresh paint and gilt, or will be if any restorer should repaint them. The little figures are exceedingly quaint, and the scroll designs which separate the panels are most graceful. Similar carving is found in the choir-stalls, which is believed to be the work of the same master. Their lattice-work panels give them a distinctive character suggestive of the East. It was built by Archbishop Mark Antony de Dominis, Dean of Windsor.

The pulpit at once attracted our attention, for it is beautiful alike in form and coloring, fashioned of marble and limestone of varying tints. It rests on six octagonal columns, and nothing in Romanesque art can surpass it.

Oldest of all the ancient monuments of Split is the red granite sphinx before the Duomo, which once rested by the waters of the Nile.

We also saw some remarkable sarcophagi—the legend of Phaedra and Hippolytus is represented in bas relief. Another of Meleager hunting the Calydonian boar, but none compares in interest to that known as the sarcophagus of the Good Shepherd. The Good Shepherd carries a lamb on his shoulder and the two larger figures carved are that

of a man and a woman with a baby in her arms. Some said that these represent the inmates of the tomb, and the smaller figures clustering round their children and grandchildren. Others have said the smaller figures are too numerous to support this theory and that the man and his wife were evidently Christian teachers, and the smaller figures represented those of all ages, whom they brought to the faith.

Diocletian lived only eight years to enjoy the beauties of his palace. He was buried in a beautiful carved and sculptured mausoleum which he had built for himself. Then a curious thing happened. There were many riots and general unrest in the Dalmatian countryside, and people came from far and wide to take up their residence inside the palace of the emperor. So the town of Split arose, all within the walls of the Palace. As the town grew it spilled outside the walls toward the sea, where the people made a port. But to this day the largest and most interesting part of Split is within the walls of Diocletian's Palace.

Our guide was quite interesting—and once more we left and turned from those relics of antiquity to the busy streets of Split intermingling with the crowds of gaily dressed peasants—though many wore tweed suits and still hung fondly to his little red Dalmatian cap. From morning till night the long quayside, called the Obala, is thronged with people. Some walk, others stand or sit about, talk, josh, and laugh. The streets everywhere are conspicuously clean. Split has a population of 66,000.

After fully enjoying four days in Split our group divided in two. Four of us, namely: Mrs. Prislund, her daughter Hermine, Alice Zeleznik and I crossed the Adriatic Sea to visit Rome, Florence and Venice, Italy, while the remainder of the group went to the Lakes of Plitvice and back to Ljubljana.

I now bid "farewell" and "adijo" to the beautiful country of Yugoslavia, which was very educational and where I found so much pleasure.

A group of Slovene boys and girls from Maribor on a concert tour through all the important cities. Split was one of their important stops. When it comes to music and singing, the Slovenes are tops, and that goes for the young and old.

YOU AND I

If I always said a good word for YOU, we'd soon think well of each other.

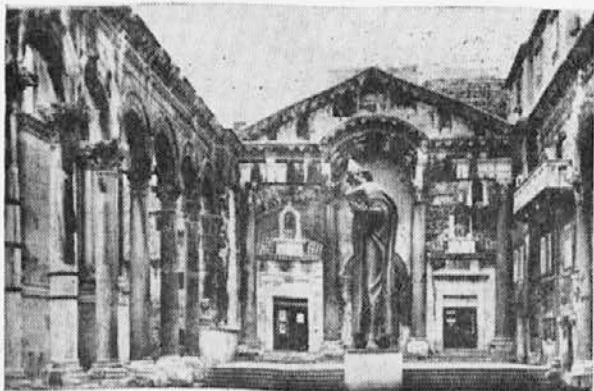
"Give a dog a bad name"—and you know what happens to him. And—

"A good name is more to be desired than great riches," said old King Solomon. Solomon knew his stuff.

In every city that has the reputations of being "a live town," you'll find most of the business men saying a good word for each other whenever they can. Same may be said of organizations. Where there is respect and understanding among the officers, the members soon learn to show their respect.

I am always glad to say a good word for any business man who deserves it. Likewise I am always glad to say a nice word about the officers of my organization when they are doing a good thing. So, too, are you, I imagine. The trouble is that we don't think to do it often enough.

I am going to try and say a good word for you more often. Say one for me—and others can endorse—every day, will you? Let's work together a little more closely.

Monument of Grgura Ninski by I. Mestrovic

THANK YOU, MEMBERS!

The happiness and pleasure of seeing so many charming members of the Slovenian Women's Union at the mass gathering in Pittsburgh last month still remains with me. The meeting was really an inspiration. Members of ten branches crowded in the church hall unmindful of the far distance or the unusually warm weather. The sincerity and warmth with which I was met deeply moved me. The genuine enthusiasm for the Union aroused a feeling of great gratification in me. I am confident that everyone will work just a little harder to bring the state of Pennsylvania into the first place position of the Union. Pennsylvania boasts of a membership of over a thousand. I do hope that in the next campaign this number will be doubled. In the future those interested in sports will have more chance for development because one of your charming and active members, Miss Molly Sumic of Pittsburgh, was named director of all sports activities for senior and junior members. She is a very capable leader and I know that she will be ready to co-operate with branches in Pennsylvania and New York.

I was a great pleasure to take part in the coronation of the "Campaign Queen." The Queen is

very deserving of our congratulations as are also the "Honor Roll" members, and Branch No. 80 in Bridgeville and No. 88 of Johnstown, which won the first and second campaign awards. To all workers of the Union I give my hearty thanks!

I am also thankful for all the hospitality and sincerity extended me throughout my visit in Pittsburgh, Bridgeville, Etna, Cleveland and Joliet. I wish to thank the combined branches of Pennsylvania for the beautiful orchids, which I wore with pride, and for the lovely gift. The Cleveland and Barberton teams presented me with their honorary membership, a token of esteem of which I will always be proud. I am also grateful to the teams for their lovely gift.

In Joliet I was present at a delightful party held in honor of ten members of the drill team who were celebrating birthdays. Congratulations, cadets!

I hope for more such pleasant visits and am thanking you again,

Fraternally yours,

MARIE PRISLAND,
Supreme President.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 6, Barberton, O.—Your reporter is back to work again. It will be a busy season for the Barberton Cadets. First thing in the offing is the anniversary dance on Oct. 14. It will be a gala event, with music furnished by the popular Top Hatters. There will be fun for all, with plenty of noisemakers and confetti.

At our last meeting we have chosen a president and vice president. Our captain, Ann Wadnyak, who was also our president, being preoccupied with other things, desired that we choose someone else to take up this job, thereby taking a load off her shoulders. Of course, we know she'll be right there to lend a hand wherever needed. Our president is Agnes Virant and Jennie Hiti vice president. Lots of luck, is the wish of every cadet.

In the future our meetings will be held every third Friday of the month at the church clubrooms and our practice will continue on Thursdays at the hall. To encourage perfect attendance, it was decided that absent cadets will have to pay a fine if absent from meeting or practice. This means we must all be there everytime, which, after all, is the proper thing to do.

We cordially invite all the neighboring members and cadets, and as for the local members and friends, you should be there. See you on Oct. 14.
JENNIE HITI, Reporter.

No. 9, Detroit, Mich.—Attention, girls! The Detroit Cadets are submitting their first report in the Dawn regarding the activities and up-to-the-minute news of their team.

We are all delighted to become members of this wonderful organization and owe our thanks to Mrs. Mary Intihar and Mrs. Angela Stupar for their

help in organizing a drill team in Detroit.

We have had several meetings, the most notable one being a special meeting on Aug. 13 at the home of Mrs. Caisar, where we met Mrs. Albina Novak and Mrs. Frances Kurre, who had stopped in Detroit for a few days. The most interesting part of the meeting was their talk regarding the drill teams. They spoke about the activities of the various branches in Cleveland and gave us many suggestions and much advice about the teams. We wish to thank both, Mrs. Novak and Mrs. Kurre, for the interest they have taken in our team and for the helpful information.

Every member of our team is doing her best to sell tickets for the big dinner-dance we are sponsoring on Sept. 16 in the Slovenian Workers' Home. We are determined to make this first affair a whale of a success and I know we won't be disappointed.

Watch for the next issue of the Dawn, where a report of this dinner-dance will be published. Loads of luck, cadets!

ROSAMUND DODICH, Rec. Sec.

No. 10, Cleveland (Collinwood), O.—Many interesting things were brought up at our last meeting. Arrangements were also made for the old-time barn dance which was held at Glenridge farm. Many thanks to all who came, and hope you had a good time.

Congratulations to the St. Vitus Cadets on their first-prize performance in Euclid Beach Park on Aug. 31. We're also very happy to report that the Frances Susel Cadets of No. 10 came in a close second. We wish to extend our felicitations to every drill team that took part in competitive work

that day. It was a stupendous success in every way.

Sept. 11 is another historical day for the Ohio drill teams, for on this day we accepted our supreme president as an honorary member of our group and each captain presented her a ribbon, the color of the uniform, with the name printed in gold letters. The program was well arranged and enjoyed by all attending. We hereby salute our new honorary member, our charming Mrs. Prisland!

ANN KRALL, Reporter.

No. 14, Cleveland (Nottingham, O.—Well, another short month has passed. But it was a month filled with excitement. The biggest event was the third annual Field Day, which was really the cause of all the excitement. The girls responded to the rehearsals wonderfully. Very nice work, girls. Please keep it up. We're certain you will!

The day finally came and all the competing teams looked ready for their demonstration, each cadet looking her very best in the respective uniform. We wish to congratulate the St. Vitus Cadets of No. 25 on their splendid performance, which was indeed worthy of a trophy. Our team, the Frances Rupert Cadets, scored in third place. We were very happy to hear this and hope to better it next time.

We wish the best of success to our new captain, Rose Troha. Ke know she'll do her utmost for the advancement of our team! — One of our faithful cadets, the young bride Mrs. A. Hosta, was recently confined to a sick-bed and could not participate on Field Day. A speedy recovery, Marie! Greetings to everyone!

JOSEPHINE NOVOSELC.

No. 17, West Allis, Wis.—At our meeting on Sept. 7 it was decided we sponsor a benefit party on Oct. 1. Each member will receive two admission tickets at 25 cents in the mail. If it is impossible for you to attend this party, you may sell the tickets to your friends. For once, let us show what we can do by all being present.

Important change. In the future our meetings will be held on the second Sunday of the month at 2 p. m. in the church hall.

We wish a speedy recovery to our sick members, Jennie Bohte and Jennie Recelj. A visit from the members will be appreciated.

Don't forget the meeting on Oct. 8.
FRANCES HAGEN, Secretary.

No. 18, Cleveland (Collinwood), O.—We had a good attendance at our September meeting and a lot of business for the coming season was taken up. After the meeting we played games, and did we have fun! Come and get acquainted with the rest of the members, because by staying home you miss the good time when "good fellows" get together. We are having a card party Oct. 3 and kindly request your presence and bring your better half along so there will be more competition. A traditional American lunch will be served. The entertainment committee has a lot of work planning the necessary things for a successful social and the only way to show our appreciation is by attending same. Ask your friends to come!

At this time of the year, with children off to school, things are usually more quiet around the home and we have a little more time to get new juvenile members in our branch. As you know, we are still looking forward to a day when we can "show off" ourselves. Let's be different, come to meetings and bring your novel, old or new ideas, the more ideas, the more interesting discussions and the more choice. More heads are better than one. Let us keep in mind three things: First: attend meetings — second: get new members — third: promote good ideas for the betterment of our branch and the Union. This is an appeal and a sincere one to our younger members. Let's get better acquainted! Don't forget our meeting and the social on Oct. 3.

JENNIE M. YELITZ.

No. 20, Joliet, Ill.—Labor Day gave the cadets another opportunity to show the Joliet public that we are still the "tops" among the other participants in the parade. During the march many compliments and much applause was received from the spectators.

Cadet Helen Todorovich is convalescing after an appendectomy. We're hoping that she will soon attend the rehearsals. Mrs. Mary Kunstek, mother of Cadet Edith, underwent a major operation in St. Joseph's Hospital. We hope that she will be fulfilling her duties as sergeant-at-arms at our next meeting. Our sympathy to Dorothy Zupancic, who has lost her grandmother, Mrs. Horvat. The grandmother of our first juvenile member, Irene

Korevec, passed away Sunday morning, Sept. 10, following an automobile accident. She was on her way to Mass when the accident occurred. Mrs. Rogel and her daughter Mary recently returned from a vacation in Cleveland. We were told that they spent many happy hours there.

A huge birthday party was held in honor of ten cadets, Sept. 14, at Machkovec's place on N. Broadway. The celebrants were Misses Mary Dolinshek, Mildred Erjavec, Genevieve Glavan, Mildred Gregorich, Edith Kunstek, Josephine Machkovec, Ann Puz, Rita Stukel, Marie Terlep and yours truly. The cadets were greatly honored to have with them Mrs. Marie Prislant, who stopped in Joliet on her return trip from Pittsburgh, Pa., and Cleveland, O. After the courses were served, short dinner speeches were given by the officers of the drill team, the two Joliet supreme officers, Mesdames Josephine Erjavec and Josephine Mustar, the local president of the branch, Mrs. Emma Planinshek, drill team captain, Mrs. Mayme Laurich, Mrs. Anna Machkovec and by the hostess of the evening, Josephine Machkovec. A very encouraging and inspiring address was given by the supreme president, Mrs. Prislant, whereupon she distributed the gifts to the celebrants. The remaining part of the evening was spent in dancing. It is said to be the most enjoyable birthday party ever held by the cadets.

And now—the dance. It is unnecessary for me to tell every cadet to do her utmost in making our first dance a success. In case you run short of tickets, communicate with Marie Terlep, chairman of the dance, who will be glad to serve you. We extend a cordial invitation to our members and to all neighboring branches to attend our masquerade dance, which is to be held Saturday evening, Oct. 28. Music by Roy Gordon's Orchestra, and the admission fee is only 25 cents. Prizes will be given to the winning masks. We invite and we guarantee everybody a wonderful evening of fun and laughter. So long, till we meet at the dance.

OLGA ERJAVEC, Reporter.

MANY HAPPY RETURNS!

Frances Marinscheck of Branch No. 23, Ely, Minnesota, and officer of the Youth and Recreation Board, will celebrate her birthday on October 2. Happy birthday, Frances!

No. 21, Cleveland (West Park), O.—Our first fall dance will be held on Oct. 28 at JDN Hall, W. 130th St. and McGowan Ave. Once again we'll be entertained by the excellent music of Lou Trebar and his orchestra. Dancing will begin promptly at 8 p. m. and until ??? Admission will be 25 cents.

We extend a cordial invitation to all the members of SWU, the SWU cadets and all our friends.

The Field Day turned out to be a very enjoyable evening for the West Park Cadets and all their friends. We wish to congratulate the St. Vitus

Cadets on winning the trophy with the excellent performance. We also extend our best wishes and felicitations to our new sports director, Frances Kurre!

We thank Josephine Intihar for the making of our new banner, which is beautiful.

Don't forget the jolly dance Oct. 28. We guarantee a good time! Hoping to see you all there!

MARY STEVENS, Reporter.

No. 30, Aurora, Ill.—Our September meeting boasted a fair representation, but we missed many of our girls. The meeting was of short duration, therefore we urge all our members to come to the next meeting, which will be followed by a little party.

Congratulations to Mrs. Mary Fayfar and husband Joseph, who celebrated their 25th wedding anniversary Aug. 18. Our Slovenian Hall was crowded with their friends and neighbors and we had a fine time. Among other lovely gifts they received a chest of 25 silver dollars. — Our next bride is to be Rita Aister. We wish her plenty of happiness. — It is a pleasure to know that our active member, Frances Krantz, has recovered from her illness. Best regards to all!

PAULINE WACKERLIN.

No. 32, Euclid, O.—We are justified in feeling proud of the success of the celebration commemorating the tenth anniversary of our branch and also the initial appearance of the drill team. Our girls really made a beautiful performance in their new uniforms, of which the colors are red, white and blue; very patriotic, eh! We can safely say that if the girls' future performances will be done as well as their first has proven, they can expect a very bright future.

Many thanks to Mrs. Albina Novak, who so willingly and capably took charge of the program. Without her we would have been lost. Beautiful indeed was the living cake, in which there were ten girls, each depicting one year of the branch's life. Everyone would have liked to have a piece of the cake, but as that was literally impossible, they were content just to look at it.

Touching and solemn was the commemoration to the deceased members of our branch, of which there were nine. Nine members aren't a lot to lose in ten years' time, but still we feel each one's absence, and if God willed it, we would like to have every one here with us again.

A thousand thanks:

To Irene Jazbec for her songs in that scene.

To Mrs. Tanko for starting us in our drill work; and to her successor, Sport Director Mrs. Kurre, for helping us brush up on our work.

To Mrs. Mary Gerl for playing the accompaniment on the piano to the little Misses Novak and Gerl, who sang so sweetly.

To little Teeny Ulle and Eileen Chesnik, who put on a series of folk dances.

To the speakers: Hon. Mayor Kenneth J. Sims of Euclid, Solicitor Paul

Torbet, the Rev. A. L. Bombach, pastor of St. Christine's Parish, to our supreme officers: Mrs. Frances Susel, Mrs. Frances Rupert and Mrs. Frances Ponikvar.

Our thanks also to the representatives of drill teams Nos. 10, 14, 21, 25 and 50.

To Mrs. Theresa Zdesar, who sold more tickets and helped more than the entire drill team (we are not ashamed to say) put together, to make this event a successful reality.

And last but not least our undying gratitude to all donors and helpers. May God repay all of you for your kindness and generosity.

ESTHER JAMNIK, Reporter.

St. Christine Cadets Salute You!

"Congratulations! You were splendid!" were the comments from some three hundred people who had attended the debut of our drill team, the St. Christine Cadets. I, too, congratulate the girls for going through their floor work without any noticeable mistakes.

Our program for the day was as follows:

7:00 a. m.: Mass and Holy Communion in full dress.

8:00 a. m.: Breakfast at St. Christine's Hall.

9:30 a. m.: Went to Antoinette Studio to have our picture taken.

1:30 p. m.: Rehearsal.

8:00 p. m.: Stage program.

9:30 p. m.: Debut of drill team.

9:50 p. m.: Dancing.

I thank everyone who helped make this evening a success, especially Mrs. Novak, Mrs. Kurre, Mrs. Tanko, Mrs. Zdesar, Louise Recher, and all other helpers and donors. Thanks also go to the drill teams who sent representatives, namely: No. 10 Frances Susel Cadets, No. 14 Frances Rupert Cadets, No. 21 West Park Cadets, No. 25 St. Vitus Cadets, No. 50 Marie Prislund Cadets.

I was the most surprised person in the assembly when little Nada Boich, our mascot, led me on the stage and presented me with a beautiful bracelet from the drill team. Girls, I thank you from the bottom of my heart, and I shall always treasure this gift. (I can't figure out yet how my sister managed to keep it secret—and neither can she!)

Almost before we had a chance to recover from our debut, we made our second appearance the following night at St. Vitus' Hall. We were presented to our beloved supreme president, Mrs. Marie Prislund, who was our guest in Cleveland for the day. This marks the first time any member of our team had met Mrs. Prislund, and naturally we were very thrilled to be presented to her. Mrs. Prislund is even more charming than we imagined, and we hope she makes many more trips to Cleveland. We are very proud to have her as an honorary member.

We were a little bewildered when we arrived at St. Vitus', and we certainly appreciated the words of encouragement from Emily Mahne, captain of St. Vitus Cadets; Ann Wadnik,

captain of Barberton Cadets; Rosemary Rossa, captain of Frances Susel Cadets, and Rose Troha, captain of Frances Rupert Cadets, and their respective teams. We are sorry we didn't have a chance to meet the other girls, and hope we will all get together again in the near future.

I wonder what the Makovec Delicatessen puts into their malted milks to put the girls in such high spirits as they boarded the street car. All in all, we had a grand evening, and we hope there will be many more like it in the future.

JOSEPHINE JAMNIK, Captain.

No. 38, Chisholm, Minn.—A cordial invitation is extended to all our members to the meeting on Oct. 4. After the meeting we shall play cards and other games and the committee will serve a delicious lunch. Please come!

We wish a speedy recovery to our secretary, Mary Tekauc, who is recuperating at her home from an operation.

By now we all know that a campaign for new members in the juvenile class is in full progress. Let each mother encourage her daughters to become members of our wonderful organization, where the young girls have every opportunity of promoting sports activities and also social, glee, dramatic or other educational clubs. Our drill team is the pride of Chisholm, for they have won many high distinctions for their wonderful drill work. It is our duty to do all in our power for the advancement of our Union. Let us work united to enroll all young girls from 10 to 14 years of age and instill in their young hearts love for the Slovenian nationality. The assessment for them is only 15 cents a month, and that small amount can be saved even though working conditions are not the very best. Let Minnesota lead other states in this campaign!

MARY KNAUS, President.

No. 39, Biwabik, Minn.—My sincere thanks to each and everyone for the grand surprise birthday party which you planned in my honor. Thanks for the lovely gift and for the delicious lunch served. I shall do my utmost to reciprocate your kindness. May God bless all and thanks again!

KATHERINE TOMETZ.

No. 40, Lorain, O.—Congratulations to the St. Vitus' Cadets, the new champions of the Ohio drill teams. This honor was bestowed upon them at our third annual field day at Euclid Beach Park on Aug. 31. The winning team appeared in stunning new blue and gold uniforms. A very beautiful trophy was presented to them. The Frances Bresak Cadets of Lorain were second place winners. At the time the prizes were awarded we were announced in fifth place, but "Uncle Bill" found an error in the calculation on the score sheet and discovered that we were promoted. Failing to announce this correction that evening, many are still under the impression that we are fifth.

The third annual field day was again

a successful event. A parade of all the drill teams took place at 7:30 and at 8 o'clock the competitive drill was staged. The spectacular scarf drill, in which a large number of girls participated, was the climax of the evening. The girls were attired in evening gowns and formed the Court of Honor for the Queen of the evening, Albina Jancar of Lorain. Wasn't Albina a lovely queen? Dancing concluded the program.

On Saturday, Aug. 26, one of our drill team members, Agatha Kerhin, became the bride of William Donges. Agatha is the first bride among the drill team girls and we certainly wish her and Bill all the best wishes for a happy future.

Our Harvest Dance on Saturday, Sept. 9, scored another success for the team. Thanks to everyone that attended. West Park was well represented—thanks, boys. It was a pleasure to have the charming Lukezc sisters, Millie and Mollie, from the Barberton Cadets at this dance.

I'll just have to let you in on this: Besides being an excellent drill master, the ever popular "Uncle Bill" is a jitterbug at heart. He told me so himself! Who wouldn't feel like "going to town" with that orchestra? It gets in your liver! To those who missed this wonderful evening on Sept. 9, why not come to our next dance on Dec. 2? Be sure to mark this date on your calendar!

AGNES TOMAZIN, Reporter.

No. 41, Cleveland (Collinwood), O.—The third annual field day at Euclid Beach Park was a great success. The Mary Lusin Cadets express hearty congratulations to the St. Vitus Cadets, No. 25, for winning the beautiful trophy on their drill performance. Everyone will be looking forward to a bigger event next year, with victory in mind.

Just to remind you: Sunday, Nov. 5, is the day set aside to go to the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd. for a grand old time. The admission is to be only 35 cents and this is very little for the good time you'll have.

Please attend the next branch meeting and give some good suggestions. The hot weather is all over with and there are no excuses for your absence. The cadets will be told, then, when we are to have the next meeting. Will be seeing you at the meeting.

IRMA GOLOP, Reporter.

No. 47, Garfield Heights, O.—The Little Flower Cadets know it won't be long now when we'll be celebrating our third annual dance. We can hardly wait for this important event, which will be held on Oct. 7 at the Slovenian National Home, Union Ave. and E. 80th St. The Germ brothers will furnish the music, and we know everyone attending will have a grand time. The admission is 35 cents and tickets may be purchased from any member.

Many good times are being planned for this season, therefore get busy and enroll your girl friends in our organ-

ization, for the more of us, the better times we'll have.

HELEN TOMAZIC JR.

No. 50, Cleveland, O.—The attendance at the last meeting was much better than usual.

Field Day at Euclid Beach Park on Aug. 31 was a big success. This was the first big job Frances Kurre, the new sports director, tackled and it was well done. Congratulations, Frances!

The Marie Prislend Cadets didn't score as high in the competition as we would have liked them to, but, then, you can't be on top everytime, and we know they'll have better luck next time.

We received an invitation from the drill team of No. 40, Lorain, O., to attend their Harvest Dance, but were unable to attend due to the fact that our drill team had a wiener roast that same night, and what a night it was—we got rained out.

Ernestine Perse had some pictures sent to her from Europe by her sister Mamie, also one of our members, and they certainly were interesting. Mamie has been in Europe since June.

Word just came to us, that Maymie Perse got married in Yugoslavia. Some of us have expected this to happen but didn't consider it seriously because we hoped that she'd return to the dear old USA. We hope she'll visit us very soon with her husband. Best wishes from all of us, to the newlywed.

Miss Mamie Perse

We have invited Mary Marsich to be our guest speaker at the next meeting. She has just returned from Europe and we are sure that her talk will be most interesting. Please attend the next meeting also, catch up with payments of your dues. Oh, last but not least, Alice Soucek is going to prepare a little lunch to be served after the meeting. Cheerio,

JO BRADACH, Reporter.

No. 54, Warren, O.—The last meeting was better attended, but there's still room for improvement. Plans for a dance were discussed, but no definite date was set. Here's a timely and kindly request to each and every member: How about going out and hustling for some new members. If not in the adult class, how about some juveniles! You may enroll girls from 10 to 14 years of age, who pay only 15 cents monthly dues and are entitled to the same privileges as the adult members! Let us all try to boost our branch. The next meeting is on Oct. 3 at the Croatian Hall on Burton St. Hoping to see one and all.

MARY GORSICK, Secretary.

No. 57, Niles, O.—Words cannot express my thanks and appreciation to the members of No. 57 who surprised

me with a delightful party in honor of my birthday.

MRS. JENNIE LOGAR.

PRISLAND DAY IN PITTSBURGH

Branches Nos. 26, 27, 61, 67, 77, 80, 88, 90 and 91 turned out in gala style to welcome Supreme President Mrs. Marie Prislend and to pay honor and homage to her. Saturday, Sept. 9, was declared a holiday for all the SWU members in western Pennsylvania.

Saturday night at 8 o'clock a huge banquet was held at St. Mary's Church Hall, honoring the distinguished guest. Some 350 persons attended, most of whom were members of the SWU. Bus loads came from Johnstown, Bridgeville, Braddock, North Braddock, Bessemer, Verona and Moon Run and many autos. Traffic on 57th St. was tied up for a while.

The program of the banquet was entertaining. Mrs. Coghe, supreme vice president, was toastmistress and conducted her duties in the most exemplary manner. The honored guest lent her splendid personality in a most inspiring talk of the activities of the SWU in all the communities. Other distinguished speakers—Mr. Decman, Mr. Lokar and Mr. Rudman, supreme officers of the KSKJ, and Mr. Chesarak, delegate to the Croatian Fraternal Union convention—gave good accounts and extended well-wishes for the prosperity and success of the SWU.

The highlight of the evening was the crowning of the queen, Mrs. Usnick of Bridgeville, Branch No. 90. It was a most impressive ceremony. Four little girls, dressed in white, held the trousseau of the queen: the crown, the blue and gold mantle, the scepter and the flowers. Amid din and applause the supreme president robed and crowned the queen. The few words spoken by the queen proved her charming personality. She secured 128 new members during the recent SWU campaign.

After the banquet, a dance was held in the school hall, where everyone had a good time.

The western Pennsylvania SWU members take this opportunity to thank the supreme president for her welcome visit. We feel very proud that we were able to show her our enthusiasm.

MOLLY SUMIC.

BARN DANCE

Pittsburgh, Pa.—Branch No. 26 presents to the general SWU membership in western Pennsylvania another of its far-famous Barn Dances. A social at which the best of time is always had. The best of music is procured—the finest crowds get together and a real honest-to-goodness jamboree is in progress.

Anyone who's out for a good time never misses the No. 26 barn dances. They come from near and far.

The date: Thursday, Oct. 12.

Place: Slovenian Auditorium, 57th and Butler Streets.

Time: 8 p. m. till ???

Admission: 25 cents each.

Everybody is welcome—SWU's assume all privileges.

MOLLY SUMIC.

HIGHLIGHTS OF SUPREME PRESIDENT'S VISIT TO PITTSBURGH

Pittsburgh was so hilly to her—the famous 57th St. steps—499 in all—astounded the daylights out of her.

Mrs. Coghe appointed herself personal bodyguard. She came pretty handy in the pinches. Saturday night held a lot of thrills. All the busses on the street and nothing but ladies coming out of them. Somebody grabbed the P. A. mike and kept wisecracking while the chicken was quickly disappearing. The one man in that big Bridgeville delegation—imagine his feelings? The lady from Bessemer who wanted onions. Braddock wanted more beer. The jitterbug gang from North Braddock wanted music. No. 77 from North Side were the first ready for action. The Bessemer girls didn't say much—they traveled a long way—after all, they missed their supper. A couple of ladies from Johnstown were real live-wires. Moon Run was out for its rights. No. 80 was finally pinned on the sign. Nothing happened to the Pittsburghers; they were at home.

All the refreshments were cleaned to the last drop. The Slovenski Dom became the SWU headquarters after that. A couple of busses were long overdue.

Sunday a. m.: The kneelers in church were hard. So many people to meet. Sunday p. m.: Berdick's car came handy again. The glorious visit to the queen's palace in Bridgeville. The hayride in the queen's truck. It was lots of fun, with the queen at the wheel and the supreme president at her side, singing and making life merry. The dinner served by the queen was fit for royalty.

So many other interesting things happened that it would take a book.

THE SPIJON.

No. 73, Warrensville, O.—Very few members attended the Sept. 3 meeting. Discussions were held as to holding a dance in October, and it will be a Halloween dance on Oct. 28. Please come to the next meeting to get particulars on this dance. Our secretary, bride-to-be Miss Rose Danicic, distributed candy to those present. Best wishes, Rose! May your future be a happy one!

On the sick list is Annette Turk with a sprained ankle. Hurry and get well, we want to see you at the meeting! — Our next meeting is Oct. 1. Please be present!

F. A. GORISEK, Rec. Secretary.

No. 74, Ambridge, Pa.—We wish to express our heartiest congratulations and best wishes for a happy future to our treasurer, Miss Mimi Rosenberger, who by the time this edition is out shall be Mrs. Joseph Merges. — A speedy recovery to every sick member is our most sincere wish.

We have been very disappointed over the poor attendance at our meetings in the past and wonder what is wrong? If you consider yourself a good member then you must come regularly to the meetings! Your help and co-operation is needed if we want to attain success. Our meetings are very interesting and a good time is assured after

every meeting. Reminder to all members: Please pay your dues each month. I hope we have a much better attendance at the next meeting.

ETHYL ROZGAY, President.

FRIENDS—OLD AND NEW

Make new friends, but keep the old;
Those are silver, these are gold.
New-made friends, like new-made wine,
Age will mellow and refine.
Friendships that have stood the test,
Time and change, are surely best.
Brows may wrinkle, hairs turn gray,
Friendship never owns decay.

For 'mid old friends, kind and true,
We once more our youth renew;
But alas! old friends must die,
New friends then their place supply.
Then cherish friendship in your breast,
New is good, but old is best;
Make new friends, but keep the old;
Those are silver, these are gold.

San Francisco, Cal.—As a member of No. 81, Keewatin, Minn., I greet you from the Golden Gate of the West. I enjoyed the trip very much, besides finding it very interesting. For a few days I stopped off at Portland, Ore., and at Langlais, Ore. My arrival in San Francisco was somewhat discouraging, not knowing anyone and nowhere to go. But I soon remembered that Mrs. Barbara Kramer, supreme officer of SWU and who attended the last convention in Minnesota, was from San Francisco, and I also remembered hearing about her genial hospitality to members of the Union and any member coming out West is welcomed in her home. Well, that is what prompted me to look her up. She really is just as genuine a hostess as I had imagined her to be. Many thanks to her for showing me around the different places and sights of San Francisco. I saw so much that it is impossible to point out one certain thing because everything was so beautiful and interesting. The World's Fair is something to see for anyone who likes variety. Many thanks also to Mrs. Kramer's daughter Mary and son Rudolph. They were very kind and accommodating. I am leaving for Porterville to stay with my aunt. Will see the fruit orchards we hear so much about.

I attended the meeting of Branch No. 13 and was surprised to see what fine membership they have and how successful their meetings are. A delicious lunch was served after the meeting. Here's hoping our meetings at home will be the same. My sincere thanks to Mrs. Kramer and to everyone who was very kind to me. Greetings to all!

MARY KOLAR, Keewatin, Minn.

No. 87, Pueblo, Colo.—Here we are again with interesting news for you. Our drill team, the St. Mary's Cadets, have had the honor of appearing at the annual Colorado State Fair held in Pueblo, Aug. 28 to Sept. 1. We performed three evenings—Children's Day, Pueblo Day and Denver Day. On Denver Day the governor of Colorado was present at the evening performance and liked our drill work so well

he came to congratulate us personally. Our next exhibition will be the Armistice Day parade. So, girls, please come to practice regularly.

Our dance, which was held at Lake Minnetonka, was a grand success. The girls enjoyed dancing as there was no work involved outside of selling tickets.

As yet we have not formed a bowling team. We intend to get a team together and have our branch represented in the bowling lineup.

HEDDIE RASPET, Reporter.

Josephine Bradach:

OUR SWU STATES

VERY few people take time in going through history books to find out the interesting points of the place we live in, but all of us find it favorable reading when the item appears before our eyes. This in mind is what prompted me to submit a short summary on the history of our states and especially of the states we read about in our Dawn.

I am sure everyone would be glad to know a little about each of the states in which there are branches of the Slovenian Women's Union. As Ohio has 23 branches, the largest number in any state, with a total of 4,336 members, it should naturally be the first.

Ohio, known as the Buckeye State, has its state flower the Scarlet Carnation. It is 34th in rank with an area of 41,040 square miles. The census estimate in 1935 was 6,707,000.

Ohio, an east-north central state, is bounded on the north by Michigan and Lake Erie, on the east by Pennsylvania and West Virginia and Kentucky, and on the west by Indiana. It has no considerable elevations, being highest in the center and sloping in each direction to the lake on the north and to the Ohio River, a great traffic route, on the southern boundary line. Its climate is characteristic of the north temperate zone, with abundant rainfall.

Ohio has navigable waterways for the 430 miles of the Ohio, the 230 miles of lake frontage, and 100 miles up the Muskingum River in the southeast. It sends much tonnage down the Ohio. Rail transportation is very heavy in all directions.

Manufacturing, mining and oil are the chief interests. The iron and steel ore and reduction and machinery lead all others.

Cleveland, Youngstown, Canton, Steubenville and Middletown have the principal iron and steel working plants. Manufacturing is very extensive in other lines, including rubber tires and motor vehicles and parts. Meat packing output is extensive.

Lime and salt, stone, clay, sand and gypsum are large quarry products. The glass industry is outstanding.

Iron and petroleum and soft coal are derived in vast quantities. The coal output exceeds 20,000,000 tons a year.

The agricultural wealth is also great.

The state has very many institutions of higher education; the Ohio State University at Columbus, others being Cincinnati University, Western Re-

serve, Ohio Wesleyan University, Oberlin and eight others.

Ohio is distinguished among the states for the tenseness of its political life. It is regarded as a politically pivotal state, and has given the United States five presidents, all native-born, while two others, elected as residents of other states, were born in Ohio.

Some Early History

During the Northwest Territory regime the governor and judges also constituted the legislative body and the capitol, in effect, was wherever they happened to be. Governor St. Clair and his aide came to Marietta in July, 1789 and instituted government under the Ordinance. From Marietta St. Clair went to Cincinnati and thence to other centers in the territory, organizing "counties" as units of government. In 1791 he established his headquarters at Cincinnati, which came to be regarded as the capital. Here were organized the expeditions against the Indians—the disastrous ones of St. Clair and Harmar, and Wayne's successful campaign.

In 1798 the territory had 5,000 male white inhabitants and Congress gave it permission to elect a legislature. When the 22 representatives came to Cincinnati they assembled in a large room in Yeatman's Tavern. By the time the new legislature returned for the regular September session, a two-story frame building had been erected for it on the west side of Main above Front St. William Henry Harrison was here elected the territory's first representative in Congress.

Before the next session Congress had designated Chillicothe as the capital and the legislature met there in November, 1800. Chillicothe had been settled only four years and was not incorporated until two years later. The village's one meeting place was Abram's Big House, a two-story log cabin with a double-decker annex. The main floor, where the legislature met, was the athenaeum, used for singing schools, dances and Presbyterian Church services; the upper floor was a bar room. The chief duty of the sergeant-at-arms was to keep enough members downstairs to constitute a quorum. This second session was the last meeting of the territorial legislature in Ohio.

The Constitution had provided that Chillicothe be the capital until 1808, but left the site of the permanent seat of government for the legislature to decide. A central location was desired in order to give equal encouragement to settlement in all parts of the new state, and nearly every town in central Ohio, including some that no longer exist, sought the honor of being the capital city. When the people of Muskingum County erected a building for the state offices in 1809 the legislature accepted Zanesville as the temporary capital. But before moving there it appointed a commission to locate the permanent capital "not more than 40 miles from the common center of the state."

In February, 1812, James Johnson, John Kerr, Alexander McLaughlin and Lyne Starling offered to lay out a town on the east bank of Scioto River, op-

posite Franklinton, convey to the state a tract of 10 acres for a state house and a similar tract for a penitentiary, erect thereon state buildings to the value of \$50,000 and have them ready for use by Dec. 1, 1817. This offer the legislature accepted and on Feb. 14 voted that after Dec. 1, 1817, the capital should be on "the high bank of the Scioto."

The new capital city, besides not yet being in existence, did not even possess a name. Many were suggested, with "Ohio City" the favorite, but on Feb. 21 the general assembly resolved that the future capital be "known and distinguished by the name of Columbus."

The next state on the list is Minnesota, with 17 branches.

By U. T. Amore: KEEP LOVE ALIVE!

IN this modern age of ours, with conditions changing constantly, we, too, change very unsecurely and sometimes to our disadvantage. Of course, if we knew what the next day has in store for us, we would without a doubt live a more contented life. I mean, contented with the things we can have and trying to bring happiness to those with whom we share our lives. Sometimes it's not an easy task and perhaps that is the reason we so often resent doing what might bring around just the happiness we long for. Our life today calls for a thorough understanding and the road to such an understanding is by way of keeping love alive at all times.

We are very often surprised at separations popping up among our married friends who seem very happy. That is because we judge them by the show they put on in company. If we could be with them when they are alone, we could understand. Too many men save all their gallantry and words of appreciation for other women; too many wives don't think it worthwhile to dress up just for the husbands, not to curb their jousting spells or fits of temper when alone with them. They've grown into the habit of never showing much enthusiasm or approval of anything done by a member of the family. They save it for outsiders.

Why aren't we more concerned what our faces say when we are in repose? With our posture, when we are at ease? Our conduct, when we think we aren't being observed?

It is because we fail to realize that we reveal ourselves in our off guard moments, rather than when we are on dress parade. That is why we are so often disillusioned in our friends and in our husbands.

This world, everyone knows, is imperfect enough. We need to cling to some of our illusions to sustain us. We need to dramatize some of the events of our lives to inspire us to our best efforts. We need to curb at the outset any tendency we may have toward letting down the bars.

Every woman who has been a bride knows what I mean. She starts on her married life at top pitch after an impressive ceremony. She resolves to

preserve the beauty and happiness, now filling her soul, for the rest of her life.

But she grows careless about the way she looks in the morning—the way she sets the table when the two of them are alone. He doesn't visit the tailor and the barber as often as he used to, and is falling into the habit of taking her cooking and her presence for granted.

Then they grieve for romance that is gone—and wonder why it disappeared. The answer is simple. They forget that they must play their part even when they are off stage.

Rare is the woman and man who won't put on her or his best performance when she or he knows that spotlight is focused on her or him. But even rarer is the woman or man who is willing to exert herself or himself just as much when she or he is off-stage.

Stop for a moment and think, if such is the case in your family—and if you want to remedy the situation for a contented and happy future life, then set your goal according—even though very difficult from the beginning, but your gift will surely be: a married life rich with love and happiness!

Frances Bogovich:

HOBBY

WHAT is a hobby? Mr. Webster says, "It is something in which one takes absorbing interest; an absorbing pursuit." In my opinion a hobby is that something which bridges monotony and interest. Life for the majority of people becomes quite monotonous after passing through the exciting adolescent and "teen" periods. It becomes just a round of duties, work and worries, and oft-times only worries, so unless we ourselves start to plan and try to find a way in which every day will offer something new, exciting, enjoyable, and interesting, we shall find it very difficult to be on the sunny side of the bridge.

Recently I was quite impressed by the vivaciousness of a charming middle-aged couple whom I have met through one of my acquaintances. Prior to my meeting them I was told that fate had been very unkind to them. Thinks they have worked and strived for so hard were taken away from them; everything they loved and cherished was gone—life just held nothing more for them. The vast majority of people under these circumstances would become desperate, bitter and resentful, but not they; they remained very congenial, kind, cheerful and even extremely happy. "How could you have done it?" I asked them. Looking smilingly at each other, this is what they told me:

"Yesterday was dead, so we've forgotten it completely; only the future was before us and that's what we were now interested in, and by no means did we want a future of regrets, bitterness and envy. However, to avoid extreme unhappiness, our lives had to be re-adjusted . . . we had to find something that would hold our interest; something to work at and to think about,

and here's where our high school hobbies came to our rescue. At that time, and ever since, both of us were great nature lovers. We loved the flowers, trees and birds, and spent hours and days working and enjoying ourselves in all types of outdoor hobbies, and now these were our life-savers! Again we confined all our efforts and time to nature studies, gardening and different experimental work in the growing of various species of flowers and other vegetation, and today we have one of the nicest gardens in our locality plus a large florist business . . . and this all is the outcome of our pet hobby—flower gardening, nature study and research in that field. And so, you see, this was our key to happiness and success."

Do you have a hobby of some kind? That certain something which you greatly enjoy doing? That something which would hold your interest when everything else has gone amiss? If you have not yet found that "certain something" how about making it your hobby to take greater interest in your local Slovenian Women's Union branch? Become active! Scout around and see what improvements and progresses your group can make! Remember, constructive criticisms are always welcome. Encourage other members to follow your "hobby" . . . by working together your personal enjoyments and branch successes will be many. Let your motto be: "We shall not stop until we're on the very top."

BOOK REVIEWS

THE BLUE LACQUER BOX—George F. Worts.

Romance, intrigue, and murder, all spring from the innocent contents of a blue lacquer box. Topnotch baffler.

TAKE THESE HANDS—Anne Pater-son.

The story of Dr. Michael Strong, the great surgeon with the weakness that so often accompanies strength . . . of John Leyton, who idolizes "The Chief" but could not forgive him till almost too late . . . of Sandra, who gave John passion without love . . . of Lynn, who understood John better than he understood himself.

THE GRAPES OF WRATH—John Steinbeck.

John Steinbeck's genius has found here a theme upon which it grows to full maturity. A mighty saga and Steinbeck's greatest work—the outstanding best-seller of the year.

USE YOUR HEAD—Bruno Furst.

An outstanding authority on memory training describes the simple steps by which you can develop a reliable memory and train your mind to increase not only self-control but control over others.

THE VALIANT WOMAN—Sheila Kaye-Smith.

A triangular romance, and a conflict between love and duty to the Catholic Church are the chief elements of this well-written novel of life in a Sussex village.

Juniors' Page

My dear girls!

Good morning to you! Good morning I say, because this is the first time I greet you on this page which shall be dedicated to the junior members. I hope we'll have many happy hours together.

Shhhh! Oct. 9, is Corrine Novak's birthday. What, who is she? Why the mascot of the Priland Cadets and the first member to enroll in our juvenile class. Happy birthday, pal Corrine! (She's our editor's daughter). Juniors, please write to me and let me know about your doings. Address your letter to Bubbles, in care of the editor's office.

WE PAY HOMAGE TO GOD!

This year we celebrate the 447th anniversary of the discovery of America. On October 12, 1492, Christopher Columbus, with his half-starved and discouraged crew of sailors first sighted the land of our western hemisphere. We can not be too thankful we are living in this country—the United States of America—and so the name of Columbus means much to every patriotic, loyal American.

WORTHWHILE PLAY

Month of October is an opportune time for the juniors and adults to have a joint meeting and invite their friends for a real fun and frolic party. A costume party will be appropriate and can be arranged at very little expense.

These social meetings are so often the means of obtaining new members and this Hallowe'en party would be a splendid time for the adult members to invite young girls and get acquainted.

For refreshments serve doughnuts, apples, and cider, popcorn balls or nuts.

With conditions as they are at this time, maybe it would be best to suggest a more fraternal spirit in our hallowe'en celebration. In your neighborhood there's probably a family or widow that is not sure of sufficient fuel or food for the winter so you could make plans to fill baskets with food and clothing or collect pennies for their dire needs and on Hallowe'en night present these to the ones less fortunate than ourselves. Today we have much ground for pointing our improvements over so-called "pranks" of other days, for modern youth is learning that the better fun comes not from destructiveness but from good turns.

Girls, let us get active in the promotion of good works in our community and in this way be an example of the teachings of our beloved organization, the Slovenian Women's Union of America. Do not hesitate in securing new members for the juvenile class, but get busy at once and help build the future of our Union, our strength in youth. For

securing five new juvenile members you'll receive the beautiful Zveza emblem pin which is something to be proud to wear. Those securing the most new members will receive special awards. The membership campaign closes November 30.

HALLOWE'EN

Charms are in the air and spells are everywhere;

Airy visitations,
And hallucinations;
Weave her superstitions quaint.

In the last of dear October's days.

Gayety, laughter and fun are the keynotes of a hallowe'en party. Here are a few games:

Apple Race

Lay 20 apples in row at the end of room. Members all form in group at other end. On "Go!" all run and each one grabs an apple. Those who succeed in getting apples, stand in center of room and eat the apple as fast as possible. The one finishing first is winner.

Witch and Pumpkin

The "Witch" sits on the floor in front of a doorway. A sheet is hung over the doorway and a light behind it. The other players go into an adjoining room, and each in turn — holding a pumpkin cut - out before her face (as a mask) walks by the sheet. The player does her best to disguise her walk. When the "Witch" guesses correctly, the player who is named becomes the witch and takes a turn guessing.

THE INDIAN STORY OF THE SUN

The Indian legend regarding the sun is a most interesting one, so I am going to tell it to all, although you may have heard it before.

The Indians worship the sun with great reverence, for they believe it is the great chief and the ruler of the heavens. The moon is his wife and the stars are their children whom he has to eat to keep alive himself. When he gets up in the morning the children flee out of his sight, and they dare not come in sight again until he goes into his hole in the west.

The sun crawls along in his hole until he comes to his bed in the middle of the earth. This bed is so

small that he doesn't have room to turn around, so he has to crawl thru on the other side and comes out in the east. Then his wife, the moon, takes her turn in the bed.

Every month the wife grieves because her husband eats up some of the children, and she puts black over her gentle face to show how great is her sorrow. This gradually wears off and by the end of the month her face is bright again. The stars are happy with their mother, the moon, and twinkle as they dance when she passes among them. After a time other star children are eaten, and she again puts on mourning.

Of course this is only a story, but it is interesting to know the belief of these early Americans who lived so close to nature.

FOR THE KITCHEN MAIDS

This is October and Hallowe'en is near so we are going to give you a few recipes which you might use if you have a Hallowe'en party.

Hallowe'en Sandwiches

Use whole wheat bread. Slice the bread for the sandwiches. Then cut out a large round with a biscuit cutter from each slice. Spread the rounds with butter that has been creamed. Put two rounds together and have a sprig of parsley sticking out from each sandwich to look like a pumpkin stem. If you wish, you can make a face on top of the bread, with bits of pimento for eyes and nose and a thin strip for a mouth.

Jack-O'-Lantern Dessert

1 package orange-flavored gelatin
1 cup hot water
1 cup orange juice
dried currants
6 halves canned peaches, drained
6 marshmallows, flattened

Dissolve gelatin in hot water, or according to directions on the package. Add orange juice, and stir until well mixed. Fill wide sherbet glasses or sauce dishes about one-third full and chill in refrigeration. Press currants into rounded side of each peach-half to make eyes, nose, and mouth of Jack-O'-Lantern face. When gelatin is firm, place marshmallow in center of each glass and cover with peach-half, placing face side up. Pour remaining syrupy gelatin mixture over peaches. Chill until firm. Serves six.

TONGUE TWISTER

Repeat the following six times, rapidly and articulately:

Six sieves of sifted thistles,
Six sieves of unsifted thistles,
And six thistle sifters.

"I wish to complain," said the bride, haughtily, "about the flour you sold me. It was tough."

"Tough, madam?" asked the grocer.

"Yes, tough. I made a pie with it, and my husband could hardly eat it."

Fashion and Beauty

By
Emma
Shimkus

THE path that leads to fall fashion revue has many twists and turns. Winter clothes are spread out before you in several exciting styles. The most important note will be the back. Shirred fullness, bustle bows and pep-lums, all add smartness to the new dresses.

Costume suits fill the gap for in-between seasons and come in several styles. The most popular have dresses of sheer wool and full length coats, while still others have short jackets with flared tunics.

Skirt lengths remain the same, about sixteen inches from the floor.

Winter coats are next in line and you will find many becoming styles on the market. The plain coat with molded bodice and full skirt will be the most popular, as you can wear it with dressy frocks or tailored wool dresses and sport type hats and shoes. Black, brown, green, all shades of plum and grape will be used in winter coats and, of course, the ever popular tweed.

Shoes are built up. Heels are medium and toes are closed. This gives you a simple shoe that combines style and comfort. It also gives your foot a shorter look. Pumps are plain. A few have bows in front. Step-in shoes have spat tops to give them that trim look.

The new powder is light textured and gives a fresh unpowdered look. Heavy powders are fine for summer, but are all wrong for the winter months.

Hats cover the back of your head.

It may be done with a bow or a bit of veiling, but the back of your hair is invisible.

BE A PROUD MEMBER!

No doubt you have often desired one of the beautiful emblem pins that adorn some of the members and have perhaps wondered how you could be the proud possessor of one of these becoming pins? Well, here's how:

Just get five new members and the attractive gold-plated pin is yours.

HOME-COOKING

Applesauce in Orange Cups

Cut the tops from the oranges, scoop out pulp, saving it to be used in salads and beverages. Cut edges in scallops.

Cut autumn apples into quarters. Core, put into saucepan, add enough orange juice to moisten. Cover and cook over a low heat until apples are tender.

Force through a strainer. Add sugar, allowing one-half cupful to four or six apples. Heat again to boiling, season with a dash of cinnamon and nutmeg. Cool slightly. Put into orange shells to chill.

Stuffed Tomato Salad

Select large ripe tomatoes, one for each person. Peel the tomatoes, cut a round piece from the stem end, and remove enough of the pulp to leave a hollow cup. Season inside with salt and turn the tomatoes upside down to drain. Then place them in the ice box, until ready to serve. Stuff with a filling made of chopped meat, such as chicken, veal or tongue; cooked peas, chopped peppers, celery, pickle or fresh cucumber chopped fine, a small amount of chopped onions, if desired, and salad dressing. Mix the ingredients thoroughly, so the flavors will be well blended. Serve on a crisp lettuce leaf with salad dressing. Any combination of chopped vegetables can be added to some chopped meat.

Grilled Tomatoes

Select firm tomatoes. Cut in half. Cover with grated cheese. Season with salt and pepper. Put under low flame of broiler until cheese melts and browns. Garnish with parsley. Serve with steak or chops. Celery salt can be used instead of plain salt if desired.

Baked Bananas

- 6 ripe bananas
- 1/3 cup sugar
- 2 tablespoons lemon juice
- 1/2 teaspoon salt
- 2 tablespoons melted butter

Skin bananas, scrape lightly to remove stringy portion and split in half lengthwise. Place in a greased shallow baking dish and pour over them the liquid mixture. Bake in a moderate oven until brown. This dish can be served with a meat course or as a dessert.

Stuffed Green Peppers

Cut the stem ends from large, firm, green or red sweet peppers. Remove the seeds. Soak peppers overnight in a brine strong enough to hold up an egg. Drain and rinse.

For the filling, shred fine one large head cabbage, two bunches celery,

diced, two chopped red peppers, and sprinkle with four teaspoons salt. Mix by hand and squeeze dry. Fill peppers with mixture. Tie on lids. Pack into sterile jars. Cover with a boiling hot sirup made by adding two cups brown sugar to the quart of mild vinegar. Seal hot.

Coffee Coolers

Add 1/2 pint vanilla ice cream to 1 pint cold strong coffee. Beat with the rotary beater until creamy and fill tea glasses about 3/4 full. Add a small bottle of chilled ginger ale. Serve at once.

Anne Petric:

PRACTICAL HINTS

To remove pinfeathers from poultry, a pair of tweezers will be found very satisfactory.

For hand-washing, keep a can of raw meal handy which will clean hands without soap and leave them soft.

To mend woolen garments, ravel a thread from cloth itself to use for darning.

Always hang brooms and brushes so prevent straw or bristles from bending.

Eyeglasses Will Not Cloud

To prevent eyeglasses from clouding in cold weather upon entering a warm room, place the middle finger over the bridge of the nose just before entering and cover the nose with the remaining fingers. This keeps the warm air from the nose from reaching the glasses. It really works!

Jay Kay:

GOOD MANNERS

WHEN visiting an out-of-town friend, bring all the things you'll need for your wear with you. Do not take advantage of your hostess by expecting her to lend her house-slippers, housecoat, night clothes or other garments. It is very bad taste to overlook taking these necessary things with you.

Here are a few questions that may be of help to you:

If you stop to talk to someone you know who is with someone you do not know and there are no introductions, do you greet the unknown someone next time you meet?

It is not good taste to stop a companion who is with a friend unknown to you. It is not necessary for your friend to introduce you and whether you recognize each other later or not depends upon what spontaneous attraction there was between you.

Is it correct for a girl to stand with her date while he is waiting in line to purchase theater tickets?

If the line is very long it is all right to visit as you wait your turn until your escort nears the boxoffice, then walk on and wait inside the lobby.

Is it correct for a girl to mention what time she has to be in at the beginning of an evening?

That depends, if the entertainment offered, such as a movie or ride to a neighboring village, would keep you out later than the hour you promised or want to be at home, then mention it, otherwise it is not necessary.

By Doris:
CATHOLIC GIRL'S QUESTION BOX

How many different colors are there used in the vestments worn by the priest at Mass? When are they used?

There are five principal colors used for the Mass vestments. Their use on the particular days is determined by the season of the liturgical year or by the feast being celebrated. The principal colors are: White, for purity or innocence; red, for fire and blood; purple (violet), for penance; black, for mourning; green, for hope. Gold cloth may be substituted for white, red, or green. Rose, less penitential than purple, may be worn on the third Sunday of Advent (Gaudette) and the fourth Sunday of Lent (Laetare).

White vestments are used on the feast of the Holy Trinity, on feasts of Our Lord, the Blessed Virgin, the angels, Confessors, women (not martyrs), and on the Sundays after Easter. Red is used on Pentecost Sunday, the feasts of Our Lord's Passion, and the feasts of the Apostles and martyrs. Purple (or violet) is used in Lent and Advent, on the three Sundays preceding the first Sunday of Lent, on vigils (except those occurring in paschal

time), and on Rogation days. Black is used in Masses for the dead and on Good Friday. Rose vestments are worn on Gaudete Sunday and on Laetare Sunday because these days are joyful interludes in the two penitential seasons.

Blue vestments may be used by privilege on the Feast of Immaculate Conception. The Archdiocese of Lyons, France, uses gray vestments in Lent.

* * *

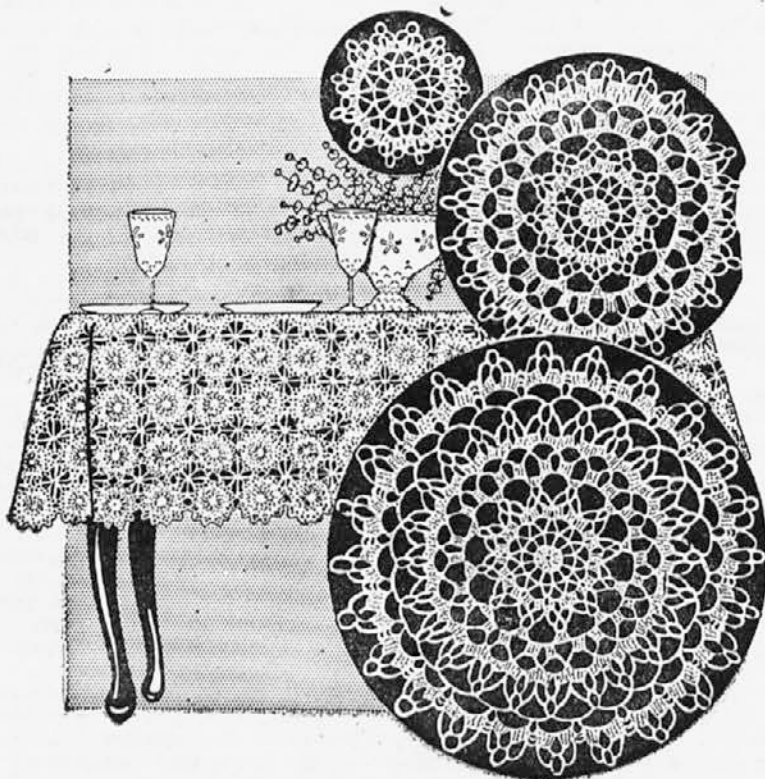
When a person is going to be married, why is it necessary to have one's baptismal certificate?

1. To make certain that the contracting parties are real Christians, and capable of receiving the Sacrament; 2. To find out whether there is any impediment existing; 3. To ascertain whether there is any spiritual relationship between the two to be married; 4. To learn to which parish notification of the marriage must be sent after the ceremony; 5. To discover any existing previous marriage by means of a recent certificate.

* * *

Will you please state to what Saint you would pray in case of eye sickness?

St. Lucy is usually invoked in cases of diseases of the eyes.

EXQUISITE MEDALLIONS IN CROCHET

Versatile and charming is this distinctive crochet motif. Adaptable to any need, its very simplicity makes it most appealing. Medallions—large, small and medium, all from the same motif—may be assembled into tablecloths, scarfs, chair sets, or even bedspreads—give your own ingenuity full reign. Your linen supply will benefit

thereby. A table set with the different-sized medallions and your loveliest china would be perfect for your next luncheon or bridge party.

C8936 brings complete directions and illustrations for making the medallions and assembling them.

Order by number, or tear out illustration and send with 10 cents stamps or coin. (Any three 10-cent "Make It Yourself" patterns only 25 cents.)

WORKBASKET

Take a peek into the grand suggestions which come in this month's WORKBASKET. For knitting enthusiasts, there is an adorable skating set of hood with attached scarf, matching gloves and socks. For those who crochet, the filet chair set brings the very newest design. And in the embroidery department will be found cutting guide and motifs for the clever apron, as well as the seven New Year towel motifs. The cutting guide for the Colonial Rose applique quilt is also given, and as number C940, you get all the items described.

For a greater saving, order C94012 and get not only the above issue but the next eleven issues as published each month.

To order, ask for C940, or tear out illustration and send 15c coin or stamps. (C94012—12 issues—\$1.00). Address your order to "DAWN"—MAKE IT YOURSELF PATTERN BUREAU, BOX 166, KANSAS CITY, MO. Be sure to give name and complete address.

LET YOUR VOICE SPEAK WELL FOR YOU

During the years that motion pictures were silent, many lovely looking young actresses appearing in "the pictures" won our admiration and affection. Then sound roared upon the screen and our favorites spoke. Suddenly so few of them were our favorites no longer.

For no matter how beautiful her face, how lissome her figure or gleaming her hair, when an actress spoke in a sharp, rasping voice she shattered the semblance of charm her appearance created. She was condemned by her own words.

The same thing is true of any woman. Your speech reveals much. The tone you use, your accent and vocabulary, the way you pronounce words disclose with amazing clarity the sort of person you are.

Yet a pleasing voice is comparatively easy to acquire, for it is quality of tone rather than pitch that counts. In other words, a high voice can be just as lovely as a low one if it is full and clear, without irritating nasal undertones, and if it has range and is not monotonous.

And once the tone or timbre is pleasant, accent and enunciation can be improved easily.

Full, clear tones are achieved by breathing correctly, for sound is the result of expelled air from the lungs setting the vocal chords into vibration. Thus, unless the cells in the lower part of the lungs are filled with air and made to do their work, the voice will lack depth and resonance.

So begin your voice improvement by practicing a breathing exercise for five minutes several times a day until you have formed the habit of breathing properly all the time without even thinking about it.

This breathing exercise is really more a matter of thought than of exertion and you can do it while you're washing the breakfast dishes or typing your employer's letters or buying a bit of lace. Sitting or standing, simply inhale strongly through the nostrils until you can feel your lungs expanding and pressing against your ribs and waistline.

Keep the breath down around the waist and hold it as long as you can without discomfort. Then exhale with

slow, even pressure, taking as long as possible to expel the air.

After you've formed the habit of practicing this exercise at odd moments when sitting or standing still, try it as you walk along the street noting how many steps you can take while inhaling, how many while holding your breath, and then exhale slowly.

Gradually, as your lung capacity increases, the depth and power of your voice will improve, as will your control over it. And you're ready for the next voice exercise.

Of course, you know that the most fluid, silver voice-tones will fail to charm if not well-modulated and if the accent is crowded, the vocabulary stilted. So this next exercise serves the dual purpose of carrying on the improvement in breath-control plus perfecting the accent and enunciation.

It consists simply of reading aloud for ten or fifteen minutes every day.

Start by reading slowly and distinctly, pronouncing each word carefully with full vowel sounds and strict attention to every consonant.

Avoid slurring words together and be sure to give every final syllable its just due.

Keep a dictionary close at hand and whenever you are in the slightest doubt as to the correct pronunciation of a word, look it up immediately, then repeat it several times until it "feels"

comfortable as it rolls off your tongue. In other words, make yourself familiar with both the pronunciation and meaning of the word, so you'll know what to do with it the next time you meet it.

This will improve both your voice-tones and your vocabulary.

The next step is to think carefully what you are reading, putting expression and meaning into your words. In this way you will cultivate range, or modulation and will make your speech flexible.

And gradually you will be able to increase the number of words you read per minute while still speaking carefully and distinctly in full chest tones.

Progress will be remarkable and after only a few weeks of this practice you and your friends, too, will notice a delightful improvement in your voice.

In fact, you'll have a voice that is just as much a part of your charm as your well-brushed hair and clear fresh skin.

And you'll find it well worth the effort you have expended.

JO BRADACH.

BOOK REVIEWS

FATHERS ARE FUNNY—Frederic F. Van De Water.

A book on the tribulations and joys of being a father—from the baby's birth to young manhood. Warm, humorous, perceptive.

IVORY RING BELT

Materials required:

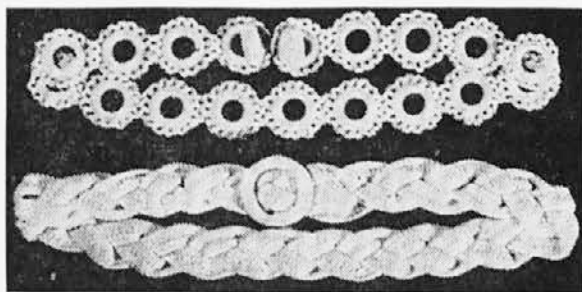
- 1 tube Guimp
- 1 inch Ivory Rings
- Crochet Hook No. 6

Make 32 s.c. in ring, join with slip stitch. *ch. 3 skip 1, 1 s.c. in next s.c. *repeat making 16 loops. Make enough rings to desired length of belt. To join three loops of one ring to adjoining ring, make 1 chain, 1 s.c. in loop of first ring, chain 1 and repeat for other two loops. Attach buckle or make Button tie with short chain between buttons as illustrated.

BRAIDED BELT

Materials required:

- 2 tubes Guimp

Crochet Hook No. 6

Make a chain 3 inches longer than needed. 1st Row: s.c. ch. 1, turn. 2nd Row: d.c., ch. 1, turn. 3rd Row: s.c., break off. Make two pieces the same length. Make a third piece one inch longer. Braid the three pieces starting

with longest piece in the center. When braiding is completed, sew back longest single end to make point on belt.

Buckle Ornament:

Wind yarn 15 times around three fingers. Using this as ring, crochet around and attach to belt.

NOVE ČLANICE V AVGUSTU, 1939

Podr. Ime nove članice

- 2 Borsnik Anna
- 10 Jerich Margaret C.
- 12 Stariha Theresa
- 15 Godic Theresa
- 15 Lekan Marie
- 20 Avsec Mary E.
- 20 Avsec Viola
- 24 Zupancic Oecilia
- 25 Ladiha Mary
- 25 Tisovec Mary
- 28 Locatelli Agnes
- 32 Clemence Agnes
- 32 Jackshaw Tillie
- 32 Zaitz Dorothy A.

Ime agitatorice

- Karolina Picman
- Frances Susel
- Mary Schimenz
- Mary Hrovat
- Theresa Lekan
- Josephine Erjavec
- "
- Christine Gerdovich
- Mary Mawer
- "
- Gertrude Kastelic
- Lillian Zaitz
- Louise Recher
- Lillian Zaitz

Podr. Ime nove članice

- 32 Kalliope Alice R.
- 32 Lekan Antonia
- 32 Luzar Ann
- 32 Peskar Marie
- 32 Sokach Marie
- 32 Struna Frances J.
- 50 Misley Mary
- 64 Jurisic Cvetka
- 64 Zunic Mary
- 70 Hribar Johanna
- 70 Rubino Theresa
- 70 Steklasa Sophia
- 72 Knaus Mary Jane

Ime agitatorice

- Caroline Kalliope
- Teresa Potokar
- Teresa Zdesar
- "
- "
- "
- Frances Mislaj
- Antonia Bratkovic
- "
- Frances Gentile
- "
- Mary Steklasa
- Johanna Knaus

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
80	Klein Margaret	Mary Klein
84	Bahor Mary	Roza Fortuna
84	Detelich Celia	Feni Holesek
84	Stefanic Celia	"
88	Paskowski Rose	Frances Klucsevsek
91	Gostowski Kataryn	Mary Kirn

NOVE ČLANICE MLADINSKEGA RAZREDA V AVGUSTU, 1939

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
15	Novak Elsie	Mary Hrovat
32	Lakan Dorothy	Lillian Zaitz
32	Weber Mary Elsie	Dorothy Weber

FINANČNO POROČILO S. Ž. ZVEZE ZA MESEC AVGUST 1939

DOHODKI:		Mesečnina				Št. članic	
Št.	Podružnica	Redni	Mlad.	Pristop.	Razno	Skupaj	Redni Mlad.
1	Sheboygan, Wis.....	\$ 37.25	—	—	—	\$ 37.25	149
2	Chicago, Ill.....	35.50	—	\$.75	—	36.25	143
3	Pueblo, Colo.....	58.75	—	—	—	58.75	235
4	Oregon City, Ore.....	9.25	—	—	\$.10	9.35	38
5	Indianapolis, Ind.....	35.75	—	—	.10	35.85	143
6	Barberton, O.....	49.75	—	—	.30	50.05	199
7	Forest City, Pa.....	39.75	—	—	.20	39.95	160
8	Steelton, Pa.....	20.75	—	—	—	20.75	85
9	Detroit, Mich.....	23.50	\$.15	—	.10	23.75	82 1
10	Cleveland (Collinwood), O.....	143.50	—	—	.30	143.80	574
12	Milwaukee, Wis.....	71.50	.15	.75	.20	72.60	288 1
13	San Francisco, Cal.....	42.50	—	—	—	42.50	167
14	Cleveland (Nottingham), O.....	100.75	.15	—	1.25	102.15	405 1
15	Cleveland (Newburgh), O.....	92.90	.15	—	.25	93.30	372 1
16	South Chicago, Ill.....	48.20	—	—	—	48.20	192
17	West Allis, Wis.....	43.25	—	—	—	43.25	173
18	Cleveland, O.....	25.00	—	—	.50	25.50	100
19	Eveleth, Minn.....	27.25	—	—	.20	27.45	110
20	Joliet, Ill.....	96.50	.15	1.50	.50	98.65	391 1
21	Cleveland, O.....	32.50	—	—	.10	32.60	131
22	Bradley, Ill.....	6.75	—	—	—	6.75	27
23	Ely, Minn.....	76.25	—	—	.30	76.55	304
24	La Salle, Ill.....	37.00	—	.75	.55	38.30	151
25	Cleveland, O.....	259.25	—	—	.85	260.10	1,030
26	Pittsburgh, Pa.....	34.75	—	—	.35	35.10	140
27	North Braddock, Pa.....	24.00	—	—	.25	24.25	96
28	Calumet, Mich.....	28.75	—	—	—	28.75	115
29	Broundale, Pa.....	*8.50	—	—	—	8.50	34
30	Aurora, Ill.....	—	—	—	—	—	—
31	Gilbert, Minn.....	26.25	—	—	.10	26.35	105
32	Euclid, O.....	48.00	.30	—	—	48.30	193 2
33	New Duluth, Minn.....	18.75	—	—	.10	18.85	76
34	Soudan, Minn.....	10.00	—	—	.30	10.30	43
35	Aurora, Minn.....	21.50	—	—	.40	21.90	86
36	McKinley, Minn.....	6.75	—	—	.10	6.85	28
37	Greaney, Minn.....	11.50	—	—	.30	11.80	49
38	Chisholm, Minn.....	61.50	—	—	.40	61.90	264
39	Biwabik, Minn.....	13.75	—	—	.10	13.85	56
40	Lorain, O.....	38.25	—	.75	.80	39.80	154
41	Cleveland (Collinwood), O.....	82.50	—	—	—	82.50	330
42	Maple Heights, O.....	9.75	—	—	—	9.75	39
43	Milwaukee, Wis.....	23.25	—	—	—	23.25	91
45	Portland, Ore.....	14.75	—	—	.20	14.95	59
46	St. Louis, Mo.....	7.75	—	—	—	7.75	31
47	Garfield Heights, O.....	37.25	—	—	—	37.25	148
48	Buhl, Minn.....	5.00	—	—	—	5.00	20
49	Euclid (Noble), O.....	26.75	—	—	.10	26.85	107
50	Cleveland, O.....	39.25	.15	—	.25	39.65	157 1
51	Kenmore, O.....	—	—	—	—	—	—
52	Kitzville, Minn.....	12.25	—	—	—	12.25	49
53	Cleveland (Brooklyn), O.....	10.75	—	—	—	10.75	46
54	Warren, O.....	16.25	—	—	—	16.25	61
55	Girard, O.....	13.25	—	—	—	13.25	51
56	Hibbing, Minn.....	39.50	—	—	—	39.50	148
57	Niles, O.....	12.75	—	—	—	12.75	49
59	Burgettstown, Pa.....	6.50	—	—	—	6.50	26
61	Braddock, Pa.....	—	—	—	—	—	—
62	Conneaut, O.....	6.25	—	—	.10	6.35	25
63	Denver, Colo.....	15.00	—	—	.40	15.40	60
64	Kansas City, Kas.....	13.75	—	1.50	—	15.25	55
65	Virginia, Minn.....	21.00	—	—	—	21.00	84
66	Canon City, Colo.....	12.25	—	—	—	12.25	49
67	Bessemer, Pa.....	16.25	—	—	.10	16.35	65
68	Fairport Harbor, O.....	5.75	—	—	—	5.75	23
70	West Aliquippa, Pa.....	5.75	—	1.50	.20	7.45	21
71	Strabane, Pa.....	9.75	—	—	.20	9.95	39
72	Pullman, Ill.....	13.50	—	—	.40	13.90	54
73	Warrensville, O.....	13.25	—	—	—	13.25	43

DOHODKI:		Mesečina				Št. članic	
Št.	Podružnica	Redni	Mlad.	Pristop.	Razno	Skupaj	Redni Mlad.
74	Ambridge, Pa.....	15.25	—	—	.20	15.45	54
77	N. S. Pittsburgh, Pa.....	16.00	—	—	.25	16.25	64
78	Leadville, Colo.....	16.00	—	—	—	16.00	63
79	Enumclaw, Wash.....	5.75	—	—	.50	6.25	22
80	Moon Run, Pa.....	8.00	—	—	.25	8.25	31
81	Keewatin, Minn.....	22.00	—	—	—	22.00	84
83	Crosby, Minn.....	5.25	—	—	—	5.25	18
84	New York, N. Y.....	5.85	—	—	—	5.85	49
85	De Pue, Ill.....	9.50	—	—	.35	9.85	38
86	Nashwauk, Minn.....	3.25	—	—	.10	3.35	13
87	Pueblo, Colo.....	17.75	—	—	.80	18.55	73
88	Johnstown, Pa.....	29.50	—	.75	1.60	31.85	118
89	Oglesby, Ill.....	16.50	—	—	.20	16.70	66
90	Bridgeville, Pa.....	30.25	—	—	.90	31.15	119
91	Verona, Pa.....	18.25	—	.75	—	19.00	70
92	Crested Butte, Colo.....	4.00	—	—	—	4.00	16
93	Brooklyn, N. Y.....	10.50	—	—	—	10.50	42
94	Canton, O.....	9.75	—	—	—	9.75	39
95	South Chicago, Ill.....	14.50	—	—	—	14.50	60
96	Universal, Pa.....	10.75	—	—	.40	11.15	44
Skupaj		\$2,524.20	\$1.20	\$9.00	\$16.50	\$2,559.90	10,101 8

*Asesment za julij.

IZDATKI:

Za umrlo Mary Peritz, podr. št. 19 (rojena 11. marca 1885, prist. 22. aprila 1938, umrla 26. julij a1939).....	\$ 50.00
Za umrlo Ivana Matjasich, podr. št. 13 (rojena 24. decembra 1888, prist. 8. januarja 1931, umrla 8. junija 1939)....	100.00
Za umrlo Rose Jeraj, podr. št. 25 (rojena 31. septembra 1881, prist. 13. maja 1935, umrla 31. julija 1939).....	100.00
Za umrlo Mary Milatovich, podr. št. 41 (rojena 4. decembra 1901, prist. 7. maja 1935, umrla 26. julija 1939).....	100.00
Za umrlo Kate Ojurovich, podr. št. 65 (rojena 20. marca 1893, prist. 6. marca 1939, umrla 9. julija 1939).....	25.00
Za umrlo Mary Romih, podr. št. 41 (rojena 9. septembra 1913, prist. 1. decembra 1936, umrla 2. avgusta 1939)....	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje avgustove Zarje.....	639.14
Pošta in raznašanje avgustove Zarje v Clevelandu.....	45.00
Avsec Bros., za tiskanje uradnih kovert.....	28.30
W. A. Pfister, Jeweler, za Zvezin prstan.....	12.00
Book Shop, za pisalne potreščine.....	3.53
Continental Bank, stroški za izmenjavo čekov v juliju.....	1.18
Za varščine glavnim uradnicam: predsednici, tajnici, blagajničarki, trem nadzornicam in urednici.....	84.45
A. Grdina & Sons, pisalna miza za direktorico športnega odseka	15.00
Oglas za Field Day program.....	5.00
Najemnina za uradniške sobe, tajnici in urednici.....	20.00
Uradne plače za mesec avgust: glavna predsednica, glavna tajnica in urednica.....	350.00
Skupaj	\$1,678.60

Ostalo v blagajni 31. julija 1939.....\$89,945.61
Dohodki v avgustu 1939.....2,550.90

Skupaj

Izdatki v avgustu 1939.....\$92,496.51
1,678.60

Preostanek v blagajni 31. avgusta 1939.....\$90,817.91

Josephine Erjavec, gl. tajnica.

PODRUŽNICE S. Ž. Z. IN NJIHOVI ODBORI

ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Pred.: Antonia Retell.
Tajn.: Mary Krainc, 1228 S. 15th St.
Blag.: Margaret Fisher.
Seje: Prvi torek, v cerkveni dvorani.

ŠT. 2, CHICAGO, ILL.

Pred.: Frances Sardoeh.
Tajn.: Lillian Kozek, 2244 S. Wolcott Avenue.
Blag.: Mary Tomazin.
Seje: Prvi četrtek, v cerkveni dvorani.

ŠT. 3, PUEBLO, COLO.

Pred.: Margaret Kozjan.
Tajn.: Frances Raspet, 305 Spring St.
Blag.: Mary Kolbezen.
Seje: Prvo sredo v mesecu, 7 p. m. St. Mary's Hall.

ŠT. 4, OREGON CITY, OREG.

Pred.: Mary Hrovat.
Tajn.: Mary Gerkman, R. 2, Box 15.
Blag.: Johanna Herbst.

Seje: Prva nedelja v mesecu v McLaughlin dvorani.

ŠT. 5, INDIANAPOLIS, IND.

Pred.: Mary Kronosek.
Tajn.: Louise Jugg, 912 N. Warman Avenue.

Blag.: Ivana Berkopec.

Seje: Druga nedelja v mesecu v no-

ŠT. 6, BARBERTON, OHIO

Pred.: Jennie Okolish.
Tajn.: Frances Zagar, 123—15th St N. W.

Blag.: Frances Zupec.

Seje: Prva nedelja v mesecu, farni "Club House."

ŠT. 7, FOREST CITY, PA.

Pred.: Anna Kameen.
Tajn.: Pauline Osolin, Box 492.
Blag.: Angela Orazem.
Seje: Prva nedelja 2 p. m. pri tajnici.

ŠT. 8, STEELTON, PA.

Pred.: Helen Cernugel.
Tajn.: Dorothy Dermes, 222 Myers St
Blag.: Anna Skender.
Seje: Drugi četrtek v mesecu.

ŠT. 9, DETROIT, MICH.

Pred.: Catherine Butala.
Tajn.: Theresa Caiser, 334 Geneva Avenue.
Blag.: Anna Bahor.
Seje: Tretja nedelja 3 p. m. v cerkveni dvorani.

ŠT. 10, CLEVELAND (Collinwood), O.

Pred.: Louise Milavec.
Tajn.: Frances Susel, 726 E. 160th St.
Blag.: Filomena Sedej.
Seje: Drugi četrtek v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.

ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.

Pred.: Louise Stariha.
Tajn.: M. Schimenz, 732 W. Pierce St.
Blag.: Frances Halozen.
Seje: Prvi ponedeljek, v Tamse's Hall, 739 W. National Avenue.

ŠT. 13, SAN FRANCISCO, CALIF.

Pred.: Mary Slanec.
Tajn.: Agnes Markovich, 2009—17th Street.
Blag.: Theresa Sterbenk.
Seje: Prvi četrtak v Slov. domu, 2101 Mariposa St.

ŠT. 14, NOTTINGHAM, O.

Pred.: Frances Rupert.
Tajn.: Frances Medved, 18701 Cherokee Ave., Cleveland, O.
Blag.: Anna Stupica.
Seje: Prvi torek v mesecu v Slov. Društvenem Domu.

ŠT. 15, NEWBURGH, O.

Pred.: Mary Verček.
Tajn.: Mary Hrovat, 3524 E. 82 St.
Blag.: Veronica Skufca.
Seje: Drugi torek v mesecu.

ŠT. 16, SO. CHICAGO, ILL.

Pred.: Katherine Triller.
Tajn.: Zora Yurkash, 9516 Ewing Avenue.
Blag.: Agnes Mahovlich.
Seje: Tretji četrtak, v Cerkveni dvorani.

ŠT. 17, WEST ALLIS, WIS.

Pred.: Josephine Schlossar.
Tajn.: Frances Hagen, 1125 S. 60 St.
Blag.: Frances Floryance.
Seje: Druga nedelja v St. Mary's Church Hall.

ŠT. 18, CLEVELAND, O.

Pred.: Jennie Welikanje.
Tajn.: Josephine Praust, 1281 E. 169th Street.
Blag.: Josephine Praust.
Seje: Prvi torek v dvorani na Waterloo Rd.

ŠT. 19, EVELETH, MINN.

Pred.: Antonia Nemgar.
Tajn.: Rose Jerome, 214 Grand Ave.
Blag.: Anna Skrinar.
Seje: Prva nedelja v mesecu v Holy Family Church Hall.

ŠT. 20, JOLIET, ILL.

Pred.: Emma Planinshek.
Tajn.: Josephine Muster, 714 Raub Street.
Blag.: Marie Micklich.
Seje: Tretja nedelja v mesecu, Šolska dvorana.

ŠT. 21, CLEVELAND, O.

Pred.: Mary Hosta.
Tajn.: Anna Pelcic, 13320 Crossburn Avenue.
Blag.: Josephine Weiss.
Seje: Prva sredo, v Jug. Narodnem Domu.

ŠT. 22, BRADLEY, ILL.

Pred.: Anna LaMontague.
Tajn.: Mollie Metschuliet, Box 3.
Blag.: Antoinette Lustig.
Seje: Tretji četrtak v mesecu v St. Joseph's Church Hall.

ŠT. 23, ELY, MINN.

Pred.: Mary Shepel.
Tajn.: Barbara Rosandich, 846 East Chapman St.
Blag.: Mary Shikonya.
Seje: Prva sobota v Community Center.

ŠT. 24, LA SALLE, ILL.

Pred.: Emma Shimkus.
Tajn.: Ang. Strukel, 536 La Harpe St.
Blag.: Anna Lushina.
Seje: Prva nedelja v mesecu, v šoli, 6th and Crosot St.

ŠT. 25, CLEVELAND, O.

Pred.: Frances Ponikvar.
Tajn.: Mary Otoničar, 1110 E. 66 St.
Blag.: Dorothy Strniša.
Seje: Drugi ponedeljek v stari šoli sv. Vida.

ŠT. 26, PITTSBURGH, PA.

Pred.: Mary Coghe.
Tajn.: Mary Bahor, 606 Kendall St.
Blag.: Katherine Sneler.
Seje: Drugi torek v Slov. Hall, 57 St.

ŠT. 27, NORTH BRADDOCK, PA.

Pred.: Anna Tomašic.
Tajn.: Jos. Rednak, 1719 Poplar Way.
Blag.: Mary Anžlovar.
Seje: Prva nedelja v Slovak Hall.

ŠT. 28, CALUMET, MICH.

Pred.: Mary Kocjan.
Tajn.: Anna Stanfel, 581 Cedar St.
Blag.: Theresa Bagatini.
Seje: Drugi četrtak v mesecu v Cerkveni dvorani.

ŠT. 29, BROUNDAL, PA.

(P. O. Forest City, Pa.)
Pred.: Mrs. Mary Pristavec.
Tajn.: Theresa Bostjancic, 202 Vine St., R. D. 2.
Blag.: Frances Zigon.

Seje: Prvi ponedeljek v mesecu.

ŠT. 30, AURORA, ILL.

Pred.: Julia Malaker.
Tajn.: Frances Zagorce, 202 Forest Avenue.
Blag.: Pauline Jeraž.
Seje: Prvi torek v mesecu, v dvorani sv. Jerneja.

ŠT. 31, GILBERT, MINN.

Pred.: Josephine Kramer.
Tajn.: Theresa Prosen, P. O. Box 432.
Blag.: Frances Knaus.
Seje: Tretji ponedeljek v Library.

ŠT. 32, EUCLID, O.

Pred.: Theresa Potokar.
Tajn.: Louise Recher, 21207 St. Clair Avenue.
Blag.: Caroline Kallope.
Seje: Prvi torek v mesecu, v dvorani sv. Kristine.

ŠT. 33, NEW DULUTH, MINN.

Pred.: Mary Skender.
Tajn.: Angela Blatnik, 1118—103rd Avenue West.
Blag.: Anna Hren.
Seje: Drugi četrtak v mesecu v dvorani sv. Elizabeth.

ŠT. 34, SOUDAN, MINN.

Pred.: Magdalena Brula.
Tajn.: Mary Pahula, Box 1257.
Blag.: Angela Pavlich.
Seje: Prva nedelja pri Mrs. Frances Loushin.

ŠT. 35, AURORA, MINN.

Pred.: Josephine Putzel.
Tajn.: Katherine Virant, Box 77.
Blag.: Mary Pernush.
Seje: Prvi ponedeljek v Slov. Hall.

ŠT. 36, MCKINLEY, MINN.

Pred.: Mary Krall.
Tajn.: Josephine Lautizar, Box 41.
Blag.: Anna Spehar.
Seje: Prva nedelja v mestni dvorani.

ŠT. 37, GREANEY, MINN.

Pred.: Katherine Kochevar.
Tajn.: Frances L. Udovich.
Blag.: Katherine Malerich.

Seje: Druga nedelja, po maši, v dvorani.

ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.

Pred.: Mary Smoltz.
Tajn.: Mary Tekautz, 211 W. Tamrack St.
Blag.: Anna Rupar.
Seje: Prva sredo, v Community Building.

ŠT. 39, BIWABIK, MINN.

Pred.: Johanna Shain.
Tajn.: Mary Yuzna, Box 423.
Blag.: Catherine Tometz.
Seje: Drugi ponedeljek 7:30 p. m. v Park Pavilion.

ŠT. 40, LORAIN, O.

Pred.: Angela Kozjan.
Tajn.: Josephine Fullar, 2319 E. 30 St.
Blag.: Frances Bresak.
Seje: Drugi torek v šolski sobi sv. Cirila in Metoda.

ŠT. 41, COLLINWOOD, O.

Pred.: Mary Lušin.
Tajn.: Anna Stopar, 15419 Rldpath Ave.
Blag.: Ella Starin.
Seje: Prvi torek v mesecu v Turko-vi dvorani, 16011 Waterloo Rd.

ŠT. 42, MAPLE HEIGHTS, O.

P. O. Bedford, O.
Pred.: Mary Perhne.
Tajn.: M. Filips, 5073 Greenhurst Dr.
Blag.: Antonia Legan.
Seje: Tretji ponedeljek 7:30 p. m. v S. N. D., 5050 Stanley Ave.

ŠT. 43, MILWAUKEE, WIS.

Pred.: Gertrude Delopst.
Tajn.: Marie Bevz, 2122 S. Allis St.
Blag.: Josephine Tominšek.
Seje: Druga nedelja v mesecu, v Tominškovih prostorih.

ŠT. 45, PORTLAND, OREG.

Pred.: Mary Serclj.
Tajn.: Olga Mirkovic, 2348 N. W. Roosevelt St.
Blag.: Ann Sinovclch.
Seje: Prva nedelja 7:30 p. m., 1814 N. W. Northrup St.

ŠT. 46, ST. LOUIS, MO.

Pred.: Marie Moenigmann.
Tajn.: Theresa Franko, 2206 Charless Avenue.
Blag.: Elsa Susin.
Seje: Prva nedelja, Slov. Natl. Home.

ŠT. 47, GARFIELD HEIGHTS, O.

Pred.: Aloizla Zidanec.
Tajn.: H. Tomazič, 8804 Vineyard Ave.
Blag.: Antonia Dolinar.
Seje: Druga sobota 7 p. m. na 8812 Vineyard Ave.

ŠT. 48, BUHL, MINN.

Pred.: Frances Ambrozich.
Tajn.: Jennie Terlep, Box 189.
Blag.: Marie Markovich.
Seje: Tretji torek v Public Library.

ŠT. 49, NOBLE, O.

Pred.: Frances Kosten.
Tajn.: Jennie Intihar, 851 E. 216 St. Euclid, Ohio.
Blag.: Mary Walter.
Seje: Prvi ponedeljek v mesecu v St. Christine's Hall.

ŠT. 50, CLEVELAND, O.

Pred.: Josephine Bradach.
Tajn.: Louise Mlakar, 6007 Dibble Avenue.
Blag.: Josephine Seelye.
Seje: Every first Wednesday, Room 4, Slov. Nat'l Home.
(Dalje na 3. strani platnic)

(Nadaljevanje iz 352. strani)

ŠT. 51, KENMORE, O.
(P. O. Akron, Ohio)

Pred.: Margaret Petrich.
Tajn.: Jennie Gainer, 110 Good St., East Akron, Ohio.
Blag.: Rose Berus.
Seje: Prva nedelja v mes., 2. p. m., Sl. Home, 2166 Manchester Rd.

ŠT. 52, KITZVILLE, MINN.

Pred.: Josephine Oswald.
Tajn.: Mary Techar, Hibbing, Minn.
Blag.: Helen Zbachnick.
Seje: Druga sreda v mesecu, Kitzville School.

ŠT. 53, BROOKLYN, O.
(P. O. Cleveland, Ohio)

Pred.: Mary Oblak.
Tajn.: Pauline Hunter, 3410 W. 97th Street.
Blag.: Alice Železnik.
Seje: Prvi četrtak v mesecu, 4002 Jennings Road.

ŠT. 54, WARREN, O.

Perd.: Rose Racher.
Tajn.: Mary Gorsick, 2496 Milton St., S. E.
Blag.: Hattie Gradishar.
Seje: Prvi torek v Croatian Hall.

ŠT. 55, GIRARD, O.

Pred.: Theresa Lozier.
Tajn.: Dorothy Knouse, R.F.D. No. 1, Avon Park.
Blag.: Amelia Robsel.
Seje: Drugi torek, Slovenian Home.

ŠT. 56, HIBBING, MINN.

Pred.: Mary Buchar.
Tajn.: Frances Lunka, 2902—5th Ave.
Blag.: Emma Petrick.
Seje: Drugi torek v Assumption Hall.

ŠT. 57, NILES, O.

Pred.: Johanna Printz.
Tajn.: Frances Mollis, 329 Ann Ave.
Blag.: Anna Prinz.
Seje: Drugi četrtak pri predsednici, 810 Ann St.

ŠT. 59, BURGETTSTOWN, PA.

Pred.: Josephine Pintar.
Tajn.: Frances Pauchnik, Box 165, At lasburg, Pa.
Blag.: Frances Pauchnik.
Seje: Druga nedelja v mesecu, v domu predsednice 17 Linn Ave.

ŠT. 61, BRADDOCK, PA.

Pred.: Mary Knafelc.
Tajn.: Johanna Chesnik, 428 Frazier Street.
Blag.: Frances Martahaus.

Seje: Druga nedelja v mesecu, 912 Talbot Ave., Croatian Home.

ŠT. 62, CONNEAUT, OHIO

Pred.: Mary Marn.
Tajn.: Jennie Sedmak, R.F.D. 4.
Blag.: Jennie Sedmak.
Seje: Tretji ponedeljek na 427 Depot Street.

ŠT. 63, DENVER, COLO.

Pred.: Angela Andolsek.
Tajn.: F. Pavlakovich, 4573 Pearl St.
Blag.: Mary Starasinic.
Seje: Četrto nedeljo v mesecu ob 2 p. m. v šolski dvorani.

ŠT. 64, KANSAS CITY, KANS.

Pred.: Agnes Zakrajšek.
Tajn.: Theresa Cvitkovic, 256 N. 5 St.
Blag.: Gertrude Zagar.
Seje: Drugi četrtak v mesecu v šolski dvorani.

ŠT. 65, VIRGINIA, MINN.

Pred.: Cecilia Simich.
Tajn.: Angela Schneller, 116—10th St.
Blag.: Anna Perslin.

Seje: Prvi ponedeljek v mesecu, 8 P.M. Women's Club, City Hall.

ŠT. 66, CANON CITY, COLO.

Pred.: Catherine Yekovec.
Tajn.: Anna Susman, 845 So. 5 St.
Blag.: Elizabeth Susman.
Seje: Prva nedelja v mesecu ob 2 p. m. v Anton Dremelj dvorani, Prospect Heights.

ŠT. 67, BESSEMER, PA.

Pred.: Mary Snezic.
Tajn.: Frances Sankovich, Box 175.
Blag.: Mary Brodesko.
Seje: Druga nedelja v mesecu, Oration Hall.

ŠT. 68, FAIRPORT HARBOR, OHIO

Pred.: Jennie Troha.
Tajn.: Mary Sebenik, 616 Joughin St.
Blag.: Mary Sebenik.
Seje: Druga nedelja v mesecu, na domu tajnice.

ŠT. 70, WEST ALIQUIPPA, PA.

Pred.: Mary Pinter.
Tajn.: Stella Zagar, 104 Main Ave.
Blag.: Frances Gentil.
Seje: Drugi torek v mesecu.

ŠT. 71, STRABANE, PA.

Pred.: Frances Medofer.
Tajn.: Veronica Bole, Box 232.
Blag.: Mary Kausek.
Seje: Druga sreda v mesecu v Domu društva sv. Jeronima.

ŠT. 72, PULLMAN, ILL.

Pred.: Jennie Orazem.
Tajn.: Angeline Bezlay, 11425 Champlain Ave.
Blag.: Angeline Bezlay.
Seje: Drugi torek v Palmer Park Hall, 11th in Indiana Ave.

ŠT. 73, WARRENSVILLE, OHIO

Pred.: Mary Walters.
Tajn.: Rose Danicic, Miles Road, Route 9, Cleveland, O.
Blag.: Alojzija Turk.
Seje: Prva nedelja pri Mrs. A. Turk, Vera St., Route 9.

ŠT. 74, AMBRIDGE, PA.

Pred.: Ethyl Rozgay.
Tajn.: Kathryn R. Yevak, 806—25th Street.
Blag.: Mimi Rosenberger.
Seje: Prva sreda v mesecu v Slovenskem domu 129 Merchant.

ŠT. 77, N. S. PITTSBURGH, PA.

Pred.: Rose Murslack.
Tajn.: Mary Turk, 1352 Hawthorne St.
Blag.: Theresa Sikovsek.
Seje: Prvi torek v mesecu v Svabian Hall, 624 Chestnut St.

ŠT. 78, LEADVILLE, COLO.

Pred.: Pauline Klune.
Tajn.: Agnes Pavlisick, 522 Elm St.
Blag.: Mary Mehelich.
Seje: Tretja sreda v mesecu, 527 Elm St.

ŠT. 79, ENUMCLAW, WASH.

Pred.: Josephine Z. Richter.
Tajn.: Ivana Chacata, R. No. 2, Bx. 53.
Blag.: Frances Rotar.
Seje: Prva nedelja ob 2 P. M.

ŠT. 80, MOON RUN, PA.

Pred.: Anna Dernach.
Tajn.: Beatrice Hast.
Blag.: Mary Kuranick.
Seje: First Thursday of each month.

ŠT. 81, KEEWATIN, MINN.

Pred.: Mary Naglich.
Tajn.: Mary Grahek.
Blag.: Jennie Verrant.
Seje: Drugi četrtak v mesecu ob osmih v Keewatin Village Hall

ŠT. 83, CROSBY, MINN.

Pred.: Frances Turk.
Tajn.: Mary Deblock, G.D.... Ironton.
Blag.: Mary Deblock.
Seje: Prva nedelja v mesecu v Louis Deblock dvorani.

ŠT. 84, NEW YORK CITY, N. Y.

Pred.: Ivanka Zakrajšek.
Tajn.: Miss Pauline Shubel, 31—20 76th St., Jackson Heights, New York.
Blag.: Helen Giovanelli.

ŠT. 85, DE PUE, ILL.

Pred.: Maria Stupar.
Tajn.: Maria Jermenc, Box 205.
Blag.: Maria Zugic.
Seje: Prva nedelja, 2 p. m. v Slovenskem domu.

ŠT. 86, NASHWAUK, MINN.

Pred.: Helen Kolar.
Tajn.: Catherine Stimac.
Blag.: Mary Mayerle.
Seje: Prvi četrtak v mesecu.

ŠT. 87, PUEBLO, COLO.

Pred.: Dorothy Jermanc Mlester.
Tajn.: Lisbeth Anzick, 612 E. Mesa Ave.
Blag.: Mary Jerman.
Seje: Second Thursday, St. Mary's School Hall.

ŠT. 88, JOHNSTOWN, PA.

Pred.: Frances Klučevšek.
Tajn.: Mary Lovse, R. D. 3, Box 275.
Blag.: Frances Debevc.
Seje: Prva nedelja v mesecu ob 7 p. m. v dvorani sv. Anne.

ŠT. 89, OGLESBY, ILL.

Pred.: Frances Nemeth.
Tajn.: Mary Meglich, 224 E. 2nd St.
Blag.: Alojzija Kernc.
Seje: Prva nedelja 7 p. m. pri Mrs. Theresa Dusak.

ŠT. 90, BRIDGEVILLE, PA.

Pred.: Mary Usnick.
Tajn.: Mary Rupnik, 701 Chartiers St., Bridgeville, Pa.
Blag.: Helen Miklavic.
Seje: Tretjo nedeljo v mesecu, St. Barbara's Parish Hall.

ŠT. 91, VERONA, PA.

Pred.: Mary Melle.
Tajn.: Mary Kirn, Box 272.
Blag.: Mary Skerl.
Seje: Tretja nedelja v mesecu ob 2 p. m. na 715 Plum St.

ŠT. 92, CRESTED BUTTE, COLO.

Pred.: Mary Yaklich.
Tajn.: Mary E. Volk, Box 254.
Blag.: Mrs. Mary Volk.
Seje: Prva nedelja v Croatian Hall.

ŠT. 93, BROOKLYN, N. Y.

Pred.: Helen Corel.
Tajn.: Agnes Klarich, 1644 Putnam Avenue.
Blag.: Helen Hodnick.

ŠT. 94, CANTON, OHIO

Pred.: Elizabeth Marinovich.
Tajn.: Jennie Prince, 1827 Bryan S. W.
Blag.: Jennie Prince.
Seje: Tretji četrtak 7 p. m. na 1827 Bryan S. W.

ŠT. 95, SO. CHICAGO, ILL.

Pred.: Mrs. Mary Markezich.
Tajn.: Mrs. Josephine Bogovich, 2918 E. 95th St.
Blag.: Mrs. Andrijana Bandera.
Seje: Prva nedelja, 2918 E. 95th St.

ŠT. 96, UNIVERSAL, PA.

Pred.: Mrs. Julia Starman.
Tajn.: Mrs. Mary Pavlik, School St.
Blag.: Mrs. Annie Jelovchan.
Seje: Tretja nedelja v mesecu.

VSAK VEČER

legam z mirnim srcem spat
in me misel: kaj bo z mojo
družino, če se ne bi prebudila
več—ne teži, odkar sem zava-
rovana jaz in moja družina pri

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

ki je prva, najstarejša in 119.80% solvent-
na slovenska podporna Jednota v Ameriki.

Pridružite se K. S. K. Jednoti tudi vi s tem,
da postanete njena članica vi in vaša družina!

Za informacije o zavarovalnici in za vse
podrobnosti se obrnite na tajnika ali taj-
nico lokalnega društva K. S. K. Jednote
ali pa pišite naravnost na:

JOSIP ZALAR, gl. tajnik
351-353 North Chicago Street
Joliet, Illinois

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

DR. A. F. VICHICK

DENTIST

791 E. 185th St.

Phone KEnmore 2414

Cleveland, Ohio

Izvrstno postrežbo in zmerne cene
se vedno dobi pri

ANTON TANKO

GROCERIJA in MESNICA

6128 Glass Avenue

Cleveland, Ohio

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, Inc.

6016 St. Clair Avenue Tel. HEnderson 3113

LICENZIRAN POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service Postrežba noč in dan
Automobile za vse prilike

SHOP AT

SCHLOSSAR'S

for

MEN'S, WOMEN'S and CHILDREN'S WEAR

5801 W. National Ave.

West Allis, Wis.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN and SURGEON

OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th STREET

1:30—5:30; 6:30—8:30 Daily Tel. Crawford 2212

AT 1856 W. CERMAK RD.

4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 9696

Wednesday and Sunday by appointment only

Residence Tel.: Crawford 8440

IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 5700

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 32 let že obratuje naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz,
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjet-
ja. prihranili si boste denar in dobili stopro-
centno postrežbo.

Glavna prodajalna 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 2088

Podružnica 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KEnmore 1235

Pogrebni zavod 1053 E. 62nd St. Cleveland, Ohio.
Tel.: HEnderson 2088